LUMEA

Nr. 52 (426) 23 decembrie 1971

DINTRE subiectele actualității internaționale comentate în acest număr al revistei : lucrările sesiunii O.N.U. ; semnarea acordurilor între reprezentanții celor două state germane și dintre R.D. Germană și Senatul Berlinului occidental ; reuniunea de la Oslo pe teme ale securității europene ; evoluția conflictului indo-pakistanez după încetarea focului; convorbirile Nixon — Heath (pag. 8 —12). În interiorul revistei comentăm, de asemenea, reuniunea de la Washington a „clubului celor 10" și implicațiile devalorizării dolarului (pag. 15).

CONDUS de un guvern instaurat la putere printr-o lovitură de stat militară de tip „clasic", dar a cărui primă măsură a constituit-o naționalizarea industriei petroliere și ale cărui opțiuni ulterioare au determinat profunde mutații cu caracter progresist în sistemul relațiilor sociale, economice și politice, Peru continuă să se impună atenției internaționale prin originalitatea procesului revoluționar care se desfășoară în această țară, prin particularitățile metodelor utilizate pe calea dezvoltării și a independenței naționale (pag. 20).

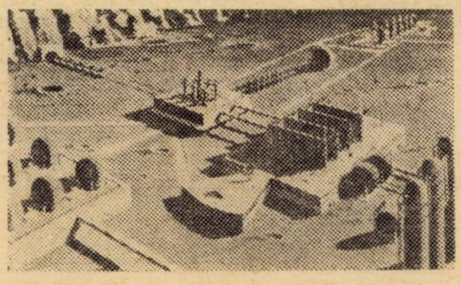

EXPLORAREA științifică a Lunii și îndeosebi activitățile pe care le vor desfășura viitoarele generații pe satelitul nostru natural generează o serie de probleme cu caracter juridic: Există o lege internațională care să guverneze aceste activități ? Cui aparține Luna? Ce drepturi și obligații revin statelor care vor trimite astronauți și oameni de știință pe Selene ? Care este regimul explorării și utilizării Lunii și în ce cadru vor fi folosite eventualele ei resurse ? (pag. 24).

NUMĂRUL VIITOR AL REVISTEI —
NUMĂR SPECIAL DE ANUL NOU
în 40 de pagini

ROMÂNIA — PREZENȚE, CONTACTE, OPINII. 2-4

• Convorbiri și declarații :

— M. A. Leseciko, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., președintele părții sovietice în Comisia interguvernamentală româno-sovietică de colaborare economică. 2

— Gaston Thorn, ministrul afacerilor externe al Marelui Ducat al Luxemburgului. 3

INTERVIUL NOSTRU

Cornel Burtică, ministrul comerțului exterior. 5

PE FIRUL EVENIMENTELOR

O.N.U. Final de sesiune. 8

Berlin — Bonn. Succese ale rațiunii politice. Ilie Olteanu. 9

Oslo. Colocviu pe teme europene. George Serafin. 10

New Delhi — Islamabad. După încetarea focului. Radu Budeanu. 11

Bermude. Întîlnirea Nixon — Heath. Felicia Antip. 11

DIN SURSE. 13

ARTICOLE ȘI REPORTAJE

O.N.U. și problemele cooperării internaționale. Constantin Traian. 14

Dolarul și ceilalți nouă. Ilie Șerbănescu. 15

Călătorie în Peru. Dr. N. S. Stănescu. 20

Spre un statut al Lunii. Dr. Ion Cloșcă. 24

ÎNSEMNĂRILE UNUI ECONOMIST. 17

DIN TĂRILE SOCIALISMULUI

Tanshan — Meșteșuguri și artiști. Ion Gălățeanu. 18

Brno. Explicația unui renume. Ilie Șerbănescu. 19

MERIDIANE '71

Sam Neua. Corneliu Vlad. 22

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

International Herald Tribune, L'Expresso, France Nouvelle, The Observer, The Nation. 26-30

PROFIL

Kurt Waldheim, secretar general al O.N.U. 30

POȘTA REDACȚIEI. 31-32

SUMARUL REVISTEI PE ANUL 1971

ROMÂNIA

• prezențe • contacte • opinii

16 — 22 decembrie

Primiri:

la tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

• Delegația Partidului Comunist Italian, formată din **Ugo Pecchioli,** membru al Direcțiunii și al Biroului Secretariatului ale P.C.I., și **Rodolpho Mechini,** adjunct al șefului Secției Externe a C.C. al P.C.I. (15 XII).

• **Sadegh Sadrieh,** ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Iranului la București (15 XII).

• **Marc Drumaux,** președintele Partidului Comunist din Belgia (16 XII).

• **M. A. Leseciko,** vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. (16 XII).

• Delegația Partidului Comunist din Austria, condusă de tovarășul **Franz Muhri,** președintele P. C. din Austria (17 și 20 XII).

• **Gaston Thorn,** ministrul afacerilor externe al Luxemburgului (17 XII).

la tovarășul ION GHEORGHE MAURER

• **A. V. Sidorenko,** ministrul geologiei din U.R.S.S. (17 XII).

• **Gaston Thorn,** ministrul afacerilor externe al Luxemburgului (17 XII).

• **Denis Seward Laskey,** ambasadorul Marii Britanii la București, în legătură cu plecarea sa definitivă din țara noastră (21 XII).

Londra. La expoziția de artă populară românească, organizată de curînd la British Museum

Ne-au declarat:

M. A. Leseciko

vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., președintele părții sovietice în Comisia interguvernamentală româno-sovietică de colaborare economică

„Potrivit tradiției, în cea de-a cincea sesiune a Comisiei interguvernamentale sovieto-române am făcut bilanțul îndeplinirii hotărîrilor noastre anterioare, am examinat aceste hotărîri și am convenit asupra acelor probleme sugerate de viață și care decurg din ritmurile impetuoase ale economiilor noastre.

Poporul sovietic se bucură de succesele economice ale României și de munca însuflețitoare pe care poporul român o depune în vederea traducerii în viață a hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Cu aceeași însuflețire muncește și poporul sovietic pentru îndeplinirea programului dezvoltării economice, program prevăzut de planul cincinal al cărui prim an se îndeplinește cu succes.

Mii și zeci de mii de specialiști și oameni ai muncii din cele două țări participă la înfăptuirea sarcinilor colaborării economice care decurg din programul dezvoltării economice stabilite de partidele noastre. În dezvoltarea și amplificarea colaborării economice dintre cele două țări, Comisia interguvernamentală are o importanță deosebită. În fața noastră se află acum realizarea și traducerea în viață a hotărîrilor adoptate cu prilejul celei de a cincea sesiuni a Comisiei care sînt cuprinse în acordul și protocoalele semnate la încheierea reuniunii.

Aș vrea să adresez cu acest prilej mulțumiri guvernului român și tovarășului Gheorghe Rădulescu pentru condițiile minunate create activității Comisiei. Acestea au permis ca lucrările să se încheie cu succes, într-o atmosferă de lucru, tovărășească, prietenească, în deplină înțelegere reciprocă și să adoptăm hotărîri reciproc avantajoase celor două țări. O hotărîre importantă a acestei sesiuni a Comisiei interguvernamentale o constituie acordul pe care l-am semnat privind construcția în comun a unui important obiectiv hidrotehnic pe rîul Prut la Stînca Costești.

Trebuie să relev cu o mare satisfacție că am fost primiți de secretarul general al P.C.R., președintele Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a dat o înaltă apreciere lucrărilor Comisiei noastre și a făcut o serie de recomandări importante și interesante de care noi trebuie să ținem seama în activitatea viitoare a Comisiei.

Aș vrea să subliniez că partea sovietică, ca și partea română, este animată de dorința sinceră de a realiza cu succes hotărîrile pe care le-am adoptat. Doresc poporului român mari succese și, întrucît ne aflăm la sfîrșitul acestui an, îi urez la mulți ani".

Oaspeți:

• **Franz Muhri,** președintele P.C. din Austria, în fruntea unei delegații de partid • **Leonidas Cordovas,** președintele Confederației oamenilor muncii din Ecuador • **Di Ven-wei,** în fruntea unei delegații a Direcției generale pentru turism internațional pe întreaga Chină • **Tohamy Mohamed Gerger,** președintele Companiei naționale de inginerie și construcții din Republica Arabă Libiană • **Henryk Kisiel,** vicepreședinte al Comisiei de planificare de pe lîngă Consiliul de Miniștri al R.P. Polone • **V. S. Fiodorov,** ministrul industriei petrochimice și a prelucrării țițeiului din U.R.S.S. • **Konstantin Nikitovici Beliak,** prim-adjunct al ministrului construcțiilor de tractoare și mașini agricole din U.R.S.S. • **S. I. Imașev,** secretar al C.C. al P.C. din Kazahstan, în fruntea unei delegații de activiști ai P.C.U.S. • **Tadeusz Marcovski,** adjunct al ministrului industriei grele din Republica Populară Polonă.

Ne-au declarat:

Gaston Thorn

ministrul afacerilor externe al Marelui Ducat al Luxemburgului

Discuția a început, în mod firesc, de la problematica înscrisă pe agenda convorbirilor pe care ministrul afacerilor externe luxemburghez le-a avut în țara noastră.

– Este prima vizită oficială pe care un ministru de externe al țării mele o face în România — ne-a spus domnul Gaston Thorn. Inițiativa acestei vizite aparține guvernului român, înscriindu-se în politica sa constantă de dezvoltare a relațiilor cu toate țările – indiferent că acestea sînt state mari, mijlocii sau mici – fără a face deosebire de orînduirea lor social-economică. Am avut și înainte contacte și convorbiri cu unii dintre oamenii politici ai țării dv., în special cu domnul ministru Corneliu Mănescu, pe care l-am întîlnit în mai multe rînduri la sesiunile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Vizita actuală ne-a permis să abordăm o gamă mai largă de probleme, atît de ordin bilateral, cît și de ordin general. Am discutat despre evoluția relațiilor dintre Luxemburg și România, analizînd posibilitățile și modalitățile lor de dezvoltare, am făcut un larg schimb de opinii asupra unor probleme internaționale actuale, și în special asupra securității europene. Am avut marea onoare să fiu primit de șeful statului, domnul Nicolae Ceaușescu, de premierul român, domnul Ion Gheorghe Maurer, am purtat utile convorbiri la Ministerul Afacerilor Externe și la Ministerul Comerțului Exterior.

Schimburile de opinii avute, desfășurate într-o atmosferă de deplină franchețe, pe care în mod special țin a o sublinia, ne-au permis să ne cunoaștem mai bine punctele de vedere asupra problemelor puse în discuție, să explorăm în mod fructuos modalitățile capabile să asigure un curs continuu ascendent relațiilor noastre bilaterale.

Am rugat pe interlocutorul nostru să se oprească asupra acestui aspect, a stadiului actual al relațiilor pe multiple planuri între România și Luxemburg, asupra perspectivelor lor de dezvoltare, ca urmare a convorbirilor avute.

– Un loc important în discuțiile privind relațiile noastre reciproce l-au ocupat, așa cum era normal, problemele economice și financiare. Există de ambele părți dorința de a le dezvolta, de a le intensifica, ceea ce este un lucru foarte bun, oferind dintru început o favorabilă bază de discuție. Acestei constatări trebuie să-i adăugăm o alta, și anume că, stadiul actual al relațiilor noastre în acest plan este departe de a exprima posibilitățile reale ale celor două țări. Desigur, va trebui să ne preocupăm de o echilibrare a balanței schimburilor comerciale – datele preliminare pentru primele trei trimestre ale anului 1971 arată o situație substanțial îmbunătățită – în așa fel încît ea să fie satisfăcătoare pentru ambele părți. Vom lucra pentru a aduce și în acest domeniu corectivele necesare. Rămîne experților sarcina de a studia în detaliu aceste chestiuni, pornind de la acordul de principiu pe care noi l-am realizat în aceste zile. De altfel am și discutat despre posibilitatea ca o delegație comercială română să facă o vizită în țara noastră, pentru a lua legătura cu factorii direct interesați.

— Contactele avute în Capitala țării noastre v-au prilejuit, domnule ministru, așa după cum ați ținut să precizați de la început, și discutarea unor probleme internaționale de interes general și, în acest sens, în mod special, a securității europene, a conferinței pan-europene pentru securitate și cooperare.

– Ca europeni, calitate pe care nu trebuie s-o uităm și la care constat cu plăcere că gîndim într-un mod foarte apropiat, ne incumbă în mod logic îndatorirea de a ne preocupa stăruitor, constant, de soarta continentului nostru. Securitatea europeană nu este și nu poate fi pentru noi o noțiune pur și simplu, un cuvînt gol de conținut, impunînd deopotrivă a fi privită, analizată și urmărită cu toată seriozitatea și în întreaga sa complexitate. Răspunderea pentru aceasta trebuie s-o împărțim cu toții, popoarele europene fiind în egală măsură interesate în pace și destindere, în realizarea unei benefice colaborări. Desigur, o responsabilitate deosebit de importantă revine în acest sens statelor mari. Aceasta nu trebuie însă să ne facă să uităm nici un moment propriile noastre responsabilități. Există în această direcție o semnificativă apropiere între punctele noastre de vedere.

Ne bucură și salutăm cu satisfacție evoluția politică europeană, care ne îndreptățește speranțele într-o destindere de durată și o cooperare sporită între toate țările Europei. Înțelegem să ne aducem întreaga noastră contribuție la aceasta.

Sînt pe cale de a se realiza condițiile pentru trecerea la etapa pregătirilor multilaterale ale conferinței europene de securitate și cooperare. În prezent, pregătirile bilaterale s-au intensificat și este de așteptat, dacă nu vor apărea noi dificultăți, ca etapa convorbirilor multilaterale să înceapă în primul trimestru al anului 1972. Conferința general-europeană nu trebuie văzută nici ca începutul, nici ca încununarea relațiilor intereuropene. Conferința este un eveniment, securitatea este un proces. Concepînd conferința europeană ca un moment de certă importanță și semnificație cred că trebuie să avem în vedere o suită de reuniuni succesive și, de ce nu, crearea unui organism permanent. Esențial mi se pare să dovedim realism, poziții constant constructive, să renunțăm la atitudini rigide. Cît privește conferința, în special, și securitatea europeană, în general, va trebui să ne aducem cu toții contribuția, într-o atmosferă de deplină sinceritate. Trebuie să asigurăm cadrul unui dialog larg, deschis, care să permită tuturor țărilor posibilitatea de a-și exprima neîngrădit opiniile, pozițiile și interesele. Vom putea într-o asemenea atmosferă să progresăm pe calea împlinirii aspirațiilor popoarelor europene.

În încheierea convorbirii am solicitat domnului Gaston Thorn să ne împărtășească impresiile acumulate în timpul scurtei vizite pe care a făcut-o în România.

— Cred că, în general, un om politic trebuie să se ferească de superlative. Voi spune totuși că nu mi-am închipuit că vom desfășura într-un timp atît de scurt convorbiri așa de bogate și fructuoase. Am făcut și o scurtă călătorie prin țară. România ne este azi mai aproape, ceea ce este foarte important pentru mine ca și pentru ceilalți oameni din generația mea, a celor născuți în perioada dintre cele două războaie mondiale. Despărțiți lungă vreme de atîtea bariere artificiale, realizăm astăzi o veritabilă descoperire. M-au impresionat eforturile dv. deosebite. Am văzut un popor puternic atașat originii și istoriei sale, independenței și suveranității patriei. Diversitatea – bogăție ce vă caracterizează prin excelență – își capătă valențele sale depline în unitatea poporului dv, care, fie chiar și pentru cineva care vă vizitează numai cîteva zile, nu mai este o simplă impresie, ci o deplină certitudine.

Peste hotare:

● **Berlin :** Ion Savu, membru al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R., conducătorul delegației de activiști ai C.C. al P.C.R. ; Mircea Voinescu, prim-adjunct al ministrului muncii ● **Moscova :** dr. docent Radu Voinea, secretar general al Academiei Republicii Socialiste România ● **New York :** Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe ● **Cairo :** Expoziția „Prin România contemporană" ● **Moscova :** Andrei Vela, membru supleant al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R. ● **Tokio :** Seară culturală românească.

ROMÂNIA

● prezențe ● contacte ● opinii

PARLAMENTARI ROMÂNI PE ITINERARII LATINO-AMERICANE

Portretul prezent al Americii Latine este supus unei noi „vieți interioare", care luminează fața continentului cu o expresie ce denotă forța și vitalitatea unei perioade de reînnoire. La această viață interioară vizitatorul poate ajunge, în primul rînd, pe itinerariile ideilor filozofice și politice cu care popoarele din această zonă a lumii își remodelează destinul. Sînt ideile în acțiune ale unei dezvoltări descătușate din chingile dependenței și ale dominației străine, în care se concretizează, cu deosebită forță, aspirațiile legitime la progresul material și cultural contemporan.

Aceste itinerarii latino-americane au fost parcurse în trei țări — *Chile, Columbia și Venezuela* — de o delegație a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul *Mihai Dalea*, președintele Comisiei de politică externă a M.A.N. Este prima vizită făcută de o delegație parlamentară română în America Latină, ea înscriindu-se ca un eveniment de semnificație majoră în circuitul, tot mai des parcurs, în ultimii ani, al bunelor relații dintre România și țările Americii Latine. Vizita delegației M.A.N., la invitația parlamentelor din cele trei țări, a dovedit din nou cît de mult se pot scurta distanțele, inclusiv cele geografice, cînd apropierea este căutată cu busola prieteniei, a respectului pentru fizionomia politică și personalitatea fiecărei țări. Prin contactele delegației române cu oamenii de stat ai țărilor vizitate, cu reprezentanții puterii lor legislative, s-a lărgit cadrul discutării acelor probleme comune care pot facilita dezvoltarea și intensificarea colaborării între România și aceste țări. Totodată, în fața interesului manifestat față de România — sincer prețuită și stimată în America Latină — delegația Marii Adunări Naționale a înfățișat preocupările actuale ale poporului român, ale conducerii sale de stat, în cele mai variate domenii ale creației materiale și spirituale.

În forme variate, determinate de realitățile concrete din fiecare țară, popoarele latino-americane sînt angajate în procesul unor mari schimbări structurale. În mod firesc, ele au apărut ca teme centrale în discuțiile avute de personalitățile politice latino-americane cu oaspeții români. *În Chile*, delegația M.A.N. a venit în contact direct cu procesul revoluționar din această țară, unde coaliția guvernamentală a forțelor de stînga înfăptuiește cu consecvență programul unor prefaceri radicale în viața economică și socială. Cu puțin timp înainte de sosirea delegației M.A.N., ziarul *„El Siglo"* a publicat un interviu acordat de tovarășul *Nicolae Ceaușescu*. Șeful statului român sublinia, cu acest prilej, că *„în cadrul relațiilor generale ale României cu țările Americii Latine, raporturile cu Chile au cunoscut o dezvoltare puternică. O dată cu alegerea în funcția de președinte a tovarășului Salvador Allende și constituirea guvernului Unității Populare, de colaborare între forțele de stînga, aceste relații s-au dezvoltat și mai mult"*. Întrevederea delegației M.A.N. cu președintele Salvador Allende a prilejuit reafirmarea acestui curs al relațiilor dintre România și Chile. În cadrul întîlnirii, președintele chilian a expus sintetic problemele care polarizează, în prezent, atenția și eforturile guvernului Unității Populare.

Politica eliberării economiilor naționale de sub dominația străină a fost întîlnit ca un jalon permanent pe parcursul itinerarului delegației pe pămîntul sud-american. La rafinăria de cupru din Ventana (Chile), la instalațiile de tratare a țițeiului primar de la Campo Boscan (Venezuela), oaspeții români au venit în contact cu eforturile pentru consolidarea pozițiilor naționale în ramuri strategice ale economiei, exercitarea suveranității asupra bogățiilor naturale fiind motorul cu combustie internă al transformărilor întreprinse în această direcție. Importanța înaintării pe această cale a fost relevată, de pildă, în cadrul întîlnirii delegației române cu comisiile reunite de politică externă ale Congresului venezuelan. Am constatat, în toate întrevederile parlamentarilor latino-americani cu oaspeții români, înalta apreciere de care se bucură poziția românească exprimînd sprijinul politic internațional al țării noastre pentru marea cauză a progresului țărilor în curs de dezvoltare. Această poziție a fost reafirmată de delegația română pe tot parcursul vizitei. În cuvîntarea pe care a rostit-o în *plenul Congresului columbian*, conducătorul delegației M.A.N., *Mihai Dalea*, spunea: *„Considerăm că în zilele noastre se impune tot mai mult, ca o cerință deosebită, propășirea economică și socială a țărilor în curs de dezvoltare, lichidarea decalajului care le desparte de țările industrializate, în interesul ridicării nivelului de civilizație și de cultură al popoarelor, al participării tot mai active a acestor țări la întreaga viață internațională contemporană și al consolidării păcii în lume... În acest context al situației internaționale atît de complexe, noi pornim de la convingerea că parlamentele și parlamentarii pot aduce o contribuție importantă la reușita acțiunilor desfășurate de popoare pentru promovarea idealurilor de pace, progres și colaborare, în apărarea dreptului la libertate și independență a tuturor națiunilor, în dezvoltarea cooperării internaționale"*.

Însoțind delegația M.A.N. în periplul ei latino-american, am putut consemna, cu profundă satisfacție patriotică, mărturiile de profund respect față de România și conducerea țării noastre. Ne-au impresionat, ne-au emoționat adesea manifestările de înaltă considerație pentru hărnicia poporului român în făurirea unei economii și culturi care asigură condițiile realizării

O bibliotecă românească la New York

Într-o clădire nouă de oțel și de sticlă fumurie pe Second Avenue, în plin centrul Manhattanului, a fost inaugurată Biblioteca română din New York. Momentul deschiderii ei marchează un punct dintre cele mai importante în evoluția relațiilor culturale dintre România și Statele Unite. În acest sens a fost interpretat deopotrivă de reprezentanții vieții politice și culturale — mulți dintre ei sosiți de la Washington — și de publicul care i-a trecut pragul în ziua inaugurării.

Localul bibliotecii este înzestrat cu utilaj modern de proiectare a filmelor și a diapozitivelor, de ascultare a discurilor și a benzilor de magnetofon. Pereții plianți pot fi dați de o parte și cele două săli de lectură se transformă într-o cochetă sală de conferințe. În prima săptămînă s-au și ivit cei dintîi cititori. Interesul lor pare a fi extrem de variat : de la arheologie la organizarea învățămîntului, de la arta plastică și muzică (numele lui Brâncuși și al lui Enescu sînt foarte bine cunoscute publicului american) pînă la rezultatele savanților români în domeniul chimiei coloranților, și de la studiile de sociologie pînă la aspectele economiei contemporane românești.

Intenția noastră este să stabilim legături eficiente de informare cu un număr cît mai mare de universități americane. Peregrinările mele de dascăl de literatură română m-au purtat vreme de doi ani prin mai multe centre universitare de pe coasta de vest. M-am convins că interesul profesorilor și al studenților americani pentru cunoașterea realității românești este efectiv ; unii dintre ei s-au dedicat cu entuziasm descoperirii unor aspecte ale culturii noastre cu totul inedite pentru ei.

Interesul pentru România, pentru istoria ei mai veche și pentru cea contemporană cuprinde cercuri tot mai largi ale tinerilor intelectuali americani. Socotim că datoria noastră este să răspundem de aici, din New York, acestui interes. Știm că societatea românească, înfăptuirile ei, cultura — prin ceea ce are specific și prin ceea ce se înscrie în mișcarea internațională — oferă elemente suficiente de studiu unor categorii diverse de cercetători. Lor vrem să ne adresăm și avem convingerea că susținuți de colegii noștri din țară vom putea contura pentru mulți americani o imagine exactă a României de astăzi și a trecutului ei.

Deocamdată, acestea toate și altele încă, pe care contactul cu realitățile de aici ni le va preciza treptat sînt doar planuri. În foarte scurt timp însă ele vor deveni realități și vom fi foarte bucuroși să comunicăm în țară împlinirea lor.

Dan GRIGORESCU
directorul Bibliotecii române din New York

New York, decembrie

unor aspirații umane esențiale. Cu prilejul vizitei făcute de delegația M.A.N. la forurile *Congresului chilian*, unul din cei mai vechi reprezentanți ai Partidului Comunist în parlamentul acestei țări, *Cipriano Pontigo*, spunea : *„Salutăm cu bucurie și afecțiune prezența în Chile a unei delegații a Marii Adunări Naționale din Republica Socialistă România, unde un popor destoinic construiește societatea socialistă. Dorim și noi, ca și dv., ca relațiile dintre țările noastre să se dezvolte cît mai mult, cît mai multilateral, în folosul nostru comun, în interesul marii noastre cauze și al păcii"*. *În Venezuela*, la ședința reunită a celor două comisii de politică externă, *Jesus Soto Amesty*, președintele comisiei senatoriale, a spus : *„Ne exprimăm admirația în fața marilor eforturi ale țării dv. pentru îmbunătățirea condițiilor de viață la toate nivelurile. Nutrim o stimă profundă pentru politica internațională a României, care reflectă respectul pentru independența și suveranitatea fiecărei țări, care concepe relațiile dintre state pe baza acestor nobile principii și a egalității în drepturi, a colaborării și cooperării în avantajul reciproc al partenerilor"*.

În timpul vizitei făcute de delegația M.A.N. la *Bogota*, sub auspiciile Senatului a avut loc inaugurarea „Casei prieteniei columbiano-române". La actul ceremonial al deschiderii acestei instituții, președintele ei, senatorul *Ciro Rios Nieto*, tălmăcea gînduri și sentimente ale fondatorilor : *„Omagiul nostru României, țară cu bogată istorie a vredniciei, care, prin politica sa, prin marile realizări ale poporului său, a cîștigat aprecierea și stima lumii întregi"*.

Nobila misiune a delegațiilor parlamentare — acționarea resorturilor unor cunoașteri reciproce tot mai bune, a unei informări din ambele părți asupra posibilităților de fructificare a potențialelor unei cooperări mai strînse — a fost favorizată, în dialogul parlamentarilor români cu cei din țările vizitate, de originea comună, latină, a popoarelor noastre, de afinitățile de limbă și de cultură, idee scoasă în evidență la toate întîlnirile delegației. Pe calea unei informări reciproce asupra activizării resurselor colaborării și cooperării, au fost abordate unele probleme de perspectivă a relațiilor dintre România și țările vizitate. Președintele Venezuelei, *Rafael Caldera*, s-a referit, la întîlnirea cu delegația Marii Adunări Naționale, la posibilitatea intensificării relațiilor dintre cele două țări, atît în domeniul asistenței tehnice, dat fiind faptul că ambele sînt producătoare de petrol, cît și în cel al legăturilor comerciale. *„Acordăm acestor relații o importanță deosebită"*, a spus președintele Caldera.

Utilitatea și eficiența vizitei făcute de delegația M.A.N. în Chile, Columbia și Venezuela a fost subliniată în toate discuțiile și întîlnirile cu înalți demnitari și parlamentari din aceste țări. Întrevederile cu președinții Camerelor din Congresele naționale ale țărilor vizitate, cu miniștri, ca și discuțiile de lucru au constituit noi pași pe punțile legăturilor care se amplifică între România și țările latino-americane.

Eugen POP

Santiago de Chile, decembrie

Rubrică realizată de
George G. POTRA
Dumitru CONSTANTIN
Rodica ȚEPEȘ

CORNEL BURTICĂ

ministrul comerțului exterior

MUTAȚII ȘI PERSPECTIVE ÎN ACTIVITATEA DE COMERȚ EXTERIOR

— Cum apreciați, tovarășe ministru, anul 1971 pentru activitatea de comerț exterior a României ?

— Anul 1971 marchează mutații de ordin calitativ în domeniul comerțului exterior, pentru înfăptuirea cărora conducerea de partid și de stat a creat premise trainice prin măsurile de dezvoltare modernă a diferitelor ramuri ale economiei noastre naționale și prin impulsul creator al noilor reglementări privind activitatea de comerț exterior. Este bine cunoscut că nivelul dezvoltării economice, tehnice și gradul de diversificare al producției condiționează ritmul, proporțiile și eficiența participării la schimburile economice internaționale.

Adoptarea la începutul acestui an a Legii de comerț exterior, de cooperare economică și tehnico-științifică a Republicii Socialiste România, a orientat desfășurarea acestei activități în vederea stabilirii unei legături cît mai directe și nemijlocite între producătorii de mărfuri destinate exportului și cerințele piețelor externe.

Tot mai multe centrale industriale, unități cu statut de centrală și unități producătoare, prestatoare de servicii sau care execută lucrări efectuează direct operațiuni de comerț exterior, fiind investite în acest scop cu autonomie în prospectarea piețelor externe și adaptarea producției la tendințele acestora, în negocierea, încheierea și derularea contractelor cu partenerii externi. S-a lărgit în mod considerabil aria inițiativei și înzestrarea cu răspunderi a acelor sectoare unde se asigură premisele de bază ale eficienței exportului și importului. Activitatea de comerț exterior a pătruns astfel adînc în viața economică a țării noastre, iar ridicarea eficienței muncii depuse în acest domeniu a devenit o cauză a întregii economii naționale, un criteriu fundamental de apreciere a competențelor și rezultatelor obținute de toți factorii care acționează în sfera producției materiale și a comercializării.

O expresie a intensificării participării României la diviziunea mondială a muncii și a adîncirii gradului de specializare industrială pentru export o constituie creșterea părții din producția noastră industrială în cadrul schimburilor economice externe. Dacă pe totalul producției industriale această proporție se apropie de o cincime, ea înregistrează ponderi cu mult mai mari la anumite produse, cum ar fi de exemplu, autocamioanele și autoturismele de teren, tractoarele, motoarele electrice, utilajele tehnologice pentru industria chimică și rafinării, rulmenții, polietilena granule, soda calcinată, îngrășămintele azotoase, mobila etc.

La exportul nostru au participat în acest an, într-o proporție tot mai mare, sectoarele de bază ale industriei noastre socialiste, aflate în plin proces de dezvoltare și modernizare. Astfel, mărfurile furnizate de industrie au ajuns să contribuie cu cca. 4/5 la exportul total al țării. Un accent deosebit s-a pus pe creșterea exportului de mașini și utilaje a cărui pondere a atins aproape o pătrime în structura ofertei noastre de mărfuri pe piața mondială.

România a devenit cunoscută în tot mai numeroase țări ale lumii ca exportator competitiv de produse ca : instalații de foraj, mașini-unelte, tractoare, autovehicule de teren, o gamă tot mai largă de utilaje moderne.

Materiile prime, care altădată erau tradiționale în exportul nostru, sînt în prezent tot mai mult valorificate pe piețele externe sub formă de produse cu un grad superior de prelucrare.

După cum se știe, modificările intervenite în structura exportului au o influență favorabilă asupra eficienței economice realizate. Ridicarea ponderii produselor cu un înalt nivel de prelucrare, în care se încorporează o cantitate sporită de muncă complexă asupra fiecărei unități de materie primă, reprezintă o cale principală pentru realizarea unor schimburi comerciale avantajoase pentru economia națională. Deosebit de important pentru atingerea acestui obiectiv este și oferirea de produse la export la nivelul condițiilor practicate pe piața internațională, de calitate, ritm de reînnoire, termen de livrare, mod de prezentare a mărfii și de reclamă comercială, rețea de comercializare, asigurarea service-ului etc. Eforturile făcute în aceste direcții au permis obținerea unor rezultate pozitive, ducînd la creșterea continuă a prețului mediu obținut pe tonă exportată.

Este adevărat că există încă însemnate rezerve în această direcție, proporția acestora evidențiindu-se atunci cînd calculăm la nivelul ramurilor producătoare acest indicator. Costul unei tone importate este astfel mai ridicat decît prețul obținut de noi pe tonă la exportul de mașini și utilaje, produse chimice, produse metalurgice etc.

În vederea creșterii eficienței comerțului nostru exterior se are din ce în ce mai mult în vedere ca fiecare operațiune de comerț exterior să fie eficientă, ca fiecare marfă exportată și importată să contribuie la economisirea de muncă socială.

Cursul de revenire, indicatorul de bază al aprecierii rentabilității economico-financiare a schimburilor noastre comerciale externe, a cunoscut pe total o continuă îmbunătățire care s-a datorat în special modificării structurii exporturilor, obținerii de prețuri mai avantajoase la produsele noastre pe piața mondială, folosirii în mai mare măsură a momentelor optime conjuncturale de ofertare și aprovizionare cu mărfuri.

Legea privind regimul prețurilor și tarifelor, adoptată recent de Marea Adunare Națională, va contribui la sporirea competitivității mărfurilor românești pe piața externă și la raționalizarea importurilor prin corelarea prețurilor interne cu cele existente pe piața mondială. Se va îmbunătăți totodată metodologia și conținutul economic al sistemului de indicatori folosit în determinarea eficienței activității de comerț exterior.

Volumul valoric al exportului nostru în anul 1971 cunoaște mai mult decît o dublare față de anul 1965 și o creștere față de 1970 cu cca. 17 la sută. Numai exportul nostru din acest an a depășit întregul volum de comerț exterior (export și import) din anul 1965. Gradul de acoperire al importului prin export a înregistrat o însemnată îmbunătățire în acest an, ceea ce se va regăsi cu efecte favorabile în balanța noastră comercială.

În 1971, ca și în anii precedenți, țările socialiste au ocupat locul central în ansamblul relațiilor noastre economice externe. În actualul cincinal, țările socialiste vor continua să dețină peste jumătate din totalul valoric al comerțului nostru exterior. Schimburile reciproce de mărfuri au cunoscut însemnate îmbunătățiri structurale. Exportul nostru de mașini și utilaje în aceste țări a cunoscut o creștere de 25 la sută în acest an față de nivelul realizat în 1970.

Totodată, s-au dezvoltat schimburile economice și cu celelalte țări ale lumii. S-a extins geografic zona de cuprindere a relațiilor comerciale și de cooperare cu țările în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină, iar volumul schimburilor a cunoscut însemnate creșteri. În prezent, numărul țărilor noastre partenere se ridică la 110, față de numai 29 în 1950. România acționînd pe plan internațional ca un factor activ de promovare a unui comerț reciproc avantajos, liber de orice fel de îngrădiri discriminatorii, în vederea creării unui climat favorabil păcii și înțelegerii între popoare.

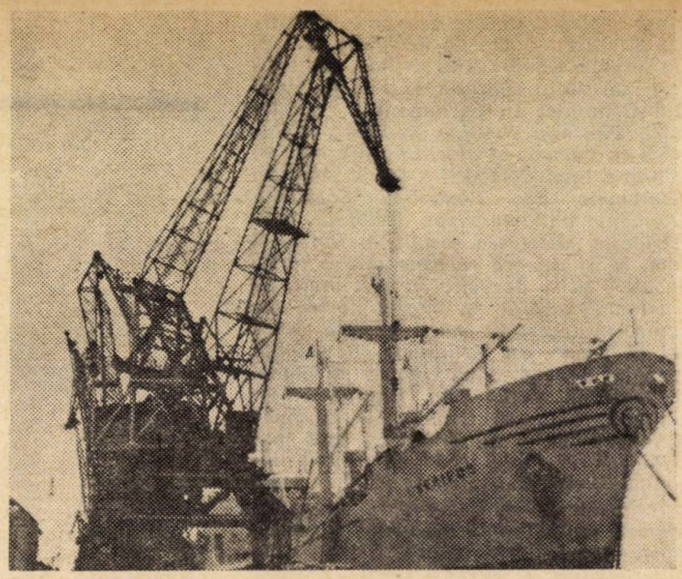

CONSTANȚA: Mașini și utilaje moderne românești sînt exportate în alte țări ale lumii

— Vă rugăm să vă referiți la principalele direcții care se desprind din prevederile actualului cincinal în vederea adaptării structurale a comerțului nostru exterior la tendințele pieței externe în următoarea etapă.

— În noua etapă de dezvoltare a societății noastre, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, un rol crescînd, în sporirea eficienței eforturilor depuse pentru construirea unei economii naționale avansate, revine activității de comerț exterior, de cooperare economică și tehnico-științifică, care va cunoaște o și mai mare extindere, adîncire și diversificare.

Promovarea cu consecvență, de către partidul și guvernul nostru, a colaborării economice internaționale a României socialiste, pe baza principiilor care călăuzesc întreaga noastră politică externă, se regăsește și în prevederile planului de dezvoltare economico-socială pe perioada 1971-1975 de creștere a volumului total al schimburilor de mărfuri cu străinătatea cu 61-72 la sută față de cincinalul anterior, exportul de mărfuri urmînd să crească într-un ritm mediu anual de 14,3 la sută, superior celui prevăzut pentru producția industrială (11-12 la sută).

În structura exportului se prevăd modificări importante, caracterizate prin creșterea ponderii produselor de o cît mai înaltă tehnicitate și valorificare superioară a muncii naționale în schimburile externe. Astfel, în anul 1975, ponderea mașinilor și utilajelor, împreună cu produsele chimice și mărfurile de consum cu grad mai înalt de prelucrare industrială va fi de cca 51 la sută în totalul exportului față de 43,3 la sută în 1970.

Ceea ce va caracteriza exportul românesc în următorii cinci ani este o îmbunătățire nu numai a structurii sale pe grupe de mărfuri, ci și a structurii pe produse în cadrul fiecărei grupe.

Pe baza dezvoltării prioritare a subramurilor de vîrf ale industriei constructoare de mașini se vor produce însemnate modificări de structură în exportul acestei grupe de produse. Dacă în perioada 1971-1975 exportul total de mașini și utilaje va crește cu un ritm mediu anual de 18 la sută, în schimb exportul de mașini-unelte va înregistra un ritm mediu de 38 la sută. Esențial este că în cadrul tuturor grupelor se va manifesta tendința de a se acorda locul principal unor produse de cel mai înalt nivel al tehnicității și competitivității, comparativ cu al celor mai bune produse pe plan mondial.

Desigur că îndeplinirea sarcinilor stabilite pentru dezvoltarea exportului românesc implică eforturi serioase din partea tuturor factorilor și în special din partea unităților producătoare.

O problemă deosebit de importantă este aceea de a oferi la export produse moderne care să țină pasul cu ritmul rapid al dezvoltării tehnicii pe plan mondial. Pentru aceasta apare necesitatea ca alături de specializarea pe produse să se treacă mai hotărît, acolo unde este posibil, la specializarea unor fabrici și secții pentru producerea de mărfuri destinate exportului, asigurîndu-se condiții de producție care să permită asimilarea în termen scurt și executarea unor produse de calitate, care să se alinieze cerințelor în perspectivă ale pieței externe.

Produsele care fac obiectul specializării pentru export trebuie realizate la un nivel de productivitate a muncii superior celui mediu social, putînd deveni astfel un accelerator al dezvoltării economice.

La îmbunătățirea structurii comerțului exterior, fundamentarea investițiilor și orientarea producției pentru export și promovarea exportului, un rol din ce în ce mai important revine astfel cercetării de marketing. Un rol tot mai important vor trebui să ocupe livrările de proiecte și documentații, asistență tehnică, executarea de lucrări și prestări de servicii în străinătate, acestea constituind o formă eficientă de valorificare pe piața mondială a capacităților de creație și a experienței acumulate de economia noastră națională.

În scopul apropierii producătorilor de mărfuri pentru export de consumatorii finali din străinătate și eliminării intermediarilor comerciali este necesar să se treacă în mod mai hotărît la crearea unei rețele proprii de desfacere, folosind societăți proprii sau mixte, birouri comerciale, magazine proprii, livrarea produselor din depozite proprii în străinătate. Se impune de asemenea dezvoltarea și perfecționarea rețelei proprii de service, organizarea serviciilor post-vînzare la mărfurile care o cer. Creșterea importantă a exportului nostru în următorii ani impune o activitate susținută de reclamă și propagandă comercială, adaptarea acesteia la formele moderne practicate pe piața externă.

Sub toate aspectele ei, sporirea eficienței participării noastre la diviziunea mondială a muncii constituie principala sarcină a comerțului nostru exterior în actualul cincinal, a cărei rezolvare se poate

face numai prin eforturi conjugate, atît în domeniul producției, cît și al comercializării.

— Care vor fi, în continuare, măsurile de natură să adîncească și să extindă relațiile noastre din domeniul schimburilor de bunuri materiale cu țările socialiste ?

— Participarea țării noastre la fluxurile economice internaționale constituie o parte integrantă a politicii externe a partidului nostru, în centrul căreia se situează dezvoltarea colaborării, cooperării și prieteniei cu toate țările socialiste, pe baza principiilor marxist-leniniste, ale internaționalismului socialist. Dinamica susținută și îmbunătățirea continuă a structurii schimburilor comerciale dintre țările socialiste reflectă însemnatele succese obținute de economiile lor naționale, ca urmare a eforturilor proprii depuse pentru dezvoltarea complexului economic optim al fiecărei țări, ca premisă de bază a extinderii și adîncirii diviziunii internaționale socialiste a muncii.

Comerțul exterior al României cu țările socialiste va continua să se dezvolte, îndeosebi pe baza întăririi rolului acordurilor de lungă durată și a instrumentelor valutar-financiare care deservesc schimburile de mărfuri și cooperarea economică și care vor continua să cunoască o perfecționare treptată, corespunzătoare diferitelor etape ale dezvoltării colaborării reciproce.

Acordurile comerciale pe termen lung încheiate de România cu celelalte țări socialiste asigură de pe acum creșteri importante ale schimburilor de mărfuri.

Au fost încheiate acorduri de lungă durată cu toate țările socialiste.

Pentru viitorul an, pe baza acordurilor existente, protocoalele anuale comerciale încheiate pînă în prezent cu U.R.S.S., R.P. Chineză, R.P. Bulgaria, R.P. Mongolă, R.P.D. Coreeană, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă, R.S.F. Iugoslavia și R.P .Albania prevăd sporiri însemnate ale schimburilor comerciale față de nivelul anului 1971.

Se prevăd creșteri importante ale livrărilor reciproce de mașini, utilaje și instalații, precum și de materii prime, materiale și bunuri de larg consum.

Se are în vedere creșterea rolului acordurilor de lungă durată în îmbunătățirea structurii exportului nostru și în orientarea investițiilor spre produsele de înaltă tehnicitate prin prevederea în nomenclatorul nostru de livrări a acelor mărfuri care să răspundă acestor cerințe de creștere a eficienței exportului.

S-a stabilit, ca o principală orientare, ca în relațiile noastre cu țările socialiste să se acționeze astfel încît prevederile acordurilor de durată să fie nu numai realizate, ci și depășite prin inițierea unor noi acțiuni de lărgire a schimburilor reciproce de mărfuri, corespunzător posibilităților suplimentare ce vor apare în dinamica dezvoltării lor economice. Totodată se vor extinde acțiunile de cooperare pe cale bi- și multilaterală, cît și practica încheierii de contracte pe termen lung.

România, membră fondatoare a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, își aduce o contribuție de seamă la dezvoltarea activității acestei organizații în spiritul principiilor care stau la baza relațiilor dintre țările socialiste, înscrise în statutul C.A.E.R. Considerînd C.A.E.R. ca un organism important în realizarea colaborării dintre țările socialiste, România participă activ la căutarea acelor forme, căi și metode, care să permită și să asigure participarea tuturor țărilor membre, să sporească interesul fiecărei țări pentru conlucrare reciprocă în direcția lărgirii colaborării și cooperării în toate domeniile.

Un rol deosebit în dezvoltarea acestor relații îl are perfecționarea în perspectivă a relațiilor de comerț exterior, domeniu în care se preconizează în cadrul colaborării țărilor membre o serie de acțiuni menite să stimuleze în continuare schimburile reciproce.

La sporirea livrărilor reciproce de mărfuri un rol crescînd îl va avea studierea tendințelor de dezvoltare, de adîncire a interdependențelor, a interacțiunilor între economiile naționale suverane ale țărilor socialiste, orientarea producției, a specializării industriale îndeosebi, la cerințele noi ale dezvoltării economiilor statelor partenere în condițiile actualului progres tehnico-științific.

Extinderea cooperării internaționale în producție și a specializării industriale între țările socialiste va dinamiza și diversifica schimburile comerciale reciproce, contribuind totodată, în măsură tot mai mare, la atingerea unui înalt nivel tehnico-științific al producției, la creșterea eficienței acesteia și a productivității muncii, la folosirea complexă de fiecare stat membru a resurselor sale naturale.

Ca o expresie a deosebitei importanțe pe care partidul nostru o acordă perfecționării și adîncirii în continuare a colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice între țările socialiste, în ședința comună a Comitetului Central al P.C.R., Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România, din 19 august 1971, s-a hotărît ca guvernul, ministerele și celelalte organe centrale să stabilească măsurile necesare și să acționeze cu consecvență pentru participarea țării noastre, în cele mai bune condiții, la colaborarea dintre țările membre ale C.A.E.R. și pentru ca largile posibilități existente să fie traduse în viață.

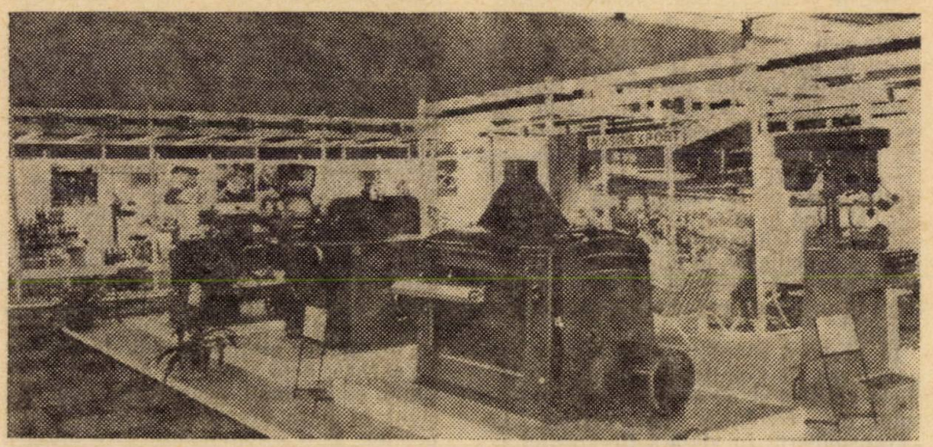

Exponate ale industriei românești la ediția 1971 a Tîrgului internațional de la Kinshasa

— Este bine cunoscută politica României de a-și extinde și amplifica relațiile comerciale cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea social-economică a acestora. Ce ne puteți spune despre importanța aplicării cu consecvență a acestei coordonate de politică externă ?

— Politica partidului și statului nostru în domeniul comerțului exterior și al cooperării economice și tehnice internaționale pornește de la înțelegerea faptului că, în condițiile lumii actuale, dezvoltarea independentă și multilaterală a economiei naționale și participarea activă la circuitul economic mondial se impun ca necesități obiective, ele reprezentînd două realități contemporane care se presupun și se intercondiționează reciproc.

Promovînd o politică de dezvoltare a relațiilor sale economice și tehnico-științifice cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor social-economică, România socialistă se pronunță nu numai împotriva izolării unor țări de circuitul economic mondial, dar și împotriva izolării unor grupe de state sau zone geografice.

Extinzînd colaborarea cu țările socialiste și cu celelalte state, pentru a beneficia de avantajele diviziunii mondiale a muncii prin participarea la circuitul economic mondial, România va dezvolta și în continuare colaborarea cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor social-politică, pe baza principiilor unanim recunoscute ale relațiilor internaționale.

Acordurile de colaborare încheiate cu țările capitaliste dezvoltate prevăd însemnate creșteri ale schimburilor economice în perioada actualului cincinal. O principală preocupare o constituie promovarea pe aceste piețe a exporturilor noastre de mașini și utilaje și a altor produse industriale cu un grad ridicat de prelucrare, în condiții sporite de eficiență, pe măsura potențialului nostru industrial în continuă creștere.

Poziția consecventă a României de sprijinire a aspirațiilor legitime ale țărilor în curs de dezvoltare din Asia, Africa, America Latină, în lupta lor pentru asigurarea unei dezvoltări independente împotriva politicii imperialiste și neocolonialiste se regăsește în deosebita însemnătate ce se acordă dezvoltării multilaterale a relațiilor comerciale și de cooperare cu aceste țări.

Recenta aderare a României la Acordul General pentru Tarife și Comerț (G.A.T.T.) se înscrie în linia generală a politicii noastre externe de extindere a relațiilor cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială. Ca țară membră cu drepturi depline, noi vom beneficia de avantajele acordării clauzei națiunii celei mai favorizate pe o bază multilaterală și consolidată în raporturile cu toate statele membre, de eliminarea treptată a restricțiilor cantitative discriminatorii față de exporturile noastre, deschizîndu-se totodată noi posibilități pentru România de a-și apăra și promova interesele ei economice într-un cadru comercial organizat.

Ne propunem să dezvoltăm continuu schimburile de mărfuri, cooperarea economică și tehnică, în primul rînd cu țările membre ale C.A.E.R. și cu toate țările socialiste ; totodată, vom dezvolta relațiile economice externe cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Printr-o astfel de participare, mai intensă și mai eficientă, la schimbul mondial de bunuri materiale și tehnico-științifice, vom sluji, pe mai departe, interesele poporului român, cauzei generale a socialismului și cooperării internaționale între popoare, cauzei păcii în lume.

Interviu realizat de Radu BUDEANU

O. N. U.

FINAL DE SESIUNE

După 93 zile în care au fost dezbătute peste 100 de puncte înscrise pe ordinea de zi, cea de a XXVI-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a luat sfîrșit. Spiritul constructiv care a caracterizat, în genere, întreaga sesiune continuă să se manifeste și în aceste ultime zile, el fiind materializat deopotrivă într-o serie de poziții și propuneri realiste exprimate de majoritatea vorbitorilor și, mai ales, în documentele adoptate în Adunare și în diversele sale comitete. În această ordine de idei reține în mod special atenția adoptarea în Adunarea Generală a rezoluției cu privire la Conferința mondială de dezarmare, apreciată de observatori ca un document de o deosebită însemnătate politică, menit să canalizeze eforturile tuturor statelor pe făgașul practic și concret al înfăptuirii acestui deziderat major al popoarelor care este înfăptuirea dezarmării. Elaborată de România și Mexic, împreună cu alte 25 de state — socialiste, nesocialiste și aparținînd „lumii a treia" — rezoluția dă expresie interesului vital al popoarelor în succesul negocierilor de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară, ea constituind, totodată, un program complex de măsuri procedurale și de conținut în vederea convocării conferinței mondiale de dezarmare, la care să participe toate statele interesate, fără nici o discriminare. În acest sens, după ce exprimă convingerea în necesitatea adoptării unor măsuri în vederea examinării atente a problemei convocării, după pregătiri adecvate, a conferinței mondiale de dezarmare, problemă după cum se știe, înscrisă pe ordinea de zi a sesiunii din inițiativa delegației sovietice, rezoluția invită statele să comunice secretarului general al O.N.U., pînă la 31 august 1972, opiniile și sugestiile lor asupra oricărei probleme referitoare la conferință, în special asupra principalelor ei obiective, ordinea de zi provizorie, locul preferat, data și durata prevăzute, procedurile de desfășurare a lucrărilor, relațiile cu O.N.U. etc.

Larga adeziune întrunită de această rezoluție, consensul unanim cu care ea a fost adoptată, precum și ecoul favorabil stîrnit în rîndul opiniei publice vin să ateste oportunitatea și caracterul său constructiv, subliniind o dată în plus faptul că prin negocieri răbdătoare, de la egal la egal, purtate în spiritul respectului față de partener și al înțelegerii reciproce, orice problemă, oricît de spinoasă ar fi ea, își poate găsi o soluție unanim acceptabilă. S-a relevat în special poziția principială și constructivă a României, aportul delegației române care, așa cum remarca reprezentantul Mexicului la Națiunile Unite, „încă de la deschiderea dezbaterilor și pînă la sfîrșitul lor a contribuit enorm prin tenacitatea, răbdarea și spiritul ei conciliator, la împlinirea cu succes a sarcinii, începută cu două săptămîni în urmă, de redactare a acestei rezoluții".

În aceleași coordonate se înscrie și adoptarea în Comitetul pentru problemele politice și de securitate a proiectului de rezoluție cu privire la **„Transpunerea în viață a Declarației asupra întăririi securității internaționale"**. Elaborat de 57 de state, printre care și România, proiectul, adoptat cu o covîrșitoare majoritate de voturi, întregește concepția despre legalitatea internațională, învederînd relația intrinsecă între respectarea principiilor dreptului internațional contemporan, menținerea păcii și securității, dezarmare, dezvoltare, decolonizare. Cerința determinantă pentru întărirea securității internaționale, stipulează rezoluția, o constituie întronarea trainică în raporturile dintre toate statele lumii a respectării principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forță sau la amenințare cu forța. Numai respectarea acestor principii, unanim recunoscute ale Cartei, poate asigura dezvoltarea unor relații normale, de încredere între state, de cooperare și colaborare internațională, poate constitui chezășia găsirii unor soluții trainice, unanim acceptabile, tuturor problemelor care frămîntă în prezent omenirea.

Invitînd statele să aplice în relațiile dintre ele principiile și normele înscrise în „Declarația asupra întăririi securității internaționale", adoptată de cea de a XXV-a sesiune jubiliară a Adunării Generale a O.N.U., rezoluția se încheie cu chemarea adresată statelor de a-și intensifica eforturile pentru transpunerea în practică a tuturor rezoluțiilor adoptate de Adunarea Generală și Consiliul de Securitate referitoare la pacea și securitatea lumii, precum și în direcția alocării unei părți din fondurile eliberate prin adoptarea unor măsuri de dezarmare, la progresul material și social al popoarelor, în special al celor din statele în curs de dezvoltare.

Tot în cursul acestei ultime săptămîni, Adunarea Generală a adoptat, în unanimitate, și rezoluția privind instituirea unui **comitet permanent însărcinat cu analiza actelor comise împotriva misiunilor străine acreditate pe lîngă O.N.U.**, acte apreciate ca „incompatibile cu regimul acordat acestor misiuni în baza dreptului internațional", precum și o recomandare care aprobă ordinea de zi a Conferinței Națiunilor Unite pentru mediul uman, care urmează să se țină la Stockholm în iunie 1972, și invită la conferință membrii O.N.U. și instituțiile specializate, și o alta privind ratificarea de către statele membre a unui amendament al Cartei care va spori numărul statelor membre în Consiliul economic și social de la 27 la 54.

La propunerea Comitetului pentru decolonizare, Adunarea a adoptat, de asemenea, un proiect de rezoluție care condamnă continuarea ocupării Namibiei de către Africa de Sud și recomandă tuturor membrilor Națiunilor Unite și instituțiilor specializate să acorde întregul sprijin luptei pentru restabilirea dreptului său la autodeterminare, precum și un proiect de rezoluție care respinge orice reglementare a problemei rhodesiene între guvernul britanic și regimul rasist minoritar de la Salisbury, apreciată ca reprezentînd o violare a dreptului la autodeterminare și independență a poporului zimbabwe.

Ultimul act al Adunării Generale, înaintea rostirii cuvîntului de închidere a lucrărilor sesiunii, a fost alegerea noului secretar general al O.N.U. La propunerea Consiliului de Securitate și în urma votului exprimat în Adunare, Kurt Waldheim devine al patrulea secretar general al Organizației Națiunilor Unite, pentru o perioadă de cinci ani, adică pînă la 31 decembrie 1976.

I. C.

FOTOCRONICA

În Japonia și în Okinawa au avut loc mari demonstrații de protest împotriva acordului de retrocedare a Okinawei în forma în care a fost semnat de guvernele S.U.A. și Japoniei, pentru lichidarea bazelor militare americane de pe teritoriul insulei. La demonstrația desfășurată de muncitorii de la baza Kadena a participat și Jane Fonda, cunoscuta artistă americană de cinematograf și militantă pe tărîm obștesc.

BERLIN–BONN

CONTRIBUȚIE LA DESTINDERE

Un aspect din timpul convorbirilor Kohrt—Müller

Așadar, la un an de la prima întîlnire Kohl-Bahr și la trei luni de la semnarea acordului cvadripartit asupra Berlinului occidental, tratativele purtate între R. D. Germană și R.F.G., pe de o parte, și între R. D. Germană și Senatul Berlinului de vest, pe de altă parte, s-au încheiat.

Parafate la 11 decembrie 1971, convențiile intervenite între cele două state germane și, respectiv între R.D.G. și Berlinul occidental au fost semnate în ultima săptămînă la Bonn și Berlin. La 17 decembrie, la sediul Cancelariei federale din Bonn, secretarul de stat la Consiliul de Miniștri al R.D.G., Michael Kohl, și secretarul de stat la Cancelaria federală a R.F.G., Egon Bahr, au semnat acordul R.D.G. — R.F.G. cu privire la traficul de tranzit al persoanelor civile și bunurilor între R.F.G. și Berlinul occidental.

Potrivit acordului încheiat, traficul de tranzit va fi facilitat și se va desfășura nestingherit, avînd loc — așa cum se arată în textul acordului — în modul cel mai simplu, rapid și favorabil. În traficul de tranzit se vor aplica prevederile uzuale generale ale R.D.G. referitoare la ordinea publică. Acordul stabilește în mod detaliat, formalitățile de tranzit, modul de folosire a căilor de circulație dintre R.F. a Germaniei și Berlinul occidental. El prevede, de asemenea, că impozitele, taxele și alte cheltuieli care privesc traficul pe căile de tranzit, inclusiv întreținerea căilor de comunicații specificate, a instalațiilor și anexelor folosite pentru trafic vor fi plătite de R.F.G. sub forma unei sume anuale paușale, care va cuprinde taxele pentru folosirea șoselelor, taxa de compensare a impozitului, taxele pentru vize, compensarea dezavantajelor financiare ale R.D.G. ca urmare a dispariției licențelor pentru traficul cu autobuze și pentru aprobările în vederea traficului intern cu vapoare etc. Pentru anii 1972—1975, suma paușală a fost stabilită la 234,9 milioane mărci (vest-germane) pe an.

Apreciind acordul semnat ca o contribuție utilă la slăbirea încordării, Kohl a declarat că guvernul R. D. Germane pornește de la premisa că relațiile între cele două state germane pot fi reglementate numai în conformitate cu normele general recunoscute ale dreptului internațional pe care se clădesc raporturile dintre statele suverane și independente în lumea întreagă. La rîndul său, Egon Bahr a declarat că guvernul țării sale salută cu satisfacție semnarea acestui acord ca o primă contribuție comună a guvernelor R.F.G. și R.D.G. la destindere în Europa.

La trei zile după semnarea acordului asupra traficului de tranzit, la 20 decembrie, secretarul de stat al R.D.G., dr. Günther Kohrt, și directorul senatorial vest-berlinez, Ulrich Müller au semnat, la Berlin, convenția cu privire la facilitarea și îmbunătățirea călătoriilor și vizitelor cetățenilor din Berlinul occidental în capitala și pe teritoriul R.D.G., precum și convenția privind reglementarea problemei enclavelor prin schimb de teritorii.

Potrivit acordului dintre guvernul R.D.G. și Senat, persoanelor cu domiciliul permanent în Berlinul occidental li se permite, o dată sau de mai multe ori, intrarea în regiunile învecinate cu Berlinul occidental, precum și în acele regiuni ale R.D.G. care nu se învecinează cu Berlinul occidental, pentru vizite pe o durată totală de 30 de zile pe an. Intrarea este acordată din motive umanitare, familiale, religioase, culturale și turistice, precum și în scopuri sociale, științifice, economice, comerciale sau culturale. Pot fi cerute, concomitent, călătorii pentru mai multe regiuni ale R.D. Germane după cum pot fi cerute, concomitent, mai multe călătorii, dacă acestea se efectuează într-o perioadă de trei luni. Persoanele cu domiciliul permanent în Berlinul occidental pot intra ca turiști, individual sau în grup, pe baza unor convenții corespunzătoare între Biroul de voiaj al R.D.G. și D.E.R. — Biroul de voiaj vest-german.

În legătură cu convenția intervenită asupra reglementării problemei enclavelor, s-a stabilit ca aceasta să fie rezolvată printr-un schimb de teritorii : R.D. Germană va ceda 17,1 ha din teritoriul său în schimbul a 15,6 ha, care aparțineau de Berlinul occidental. În cele 17,1 ha intră și o fișie de teritoriu de cca 1 km lungime și 20 m lățime, care va forma coridorul de legătură cu enclava vest-berlineză Steinstücken. Deoarece — așa cum se arată în convenție — nu există o egalitate în privința suprafețelor și a valorilor teritoriilor ce urmează a fi schimbate, Senatul vest-berlinez va plăti R.D. Germane o compensație în valoare de patru milioane mărci (vest-germane). Plata urmează să se facă în decurs de două săptămîni după efectuarea schimbului de teritorii.

Privită într-un context mai larg, semnarea acordurilor intervenite între cele două state germane și între R.D.G. și Berlinul occidental, constituie momentul de încheiere a negocierilor pentru înfăptuirea tratatului-cadru cvadripartit. Guvernele U.R.S.S., S.U.A., Franței și Marii Britanii au dat publicității, la 20 decembrie, prin intermediul reprezentanților lor autorizați, declarații prin care iau cunoștință în mod oficial de încheierea între autoritățile germane competente a convențiilor și aranjamentelor legate de acordul cvadripartit din 3 septembrie 1971, referitor la Berlinul occidental. Data semnării protocolului final asupra căruia au convenit cele patru puteri va fi stabilită ulterior.

În contextul afirmării tot mai evidente a tendințelor favorabile reglementării problemelor europene nesoluționate, dezvoltării colaborării dintre state, acordul și convențiile evocate — încheiate potrivit prevederilor dreptului internațional — confirmă pe deplin aceste tendințe, direcția lor de evoluție, constituie noi acțiuni pozitive menite să aducă o contribuție activă la intensificarea procesului de destindere în Europa în interesul păcii și securității pe continent. Documentele semnate au fost apreciate, de părțile în cauză, de cercurile largi ale opiniei publice internaționale drept un important eveniment menit să aibă repercusiuni favorabile, atît asupra raporturilor dintre cele două state germane, a normalizării relațiilor dintre R.D. Germană și R.F. a Germaniei — ca state suverane și egale în drepturi, pe baza principiilor dreptului internațional —, cît și la înaintarea procesului de normalizare a relațiilor intereuropene, în general, la însănătoșirea situației politice pe continent, la facilitarea eforturilor popoarelor îndreptate spre colaborare și pace.

Ilie OLTEANU

OSLO

COLOCVIU PE TEME EUROPENE

Corespondență pentru „Lumea"

„Calea este astăzi deschisă pentru convocarea în 1972 a unei conferințe pentru securitate și cooperare europeană, etapă decisivă în procesul păcii și înțelegerii pe continent" — apreciază în Apelul adoptat în unanimitate de participanții la reuniunea lărgită a comisiei pentru securitatea europeană de pe lîngă Consiliul Mondial al Păcii.

Membrii comisiei și împreună cu ei reprezentanți ai forțelor sociale și ai unor diferite curente de opinie din 18 țări europene au purtat în zilele de 18 și 19 decembrie o discuție sinceră și deschisă asupra situației actuale din Europa și a posibilităților pe care le are opinia publică de a-și aduce pe mai departe și mai substanțial contribuția la asigurarea unei păci temeinice pe continentul nostru.

Un prim element semnificativ al acestei întîlniri este însuși locul în care ea s-a desfășurat. Pentru unele țări scandinave, a găzdui conferințe sau reuniuni consacrate relațiilor internaționale, problemelor păcii și războiului sau cooperării între state pe diferite planuri a devenit o tradiție. Finlanda și Suedia, de exemplu. Este, desigur, una din formele de manifestare a neutralității active pe care o promovează aceste țări, este una din fațetele contribuției largi și valoroase pe care ele o aduc cauzei apropierii și bunei înțelegeri între popoare și state.

Aprobarea și sprijinul pentru problema numărul unu a relațiilor intereuropene — conferința pentru securitate și cooperare — au devenit însă din ce în ce mai manifeste în ultimii ani și în alte state, de astă dată membre ale N.A.T.O. ; iar acest proces de recunoaștere, prin adoptarea de măsuri practice, a necesității ca relațiile intereuropene să fie reașezate pe baze noi și guvernate de principii decurgînd dintr-o nouă etică, cuprinde, într-un larg evantai, partide și organizații politice sau de altă natură, guverne și parlamente, personalități de prim rang din cele mai variate domenii de activitate. O țară în care această realitate se impune cu pregnanță este Norvegia. De altfel, participanții la reuniunea amintită au ținut să sublinieze în repetate rînduri că ea a putut avea loc în această țară grație sprijinului generos al diferitelor forțe sociale, guvernului norvegian și primarului orașului Oslo. În prima ședință, un reprezentant al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei a expus punctul de vedere al guvernului său, care se preocupă activ de convocarea cît mai grabnică a unei conferințe pentru securitate și cooperare în Europa.

Dezbaterile au fost foarte vii. După o primă parte a reuniunii, în cadrul căreia participanții au expus în general pozițiile lor față de etapa actuală a evoluției spre conferința pan-europeană, a urmat un dialog în legătură cu punctele de vedere exprimate și cu acțiunile ce se impun a fi întreprinse pentru a servi cel mai eficient grăbirea pregătirii în cadru multilateral a conferinței propriu-zise. Cîteva idei majore s-au desprins din dezbateri, ele fiind apoi consemnate în documentele adoptate. Considerînd dezvoltarea relațiilor pe continent ca pozitivă, participanții apreciază că există posibilități reale pentru începerea, într-un viitor apropiat, a pregătirilor multilaterale propuse de guvernul finlandez și pentru convocarea în 1972 a conferinței. O conferință care va trebui să întrunească participarea tuturor statelor europene și care să asigure deplina lor egalitate în dezbaterea problemelor majore ale continentului.

Relevînd importanța acordului cvadripartit asupra Berlinului occidental, a semnării Acordului între guvernele R.D.G. și R.F.G. și Acordul dintre R.D.G. și Senatul Berlinului occidental, numeroși vorbitori au subliniat că acest prim acord guvernamental între cele două state germane, bazat pe normele dreptului internațional, corespund realităților din Europa și aduce astfel un substanțial sprijin securității și cooperării pe continent.

În mod unanim a fost împărtășită opinia că nici o condiție prealabilă nu trebuie ridicată în fața convocării conferinței. În același timp, a fost reamintit, cu sublinieri, faptul că în ciuda tendințelor pozitive și semnificative ce se înregistrează azi în Europa, nu trebuie pierdut din vedere că influente forțe se mai opun încă destinderii pe continent și că eforturile lor se îndreaptă spre împiedicarea procesului de instaurare a unei păci trainice în Europa.

Participanții la reuniune consideră ca extrem de importantă inițierea unor serii de acțiuni menite să atingă o largă adeziune a opiniei publice europene în favoarea unor măsuri la nivel guvernamental vizînd considerarea continuă a păcii și bunei înțelegeri pe continent ; la fel de însemnată se consideră a fi sprijinirea acelor acțiuni, deja inițiate, care în 1972 vor sublinia semnificația securității și cooperării. Pe acest plan s-a relevat în mod deosebit necesitatea participării active la pregătirea Adunării care, la inițiativa unui foarte reprezentativ comitet belgian, va reuni forțele sociale și politice ce acționează pentru securitate și cooperare între țările Europei. O întîlnire a capitalelor europene, cerută de Asociația orașelor înfrățite, contacte și întîlniri între militanții pentru pace din marile porturi și întreprinderi europene, seminarii și colocvii asupra diferitelor aspecte tehnice ale securității și cooperării și multe alte acțiuni, vor constitui un teren favorabil pentru promovarea destinderii și păcii în Europa.

Subliniindu-se frecvent în discuții rolul tot mai proeminent al Republicii Democrate Germane în viața politică internațională în general și cea europeană în particular, necesitatea adoptării unei atitudini realiste de recunoaștere a R.D.G. ca stat independent și suveran, atașat cauzei păcii și progresului și în măsură să-și aducă o remarcabilă contribuție la progresul general al lumii contemporane, participanții au hotărît ca reuniunea să transmită Organizației Națiunilor Unite un mesaj în care se cere statelor membre să acționeze în favoarea primirii în O.N.U. a R. D. Germane și a R. F. a Germaniei.

Fără a-și supraaprecia importanța și ecoul, reuniunea de la Oslo s-a încheiat cu deplin întemeiatul sentiment că participanții la dezbateri, reflectînd prin opiniile exprimate o stare de spirit într-adevăr general-europeană, au adus o nouă contribuție la eforturile generale care vizează construcția unei Europe a păcii, securității și cooperării.

George SERAFIN

Oslo, 20 decembrie.

FOTOCRONICA

Începute la 9 decembrie, alegerile pentru desemnarea noului președinte al Italiei au necesitat pînă acum 20 de tururi de scrutin. În imagine : se redeschide urna pentru o nouă numărătoare a voturilor. În stînga, Alessandro Pertini, președintele Camerei Deputaților

NEW DELHI–ISLAMABAD

DUPĂ ÎNCETAREA FOCULUI

La o zi după capitularea oraşului Dacca, la Delhi primul ministru al Indiei, Indira Gandhi, anunţa în cadrul parlamentului că a ordonat încetarea luptelor şi pe frontul de vest. În acelaşi timp, la postul de radio pakistanez, Yahia Kahn făcea o declaraţie asemănătoare.

După o confruntare de anvergură care a implicat, pe fronturi de sute de kilometri, utilizarea trupelor terestre, a aviaţiei şi marinei, „războiul de 13 zile" indo-pakistanez, aflat în centrul atenţiei opiniei publice internaţionale, se încheia vineri la ora 14,30 G.M.T. cu un bilanţ de victime şi bunuri materiale distruse care oferă, pentru a cîta oară ? imaginea tragică a urmărilor unei înfruntări armate.

În prezent, observatorii îşi îndreaptă atenţia asupra reglementării politice a problemelor în suspensie între cele două părţi.

Deocamdată, atît la New Delhi cît şi la Islamabad, nu se refuză principiul soluţionării divergenţelor pe baza dialogului şi a tratativelor, dar, după cum era de aşteptat, oficialităţile indiene şi pakistaneze se află încă în faţa unei serii de probleme complexe. După cum rezultă din informaţiile transmise de agenţiile de presă, în prezent India şi-a exprimat dorinţa deschiderii unei „ere noi" în relaţiile cu Pakistanul, bazate pe colaborare şi pace. Pe de altă parte, la Islamabad se afirmă că o reglementare viabilă care să asigure o reală bună vecinătate şi înţelegere cu India nu se va putea realiza decît în condiţiile retragerii trupelor indiene, precum şi ale unităţii naţionale a teritoriului pakistanez.

În aşteptarea configurării mai precise a drumurilor care să ducă la aşteptata masă a dialogului politic, comentatorii au înregistrat, în aceste zile, o serie de mutaţii importante pe scena politică pakistaneză.

Prima secvenţă notabilă a acestor mutaţii s-a produs sîmbătă, 19 decembrie, în urma încheierii întrunirii Partidului Unit de coaliţie, prezidat de premierul Nurul Amin. În rezoluţia dată publicităţii se sublinia că liderii partidelor politice componente cer „demisia imediată a preşedintelui Yahia Khan" care să remită puterea unui „guvern naţional". Într-un interviu acordat agenţiei France Presse, Nurul Amin preciza că cererea de demisie adresată şefului statului se explică prin „greşelile comise de regim, care au dus la actuala stiuaţie. Sînt de părere — a apreciat primul ministru — că preşedintele Yahia Khan trebuie să transfere puterile sale reprezentanţilor poporului pentru a putea funcţiona un guvern adevărat. Preşedintele trebuie să lase apoi locul unui succesor şi anume un succesor civil". După două zile de la întrunirea Partidului Unit de coaliţie, luni 20 decembrie, postul de radio pakistanez anunţa : „Preşedintele şi principalul administrator al legii marţiale, generalul Agha Mohammed Yahia Khan, a transmis puterea lui Zulfikar Ali Bhutto, ca preşedinte şi principal administrator al legii marţiale. Bhutto a depus oficial jurămîntul. El urmează să se adreseze naţiunii mai tîrziu".

Fost prim-ministru adjunct şi ministru de externe (în această calitate a reprezentat interesele ţării sale cu ocazia întrunirii Consiliului de Securitate) în guvernul lui Nurul Amin, Zulfikar Ali Bhutto (43 de ani) este o personalitate cunoscută. La vîrsta de 30 de ani, Bhutto fusese numit de Ayub Khan ministru al comerţului, apoi ministru de externe, funcţie din care a demisionat devenind, în 1967, liderul Partidului Poporului, organizaţie politică ce a întrunit în Pakistanul de vest, după cum se ştie, o puternică victorie electorală în decembrie 1970. După primul semn al revenirii la un regim civil (după formarea guvernului în frunte cu Nurul Amin), unele din primele luări de poziţie ale noului preşedinte au atras atentia observatorilor care opinează că Bhutto va trata cu o anume elasticitate actuala situaţie politică, atît de complexă din Pakistan : anunţarea proclamării noii Constituţii, anularea interdicţiei pronunţate împotriva Partidului Naţional Awami şi exprimarea intenţiei sale de a „restabili democraţia" şi de a nu menţine legea marţială „nici o zi, nici un minut şi nici o clipă mai mult decît este necesar". În legătură cu posibilităţile de soluţionare a conţenciosului de probleme în regiune, Ali Zulfikar Bhutto, sublinia într-un discurs difuzat luni de postul de radio pakistanez şi preluat de agenţia France Presse că va „căuta ocazia de a se întîlni cu conducătorii Pakistanului oriental pentru a rezolva problemele în suspensie, dar condiţia prealabilă a convorbirilor, a continuat Bhutto, este încetarea ocupaţiei trupelor indiene pe teritoriul Pakistanului de est".

■

La încheierea ediţiei, ne-a parvenit ştirea că în Consiliul de Securitate, după repetate încercări, a fost adoptată cu 13 voturi pentru şi 2 abţineri (nici un membru permanent al Consiliului de Securitate nu a spus veto), o rezoluţie propusă de Argentina, Burundi, Japonia, Nicaragua, Sierra Leone şi Somalia. Textul, potrivit agenţiei France Presse, conţine, în 6 puncte, prevederi în vederea reglementării situaţiei create după încetarea focului.

Radu BUDEANU

BERMUDE

ÎNTÎLNIREA NIXON — HEATH

Între Azore şi Bermude a trecut exact o săptămînă, dar panorama politico-economică occidentală s-a schimbat într-o asemenea măsură în această săptămînă încît întrevederea preşedintelui Statelor Unite, Richard Nixon, cu premierul britanic Edward Heath avea să se desfăşoare pe cu totul altă bază decît întrevederea cu preşedintele Franţei, Georges Pompidou. Criza monetară intrase între timp pe făgaşul rezolvării, hotărîrile esenţiale fuseseră precizate în cadrul conferinţei de la Washington a celor zece miniştri de finanţe.

Şi astfel, deşi iniţiată pentru discutarea aceluiaşi set de probleme — de la comentarea anticipată a vizitelor pe care preşedintele Nixon le va face la Pekin şi la Moscova pînă la încercarea de a aplana divergenţele dintre S.U.A. şi Piaţa comună — şi cu toate că s-au desfăşurat după acelaşi tipic (simultan cu discuţiile dintre şefii de guverne avînd loc tratative între miniştrii de externe şi separat între miniştrii de finanţe), conferinţa din Bermude a avut un caracter diferit.

Edward Heath plecase spre Hamilton (capitala Bermudelor, colonie cu autoguvernare înstituită de Anglia în 1616) decis, se spunea, să adopte o linie atît de rigidă cum numai Churchill mai adoptase în relaţiile cu Statele Unite. Din surse britanice se făcuse cunoscut că primul ministru este mulţumit de aranjamentele monetare la care s-a ajuns la Washington, dar nu vede în ele decît un prim pas, inevitabila „fază iniţială" a unui program menit să aşeze legăturile financiare şi comerciale interoccidentale pe baze noi. Deziderat exprimat de Heath la Ottawa, înainte de conferinţa celor zece — „ca şi Canada vrem o reglementare rapidă şi revenirea la stabilitate" — nu este decît parţial pe cale de realizare. Potrivit aprecierii ministrului britanic al finanţelor, Anthony Barber, la Washington „am ajuns la o reglementare echitabilă şi realistă", iar efectele devalorizării dolarului asupra economiei britanice „vor fi compensate în linii mari prin efectele revalorizării altor monede şi, ca atare, actuala reglementare nu va afecta puterea competitivă a Angliei pe plan mondial". Nu trebuie uitat însă că Statele Unite sînt cel mai important partener al Marii Britanii şi că noua aşezare a valorilor monetare va face ca mărfurile britanice să ajungă substanţial mai scumpe pe piaţa americană. Desfiinţarea supratăxei americane

asupra importurilor va atenua lovitura, ceea ce explică pompa cu care președintele Nixon a anunțat această măsură reparatoare, spunîndu-le ziariștilor că premierul britanic este cel care i-a cerut să întrerupă discuțiile pentru a o comunica opiniei publice. Întregul complex de acțiuni este prezentat de americani ca și cum nu neașteptatele hotărîri de la 15 august ale guvernului american ar fi precipitat criza și ar fi creat haosul care a caracterizat vreme de patru luni relațiile economice intercccidentale.

Primul ministru Heath venise însă în Bermude decis, după cum arătam, să obțină mai mult decît o revenire la „normalitatea" dinainte de criză. El consideră necesară o revizuire fundamentală a principiilor sistemului monetar interoccidental, o înțelegere atotcuprinzătoare de tipul celei realizate, îndată după război, la Bretton Woods. Punctul de vedere britanic este că, pentru a se pune capăt supremației dolarului (despre care și președintele Nixon a recunoscut că în condițiile actualului raport de forțe economice nu se mai justifică) ar trebui să se renunțe treptat la rolul de monedă de rezervă al dolarului și al lirei sterline, generalizîndu-se moneda internațională pe care o reprezintă „drepturile de tragere" asupra Fondului Monetar Internațional. În al doilea rînd, Edward Heath se pronunță împotriva tendințelor protecționiste și împotriva diverselor bariere care aduc atingere comerțului britanic. Primul ministru britanic considera că poate vorbi de pe o poziție privilegiată acum, cînd Statele Unite trec pentru prima oară printr-o experiență pe care englezii au cunoscut-o de două ori în ultimii 25 de ani : devalorizarea monedei naționale și adoptarea de măsuri financiare restrictive în interiorul țării.

Altul a fost însă principalul atu al lui Edward Heath în convorbirile din Bermude : a venit, în sfîrșit, ziua cînd primul ministru al Marii Britanii se

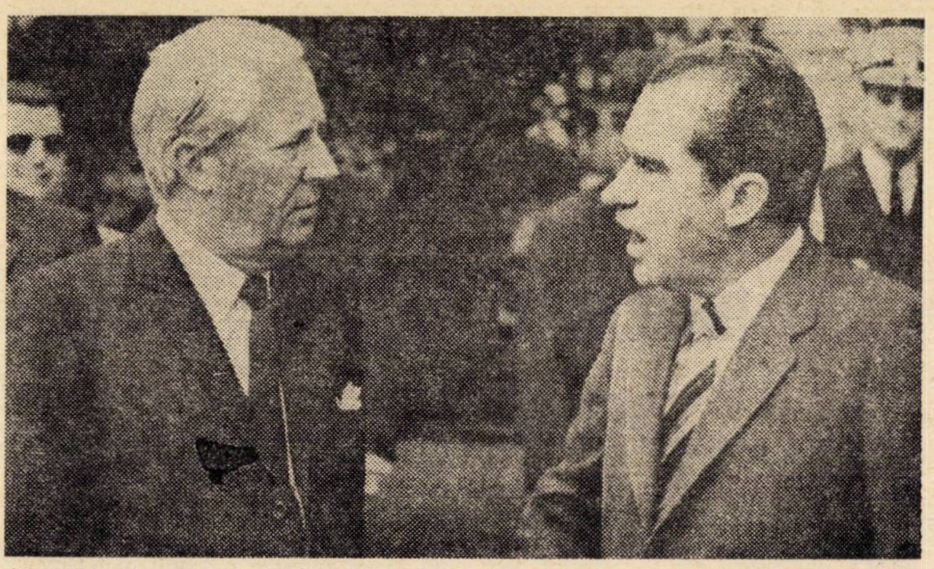

Modificări în „relațiile speciale"...

prezintă la o întîlnire anglo-americană nu ca partener minor în cadrul faimoaselor „relații speciale" bilaterale, ci ca membru (în perspectivă) al Comunității Economice Europene. A fost, probabil, trăsătura cea mai originală a acestor tratative.

Vrînd să sublinieze noua distanțare, premierul Heath, a declarat în discursul rostit la sfîrșitul dineului oferit luni seara în onoarea președintelui Nixon : „Apropiata intrare a Marii Britanii în Piața comună va aduce schimbări în relațiile noastre cu Statele Unite. Nu văd nimic alarmant în acest fapt". N-a fost și părerea președintelui Nixon. Vorbind în replică, el a făcut din discursul său un apel patetic la menținerea „legăturilor speciale". A fost, de altfel, singura temă a alocuțiunii sale de 20 de minute. Invocînd toate argumentele posibile de la cel al limbii comune la cel al fidelității față de angajamentele asumate — președintele S.U.A. a susținut că „relațiile speciale" sînt „mai necesare decît oricînd" și a calificat drept „analiză superficială" orice abordare care ar duce la concluzia că ele și-ar fi pierdut rațiunea de a fi.

Se știe, însă, că Marea Britanie nu a obținut să fie primită în Piața comună, decît după ce a izbutit să-i convingă pe viitorii ei parteneri că nu va fi un „cal troian", legat prin fire speciale de America. Ca atare, insistențele președintelui Nixon vin într-un moment nepotrivit.

În sfîrșit, primul ministru britanic — care trecuse în prealabil prin Canada — exprima în Bermude și îngrijorările față de soarta unui Commonwealth mai tulburat și mai zguduit decît oricînd în trecut. La Ottawa, Edward Heath declarase că incapacitatea Commonwealthului de a reglementa pașnic conflictul indo-pakistanez înainte de izbucnirea ostilităților nu ar fi afectat „viabilitatea Commonwealthului în întregul său", acesta reușind să supraviețuiască și altor furtuni. Guvernul britanic — al cărui reprezentant în Consiliul de Securitate s-a abținut de două ori la votarea unor rezoluții cerînd încetarea ostilităților — a avut în Bermude prilejul de a fi informat de către președintele Nixon care l-a întîlnit pe Zulfikar Ali Bhutto la Washington, înainte de plecarea acestuia la Karaci, unde avea să preia conducerea statului, despre intențiile exprimate de noul președinte al Pakistanului. Discuțiile pe această temă au avut, așadar, o bază mai substanțială decît cea de care au dispus cu o săptămînă în urmă, consultările franco-americane.

Evident, au fost luate în discuție toate marile probleme internaționale la ordinea zilei. În spiritul imprimat de președintele Nixon seriei sale de întrevederi de la acest sfîrșit de an, accentul final a căzut pe cordialitatea relațiilor bilaterale și pe încrederea reciprocă. Ele nu mai sînt însă și probabil nu vor mai fi niciodată ceea ce au fost în 1953, în 1957 și chiar în anul 1961, cînd Bermudele au mai găzduit conferința la nivel înalt anglo-americană.

Felicia ANTIP

CURMALUL, MASA ROTUNDĂ ȘI CELELALTE TREI CONFERINȚE LA NIVEL ÎNALT

Înainte de a se despărți, președintele Nixon și primul ministru Heath au plantat cîte un puiet de curmal adus din Insulele Canare, conformîndu-se astfel unei tradiții locale, respectată și cu prilejul celor trei întîlniri anterioare la nivel înalt din Bermude. Reamintim că în 1953 s-au întîlnit în Bermude președintele Dwight Eisenhower, primul ministru Winston Churchill și premierul francez Joseph Laniel. Cu patru ani mai tîrziu, în 1957, președintele Eisenhower și primul ministru Harold MacMillan au ales același peisaj însorit pentru a discuta despre criza Suezului, intrarea Statelor Unite în Pactul de la Bagdad și dotarea Angliei cu rachete americane. Ultima întîlnire la nivel înalt din Bermude a avut loc cu zece ani în urmă. Președintele John Kennedy și premierul MacMillan au examinat atunci problema Berlinului occidental, eliberarea de către India a micii colonii portugheze Goa, războaiele în curs în Congo și Vietnam, precum și intenția Angliei de a adera la Piața comună europeană.

Conferința de la începutul acestei săptămîni a pus însă Consiliul legislativ din Bermude în fața unei probleme noi : a fost nevoit să-și amîne întrunirea programată pentru luni dimineața deoarece marea sa masă rotundă de ședințe era necesară pentru întîlnirea șefilor de guverne. Unul dintre cei 11 membri ai Consiliului legislativ și-a exprimat consternarea : „Cînd s-a mai întîmplat să împrumutăm masa noastră pentru o conferință internațională ? a protestat senatorul Arnold Francis. Se pare că trebuie să ne păzim mobilele cu strășnicie".

Neținîndu-se seama de acest punct de vedere, masa a fost instalată, totuși, în Casa guvernului, unde s-au întîlnit Nixon și Heath.

DIN SURSE...

Telefon

Secretarul de stat William Rogers s-a întreținut telefonic zilele trecute cu miniștrii de externe ai Egiptului și Israelului, Mahmud Riad și Abba Eban — a declarat la Washington purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat, Robert McCloskey, subliniind că a fost vorba de „o luare de contact" după dezbaterile Adunării Generale asupra Orientului Mijlociu. În afara acestor conversații telefonice „nu a mai avut loc nici o altă inițiativă" americană în vederea soluționării negociate a conflictului — a precizat McCloskey.

Congresmeni

Răspunzînd invitației ministrului egiptean al afacerilor externe, Mahmud Riad, o delegație formată din congresmeni americani este așteptată la Cairo în cursul lunii ianuarie — anunță ziarul egiptean „Akhbar el Yom".

02 nu 01

Primul exemplar supersonic de pre-serie asamblat în Marea Britanie, „Concorde 01", „face prea mult fum" pentru a reprezenta aeronautica franco-britanică în Statele Unite. De aceea, prima vizită a avionului supersonic pe pămîntul american o va face „Concorde 02", al doilea aparat de pre-serie, în curs de asamblare în Franța. Aceasta este părerea exprimată la televiziunea britanică de Brian Trubshaw, pilot-șef de încercare la „British Aircraft Corporation".

Deplasări

Se discută în cercurile politice britanice despre posibilitatea ca președintele Pompidou să facă o vizită oficială la Londra în cursul lunii februarie. Agențiile de presă dau de asemenea ca foarte probabilă și deplasarea la Paris, în cursul primelor luni ale anului viitor, a cancelarului Willy Brandt.

Măsline

Circa 500 000 litri ulei de măsline — se anunță la Tripoli — au fost obținuți pînă acum în cadrul campaniei voluntare de recoltare a măslinelor, la care au participat studenți, soldați și o parte din populația libiană. Însuși președintele statului, colonelul Moamer El Gedhafi, a participat timp de trei zile la recoltare, alături de alte personalități libiene.

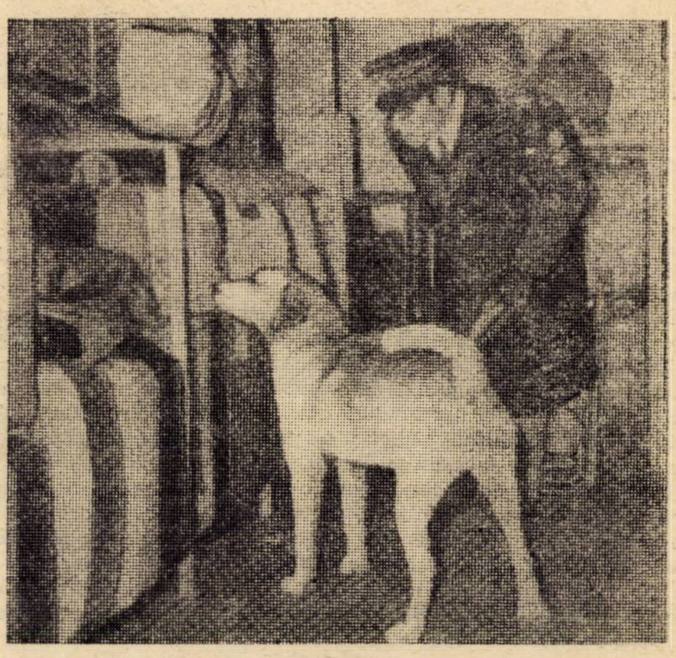

MARTY II...

se numește acest proaspăt angajat... canin al autorităților vamale de pe aeroportul din Roma. Specialitatea sa: prevenirea traficului cu stupefiante. Marty a debutat cu succes. La prima sa inspecție în camera bagajelor, a „mirosit" o valiză în care erau ascunse 125 grame de haşiş. Proprietarul valizei, care se pregătea să le transporte la New York, a fost arestat

O SOLUȚIE ?

Plină de solicitudine față de clienții ei, conducerea „Băncii Internaționale" din Dallas (S.U.A.) a hotărît să-i... înarmeze spre a-i feri de eventualele (și atît de frecventele) atacuri gangsterești. Iată un depunător în ținuta corespunzătoare după ce a ridicat de la bancă o sumă de bani...

Cei zece?

Marea Britanie și „cei șase" ar fi căzut de acord — susțin surse belgiene — ca tratatul de aderare la Piața comună a celor patru țări candidate să fie semnat în după-amiaza zilei de 22 ianuarie la Bruxelles. Data de 22 ianuarie ar fi fost propusă delegațiilor daneză, irlandeză și norvegiană, care încă n-au dat un răspuns oficial. Negocierile de aderare sînt practic încheiate cu Marea Britanie, Irlanda și Danemarca. Rămîn însă semne de întrebare în ceea ce privește Norvegia.

Invitație

Ziarul roman „Il Messaggero" scrie că Papa Paul al VI-lea ar putea sosi la Paris în aprilie 1972 pentru a participa la manifestările organizate de U.N.E.S.C.O. pentru „Ziua alfabetizării". Papa — subliniază ziarul — ar fi fost invitat de către René Maheu, directorul general al U.N.E.S.C.O., cu prilejul audienței pe care i-a acordat-o la 29 noiembrie. René Maheu l-a invitat pe Paul al VI-lea să participe la a 25-a aniversare a U.N.E.S.C.O., dar Papa n-a putut părăsi Roma din cauza lucrărilor Sinodului.

Anti-furt

După o trecere în revistă a numărului de-a dreptul impresionant de furturi de tablouri și opere de artă, revista „Tempo" consideră că „ar fi cazul să se voteze la Națiunile Unite o rezoluție de valabilitate internațională ; să se realizeze o colaborare nu numai între diversele poliții naționale ci și între toți specialiștii și iubitorii de artă". De altfel, circa cincizeci de oameni de artă, profesori, critici, directori de muzee, arheologi, experți în drept internațional s-au reunit recent la Florența pentru a studia posibilitatea unei asemenea acțiuni internaționale.

J. O.

Sub președinția prințului Gholam-Reza Pahlavi, fratele șahinșahului și președintele Comitetului olimpic iranian, în capitala Iranului s-a reunit Comitetul executiv al Federației Jocurilor Olimpice asiatice, comitet ce urmează să asigure pregătirea celei de-a șaptea ediții din 1974 (Teheran). Jocurile asiatice din 1974 se vor desfășura — anunță „France Presse" — în noul stadion Aryamehr, de 100 000 de locuri, inaugurat cu ocazia celei de-a 2 500-a aniversări a statului persan.

Vizite

Ismet Inonü, președintele Partidului Republican al Poporului, cea de-a doua formațiune politică din Turcia, aflat la Paris pentru tratament oftalmologic, va vizita apoi — după ce îi va fi înfîlnit pe președintele Pompidou și pe ministrul francez al afacerilor externe, Maurice Schumann — R.F. a Germaniei și Grecia, transmit de la Ankara agențiile de presă.

Rubrică realizată de Rodica DUMITRESCU

O. N. U. ŞI PROBLEMELE COOPERĂRII ECONOMICE INTERNAŢIONALE

Scrisoare din New York

Actuala sesiune a Adunării Generale, prima după adoptarea importantului document intitulat „Strategia internaţională a dezvoltării" în cadrul celui de-al doilea deceniu al dezvoltării, adoptat la sesiunea jubiliară din 1970, confirmă tendinţa marii majorităţi a statelor lumii de a conferi Organizaţiei Naţiunilor Unite şi organismelor sale de specialitate un rol de primă însemnătate în crearea unui sistem de relaţii economice, comerciale şi financiare internaţionale care să corespundă exigenţelor noi ale progresului economic şi social al tuturor ţărilor şi în primul rînd al celor în curs de dezvoltare.

Dezbaterile de la această sesiune au prilejuit ample analize din unghiurile de vedere cele mai diferite ale fenomenelor şi tendinţelor care se manifestă în viaţa economică comercială internaţională însoţite adesea de evaluări în ceea ce priveşte locul pe care l-a ocupat sau ar trebui să-l ocupe O.N.U. în acest domeniu.

Unanim relevat a fost contrastul izbitor dintre dezvoltarea fără precedent a producţiei materiale şi pătrunderea largă a ştiinţei şi tehnicii în cele mai diverse ramuri de activitate pe de o parte şi persistenţa pe zone întinse ale globului a subdezvoltării materiale şi sociale pe de altă parte. În ceea ce priveşte cauzele acestei situaţii, este semnificativă remarca *ministrului de externe al Perului* care spunea că *„sărăcia lumii a treia nu este fortuită. Ea este moştenirea regimurilor colonialismului şi neocolonialismului care au dăinuit timp de secole"*.

Numeroase cifre şi fapte au fost citate pentru a scoate în evidenţă consecinţele negative ale decalajului, a cărui tendinţă este spre accentuare, dintre ţările puternic industrializate şi cele în curs de dezvoltare, care stînjeneşte cooperarea între popoare şi generează o stare de neîncredere şi tensiune în viaţa internaţională. Apare astfel pe deplin îndreptăţită îngrijorarea generală a ţărilor în curs de dezvoltare pentru faptul că în primul an al celui de-al doilea deceniu al dezvoltării preţurile produselor de bază au continuat să scadă sau să cunoască fluctuaţii defavorabile acestor ţări. Este lesne de înţeles ce înseamnă acest fapt dacă se ţine seama — aşa cum arăta *reprezentantul Nigeriei* — că spre exemplu *„ţările Africii au încă o economie esenţialmente rurală şi produc aproape exclusiv produse de bază care reprezintă 80—90 la sută din exporturile lor totale"*.

Un alt factor care contribuie la adîncirea decalajului a fost identificat în continuarea unor practici neocolonialiste faţă de ţările în curs de dezvoltare. *Reprezentantul Sierrei Leone*, referindu-se la investiţiile de capital străin, declara: *„Este neliniştitor să se constate că o proporţie importantă a fondurilor care trebuie să servească la acumularea de capitaluri în ţările în curs de dezvoltare se scurge în fiecare an din aceste ţări prin intermediul companiilor de asigurare sau al băncilor comerciale administrate de interesele capitaliste ale fostelor metropole"*.

Relevînd amploarea profiturilor pe care monopolurile străine le obţin prin exploatarea resurselor naturale şi umane din numeroase ţări în curs de dezvoltare, *reprezentantul Mongoliei* sublinia că aceste monopoluri *„preiau 15—17 la sută din venitul naţional al acestor ţări. În cursul ultimului deceniu numai monopolurile americane au realizat un beneficiu net de zece miliarde de dolari de pe urma investiţiilor în ţările în curs de dezvoltare. În cursul anilor 1970, acestea din urmă vor restitui monopolurilor străine probabil de două ori mai mult pentru «serviciile» lor decît în cursul anilor '60. In acelaşi timp, datoria externă a acestor ţări pe care o constituie împrumuturile şi creditele ce trebuie rambursate sporeşte şi riscă să atingă o sută de miliarde dolari în anii '70."*

Pe lîngă necesitatea stabilizării preţurilor şi a preţurilor produselor de bază şi a îmbunătăţirii condiţiilor de acordare a creditelor, lucrările sesiunii au scos în evidenţă şi alte cereri legitime ale ţărilor în curs de dezvoltare cum sînt lichidarea tuturor barierelor artificiale şi a practicilor discriminatorii din comerţul internaţional, înlesnirea transferului de cunoştinţe tehnice spre ţările în curs de dezvoltare etc.

O largă preocupare s-a putut constata în legătură cu efectele recentei crize monetare occidentale, rezultat al contradicţiilor lumii capitaliste. Au fost viu criticate măsurile unilaterale în acest domeniu întreprinse de S.U.A. în vederea eliminării deficitului crescînd al balanţei lor de plăţi. În această privinţă, *reprezentantul Irakului* aprecia că *„ţările în curs de dezvoltare care sînt cele mai dur lovite de criză nu sînt în nici un fel răspunzătoare pentru acest deficit. Statele Unite însele sînt cele care poartă vina ca urmare a cheltuielilor lor militare ridicate şi în special datorită faptului că ele s-au lansat în Indochina într-un război de distrugere masivă fără precedent, care nu ocoleşte nici vieţi omeneşti şi nici bunuri materiale"*. Numeroase state au subliniat necesitatea ca măsurile de ieşire din criza monetară să nu favorizeze numai un grup restrîns de state nesocotind interesele celorlalte ţări.

În legătură cu situaţia monetară internaţională a fost adoptată *o rezoluţie* ai cărei coautori au numărat 90 de ţări în curs de dezvoltare, care recomandă între altele ca *„orice reformă a sistemului monetar internaţional să fie axată pe o concepţie mai dinamică asupra comerţului mondial. Bazată pe recunoaşterea necesităţilor noi ale ţărilor în curs de dezvoltare în materie de comerţ, să creeze condiţii de natură să înlesnească dezvoltarea continuă a comerţului mondial, ţinînd seama în special de nevoile ţărilor în curs de dezvoltare şi să faciliteze îndeosebi transferul de mijloace financiar suplimentare către ţările în curs de dezvoltare, în conformitate cu obiectivele şi angajamentele asumate prin strategia internaţională a dezvoltării"*. O *a doua rezoluţie* privind măsurile care se cer luate imediat în legătură cu criza monetară *„cere ţărilor dezvoltate cu economie de piaţă să întreprindă deîndată măsuri pentru amînarea restricţiilor cum ar fi taxele asupra importurilor care tocmai au fost impuse în comerţul internaţional şi în nivelul de asistenţă oferită ţărilor în curs de dezvoltare"*.

Măsurile cu caracter protecţionist de genul celor recent întreprinse de S.U.A. şi, în general, tendinţa crescîndă a ţărilor industrializate de a forma grupări economice închise au fost evocate de numeroase delegaţii cu un sentiment de îngrijorare. *„Astfel de măsuri* — arăta *reprezentantul Iugoslaviei* — *au o influenţă gravă asupra ţărilor în curs de dezvoltare şi practic distrug rezultatele obţinute în diferite domenii de-a lungul anilor graţie unei sporite cooperări economice internaţionale"*.

Faţă de fenomenele care au loc în viaţa economică internaţională, delegaţiile s-au străduit să definească locul O.N.U. şi al organismelor sale şi să preconizeze măsuri de natură să permită Organizaţiei să joace un rol activ în promovarea şi dezvoltarea relaţiilor economice.

Astfel, asemenea multor delegaţii, după părerea *delegaţiei Suediei*, *„comisiile economice regionale* (ale O.N.U. — n.n.) *trebuie să joace în regiunea respectivă rolul-cheie în dezvoltarea unei colaborări regionale eficace şi a unei diviziuni regionale a muncii"*.

Ca urmare, una din rezoluţiile adoptate de Adunarea Generală hotărăşte iniţierea unor *măsuri practice pentru întărirea comisiilor economice regionale ale O.N.U.* cu scopul de a le permite să se achite cu o eficienţă sporită de responsabilităţile lor faţă de statele membre.

Au fost adoptate şi alte măsuri în aceeaşi direcţie dintre care menţionăm

hotărîrea de lărgire a numărului de membri ai Consiliului Economic și Social, de la 27 la 54, ca o condiție a întăririi rolului important ce revine conform Cartei acestui organism în promovarea cooperării internaționale pe plan economic și social.

În mod firesc însă, o atenție specială a fost acordată problemelor legate de cea de-a *treia conferință a Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare* (U.N.C.T.A.D.), care va avea loc la Santiago de Chile, în aprilie-mai 1972. Discuțiile asupra sesiunii U.N.C.T.A.D. au fost dominate de declarația și programul de acțiuni adoptate la 7 noiembrie, la Lima, cu prilejul celei de-a doua reuniuni ministeriale a grupului celor 77, care a avut drept scop armonizarea pozițiilor țărilor în curs de dezvoltare în vederea acestei sesiuni. Cele două documente, adoptate de 96 de țări în curs de dezvoltare — după cum se menționează în declarația comună a participanților la reuniune — exprimă evaluarea acestor țări asupra situației economice mondiale, concepția lor despre eforturile ce trebuie întreprinse pe plan internațional pentru accelerarea progresului țărilor în curs de dezvoltare, precum și măsurile concrete menite să soluționeze, pe calea cooperării internaționale, problemele urgente ale comerțului și dezvoltării. Documentele, care au fost prezentate Adunării Genereale a O.N.U., precizează poziția grupului celor 77 asupra unor probleme care au fost deja examinate la cele două sesiuni anterioare ale U.N.C.T.A.D., cum sînt transporturile maritime, transferul de cunoștințe tehnice sau comerțul cu articole manufacturate și produse semifinite, dar în același timp aduc și propuneri noi ale grupului în probleme cum ar fi cele privind produsele primare, finanțarea, barierele netarifare și practicile comerciale restrictive etc.

Dezbaterile au reliefat însemnătatea deosebită pe care majoritatea statelor o acordă *viitoarei sesiuni a U.N.C.T.A.D.* concepută — așa cum sublinia și *delegația română* — *„ca o etapă importantă în direcția intensificării colaborării economice între toate statele, ca un moment care să permită identificarea de noi măsuri menite să asigure creșterea ajutorului economic și științific acordat țărilor în curs de dezvoltare"*.

Recunoscînd sprijinul pe care Organizația Națiunilor Unite și alte organisme internaționale îl acordă eforturilor țărilor în curs de dezvoltare pentru propășirea lor economică și socială, numeroase delegații au relevat că O.N.U. poate aduce o contribuție mult sporită în această privință și că, în orice caz, între rezoluțiile adoptate de Adunarea Generală, de natura spre exemplu a strategiei internaționale a dezvoltării, și traducerea lor în fapte rămîne încă o vădită discrepanță, care nu poate fi eliminată decît prin acțiunea hotărîtă a tuturor statelor.

Constantin TRAIAN

New York, decembrie

DOLARUL ȘI CEILALȚI NOUĂ

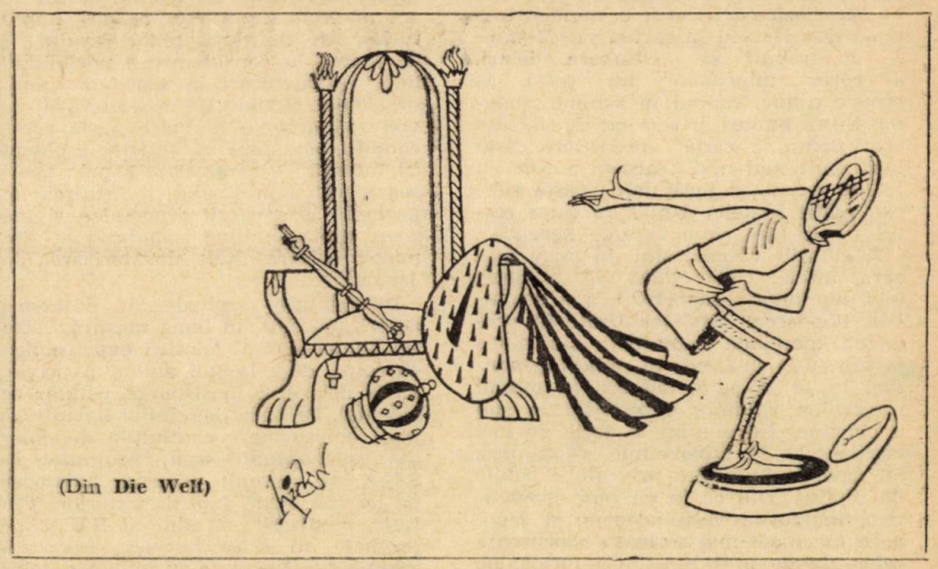

(Din **Die Welt**)

Ceea ce părea, de mai mulți ani, a fi impus de înșeși realitățile din cadrul sistemului valutar capitalist, în ultimă instanță chiar de schimbările intervenite în raporturile de forțe economice și politice interoccidentale, s-a produs : dolarul a fost devalorizat. După ce la începutul săptămînii trecute, în urma întîlnirii Nixon—Pompidou, a fost anunțată pentru prima dată oficial hotărîrea de principiu a S.U.A. de a consimți la devalorizarea monedei lor, la sfîrșitul săptămînii — de data aceasta în cadrul reuniunii de la Washington a așa-numitului „Club al celor zece" (S.U.A., Canada, Marea Britanie, Japonia, R.F.G., Franța, Italia, Belgia, Olanda, Suedia) — s-a ajuns la un acord asupra unei realinieri a parităților monedelor, bazată pe o creștere a prețului aurului de la 35 la 38 dolari uncia, ceea ce echivalează cu o devalorizare în proporție de 7,89 la sută a dolarului american.

„Sfîrșitul dominației monedei americane" („Daily Express"), „în cele din urmă S.U.A. au admis că relațiile economice din sînul lumii occidentale au suferit o transformare fundamentală" („Daily Telegraph") — acesta este, în general, sensul aprecierilor comentatorilor de presă occidentali asupra semnificației devalorizării dolarului. Președintele Nixon însuși — ținînd cont probabil de implicațiile acestei decizii — a ținut să anunțe personal principalele prevederi ale acordului convenit între „cei zece", recunoscînd aproape direct, în alocuțiunea rostită cu acest prilej, că decizia reflectă modificările de raporturi de forțe din lumea occidentală. Acordul de la Bretton Woods (care în 1944 a consfințit rolul de valută-cheie al dolarului în sistemul monetar occidental) — a spus președintele — „a intervenit într-un moment în care Statele Unite, imediat după cel de-al doilea război mondial, dețineau supremația în problemele economice ale lumii", în timp ce, astăzi, în Occident „în locul unei singure națiuni puternice din punct de vedere economic, există națiunile Europei, Japonia în Asia, Canada în America de Nord — toate puternice din punct de vedere economic, competitori puternici".

Influentul „New York Times" aprecia că „gestul guvernului american a fost simbolic, el reprezentînd dorința S.U.A. de a recunoaște că dolarul nu mai este singura monedă dominantă a lumii". Dar nu de „dorință" este de fapt vorba. Devalorizarea dolarului a fost **impusă :** în sensul cel mai larg, de restructurările din raporturile de forțe economice interoccidentale, de manifestările specifice ale acestor schimbări, intervenite în sistemul valutar capitalist, de însuși faptul că, pe baza acumulării crizei acestuia, valutar occidental, efectele deveniseră atît de puternice încît ajunseseră să afecteze serios chiar situația internă a economiei americane.

La Bretton Woods, în mare parte ca urmare a consecințelor războiului, S.U.A. au fost învingătorul absolut. Atunci ele au impus scindarea lumii monedelor : valutele-cheie (dolarul și lira sterlină, prioritatea absolută aparținînd dolarului) și „celelalte". Numai valutelor-cheie li s-a atribuit funcția de mijloc de plată cu acceptare internațională deplină. Numai acestea puteau, deci, constitui, mai ales în perioada imediat postbelică, sursa unor asemenea mijloace. Ca urmare, celorlalte țări li s-a impus să accepte existența unui deficit permanent al balanței de plăți americane — ca unică posibilitate de procurare a unor mijloace de plată cu acceptare deplină din punct de vedere internațional. Deficitul balanței de plăți a devenit astfel instrumentul expansiunii externe a S.U.A., al impunerii dominației economice, politice, militare și financiare americane asupra partenerilor occidentali. Cu simpli bani de hîrtie, fără a cheltui practic nimic în acest scop, S.U.A. au putut cheltui în străinătate sume exorbitante în scopuri militare, întreține baze pe teritorii străine, efectua investiții imense în alte țări, construi fabrici, uzine, societăți comerciale proprii, acaparînd o parte însemnată din economia acestora. „Statele Unite — spune economistul francez Serge-Christophe Kolm în «Revue internationale de sciences sociales» — au dispus deci de aceeași putere a autorităților de altădată care, beneficiind de dreptul de a bate monedă, emiteau piese de aur sau argint avînd înscrisă o valoare mai

mare decît greutatea lor în metal. Procentajul diferenței era denumit «dreptul de senior». Singura deosebire este că taxa care era atunci de cîteva procente este acum 100 la sută în ce privește moneda de hîrtie". „Restul Occidentului — apreciază cunoscutul economist britanic Roy Harrod în cartea sa «Money» — a trebuit să cumpere dolari, a căror imprimare nu costă aproape nimic, cedînd în schimb Statelor Unite bunuri și servicii de valoare echivalentă, a căror producere costă însă mult mai mult : acesta a fost un fel de tribut, și încă unul foarte ridicat, plătit Statelor Unite de către restul lumii fără vreo rațiune specială".

Realitățile actuale sînt, în mare măsură, altele. Chiar dacă S.U.A. dețin încă supremația, raporturile s-au schimbat. Ponderea Statelor Unite în producția mondială capitalistă s-a redus la sub 40 la sută, cea în comerțul mondial la 15 la sută, iar cea în totalul rezervelor valutare capitaliste la sub o cincime. Între timp, o serie de țări occidentale, în expansiune economică, au devenit în multe privințe capabile de replică. Din ce în ce mai competitive, mărfurile vest-europene și japoneze fac o tot mai serioasă concurență celor „made in U.S.A.". Ca reflex, pe plan monetar, unele valute occidentale au cunoscut ascensiuni. Încă din 1958, marea lor majoritate au devenit convertibile, iar ulterior, în special cîteva din ele, au început să fie solicitate în efectuarea tranzacțiilor internaționale. Unele țări au ajuns să-și constituie importante rezerve monetare. În prezent, rezervele R.F.G. le depășesc pe cele ale S.U.A., iar cele ale Japoniei le urmează îndeaproape.

Pe baza noilor raporturi, celelalte țări occidentale au devenit tot mai puțin dispuse să accepte privilegiile dolarului. Persistența deficitului balanței de plăți americane (adică faptul că S.U.A. cheltuiau anual mai mult decît încasau) le punea în situația de a-și vedea seifurile supraîncărcate cu dolari-hîrtie, avînd o acoperire din ce în ce mai mică în aur. Fuga de dolari a luat proporții. Ea a fost accentuată de puternica inflație din S.U.A. care, în condițiile perpetuării deficitului balanței de plăți, însemna diseminarea virusului inflaționist pe piețele celorlalte țări occidentale.

În aceste condiții, revizuirea întregului sistem valutar occidental a fost cerută cu tot mai multă insistență, revizuire în cadrul căreia reașezării pe baze mai reale a relației aur-dolar i s-a acordat un loc central. Era considerată inadmisibilă menținerea artificial forțată la nivelul din 1934 a prețului aurului, atîta timp cît dolarul și-a pierdut aproape 60 la sută din valoarea lui de atunci. Deprecierea comparativ mai alertă a dolarului față de alte monede occidentale impunea devalorizarea sa. Căutînd să-și prezerve „dreptul de senior" S.U.A. refuzau acest lucru. Astfel celelalte țări occidentale, în vederea punerii de acord a cursurilor valutare cu puterile de cumpărare reale ale monedelor, erau nevoite să-și revalorizeze propriile valute, plătind astfel cu compromiterea competitivității externe a mărfurilor lor și cu recesiune internă „salvarea dolarului".

Acest context explică, de fapt, constituirea „frontului anti-dolar" al celorlalte țări occidentale în fața ultimei încercări a S.U.A. de a-și rezolva problemele interne pe seama lor : măsurile adoptate în vară de Administrația americană, incluzînd suspendarea convertibilității dolarului și introducerea suprataxei de 10 la sută asupra importurilor. Contradicțiile interoccidentale au atins o dată cu adoptarea acestor măsuri o cotă de intensitate deosebit de ridicată. Partenerii Statelor Unite au condiționat expres realinierea parităților monedelor lor (cerută de S.U.A.) de abolirea suprataxei asupra importurilor, de devalorizarea dolarului și de luarea în considerare a posibilității unor restructurări în sistemul valutar occidental. Statele Unite s-au văzut nevoite să accepte în mare parte aceste condiții, mai ales că situația economică internă — caracterizată prin sporirea alertă a prețurilor, încetinirea importantă a creșterii economice și mărirea dimensiunilor șomajului — impunea, printre altele, devalorizarea dolarului.

Dificultățile actuale ale economiei americane sînt, în bună măsură, „efectul bumerang" al folosirii expansionist-excesive, de-a lungul anilor, a privilegiilor dolarului în sistemul valutar occidental. Pe baza deficitului balanței de plăți americane, cantitățile de dolari din străinătate s-au acumulat, iar S.U.A. au devenit puternic îndatorate pe termen scurt față de exterior. Teoretic, creditorii străini ai S.U.A. pot pretinde, în orice moment, ceva în schimbul celor peste 80 miliarde dolari pe care îi posedă. Cheltuielile militare în străinătate și militarizarea economiei naționale, constituind o cheltuire în gol care produce un dezechilibru între fluxurile monetare și cele reale din economie, au contribuit în proporții importante la declanșarea și proliferarea fenomenului inflaționist, datorită căruia dolarul pierde sensibil din valoare. „Scumpind" exporturile și „ieftinind" importurile, inflația pare să reprezinte explicația principală a posibilei încheieri în deficit a balanței comerciale din acest an, pentru prima dată din 1893 (balanța comercială — import-export — unul din posturile balanței de plăți, s-a încheiat în perioada postbelică, în general, cu largi excedente). Investițiile în străinătate au adus mari beneficii monopolurilor care le-au efectuat, dar nu neapărat și Statelor Unite. Producția în străinătate s-a substituit unei părți din potențiala producție internă, de unde, printre altele, o creștere economică mai scăzută, un șomaj mai ridicat.

Oficializarea — ca acceptare din partea autorităților americane — a devalorizării dolarului este prin sine un act semnificativ. El ar putea traduce, în principiu, „începutul sfîrșitului" unei ere în care dominația dolarului — drept expresie a dominației politice, economice și financiare americane asupra lumii occidentale — părea a constitui subiect tabu. Ceea ce era pentru autoritățile americane în afara oricărei discuții și respins chiar și numai ca posibilitate este acum un fapt recunoscut. Deși nu detronat, „regele dolar" a făcut un pas spre abdicare. O primă breșă s-a produs în intangibilitatea „pivotului" întregului sistem valutar occidental. „Dreptul de senior" al monedei americane este știrbit. În orice caz, devalorizarea dolarului pare să confirme, în contextul larg al crizei sistemului valutar capitalist, remarca ziarului „Il Messagero" : „Experiența îndeamnă să nu se încredințeze unei monede naționale rolul de monedă internațională".

Dacă în planul semnificațiilor, devalorizarea dolarului ar putea echivala pentru autoritățile americane cu ceea ce un comentator de presă occidental numea un „Waterloo monetar", pe plan practic, al incidențelor economice, scăderea valorii monedei americane, combinată cu revalorizarea monedelor altor principale țări capitaliste, nu se arată a fi un factor negativ pentru economia și finanțele S.U.A. Datoria externă pe termen scurt a Statelor Unite va „valora" mai puțin. De altfel, sistemul valutar occidental va continua să se bazeze, cel puțin un timp, pe dolar, trei pătrimi din tranzacțiile comerciale și de capitaluri internaționale fiind efectuate în dolari. În mod relativ, exporturile se vor „ieftini" (importatorii străini vor putea cu aceeași cantitate de monedă națională să cumpere mai multe mărfuri de pe piața americană decît de pe propria lor piață) și deci vor fi încurajate, în timp ce, tot în mod relativ, importurile se vor „scumpi" (numai cu o cantitate mai mare de dolari importatorii americani vor putea să cumpere același volum de mărfuri de pe piețele externe) și deci vor fi descurajate, fapt ce ar putea fi resimțit pozitiv în balanța comercială și în creșterea producției.

Dimpotrivă, în context, apar ca posibile efecte nefavorabile asupra economiilor celorlalte țări apusene. Chiar în cazul unora din acestea — ca Franța și Marea Britanie — care-și mențin paritatea monedelor lor, asemenea efecte nu sînt de neglijat întrucît țările respective urmează să suporte oricum consecințele devalorizării dolarului. Aceasta va însemna „scumpirea" exporturilor lor și deci îngreunarea posibilităților de pătrundere a acestora pe piața americană, în timp ce exporturile S.U.A. pe propriile piețe vor avea condiții de penetrație sporite. Situația va fi și mai nefavorabilă în cazul acelor țări care, în plus, au procedat și la o revalorizare față de aur a propriilor monede (Belgia și Olanda cu 2,76 la sută, și mai ales R.F.G. cu 4,6 la sută și Japonia cu 7,66 la sută). Față de dolar procentul efectiv al revalorizării crește, devenind de exemplu aproape 13 la sută în cazul mărcii vest-germane și peste 16 la sută în cazul yenului japonez. Consecințele par a constitui circumstanțe agravante ale situației economiilor respective, întrucît intervin într-un climat de recesiune a acestora. În ultimă instanță, în ciuda aparențelor de conciliere (ca urmare a acordului „celor zece") poate fi, deci, prevăzută o accentuare a confruntărilor și contradicțiilor interoccidentale.

Pare oare într-adevăr restabilit echilibrul monetar și economic interoccidental în urma acordului intervenit asupra realinierii parităților principalelor valute, incluzînd devalorizarea dolarului ? — se întreabă chiar numeroși economiști și comentatori de presă din Occident. În această privință, optimismul primului moment face loc prudenței în aprecierile pe termen larg. „Ceea ce rămîne esențial, și toți experții economici sînt de acord cu aceasta — remarcă «Paris Jour» — este că înțelegerea (asupra realinierii parităților) nu rezolvă maladia sistemului monetar internațional"... „Dacă vrem să evităm nașterea unei noi crize, ar trebui ca fără întîrziere, — spunea ministrul de finanțe britanic, A. Barber, după acordul de la Washington — să ne îndreptăm atenția spre o reformă profundă a sistemului valutar". Dar o asemenea reformă profundă ar implica reconsiderarea structurilor mecanismului intern al economiei capitaliste, însăși a esenței acestuia. Or, acordul intervenit — pe care ministrul vest-german al economiei și finanțelor, Karl Schiller, îl aprecia drept o „capodoperă tehnică" — nu depășește, de fapt, cadrul tehnic, al soluțiilor temporare, de suprafață.

Ilie ȘERBĂNESCU

LUMEA

am publicat în 1971

politica externă, relațiile internaționale ale României

numărul revistei

Istorie și prezent în relațiile româno-italiene. *Alexandru Balaci* 2
Vizita lui Aldo Moro în România. *Anca Voican* 3
Cooperarea economică româno-franceză. *Ion Florescu.* 4
Calea ascendentă a legăturilor româno-bulgare. *Ileana Nicolaescu* 4
Un document al prieteniei româno-ungare. *Ileana Nicolaescu* 5
Aniversarea tratatului româno-sovietic. *Ileana Nicolaescu.* 6
Mesajul cincinalului. O politică activă de pace și colaborare internațională. *Constantin Florea* 8
Deplină solidaritate cu lupta eroicului popor vietnamez. *Ileana Nicolaescu* 12
Pekin. Vizita delegației guvernamentale române. *Ileana Nicolaescu* 13
Stockholm, Copenhaga. Dialoguri fructuoase. *Ion Stanciu.* 13
Moscova. Vizite ale delegației Partidului Comunist Român. 15
Sesiunea științifică a A.D.I.R.I. *George G. Potra* 16
Forța unui simbol. *George G. Potra* 18
Partidul Comunist Român, făuritorul politicii externe a României socialiste. *George Macovescu* 19
„Aici, pretutindeni, mereu prezentă". *Ioan Grigorescu* . . 19
România în circuitul economic mondial. *Dr. N. S. Stănescu.* 19
Un măreț program consacrat înfloririi patriei, triumfului cauzei socialismului și păcii. *George G. Potra* . . . 20
Vizita președintelui R. F. a Germaniei, Gustav Heinemann. *Radu Pascal* 21
Solidaritate activă cu popoarele Africii. *Petre Mateescu.* 22
Vizita delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în Republica Populară Chineză . . 23, 24
Vizita delegației de partid și guvernamentale române, condusă de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în R. P. D. Coreeană 24, 25

numărul revistei

Convorbiri româno-bulgare. *Eugen Phoebus* 24
Vizita delegației de partid și guvernamentale române, condusă de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în R. D. Vietnam 25
Convorbiri româno-elene. *Dr. C. Gheorghe* 25
Düsseldorf. „România se prezintă". *Mircea Moarcăș* . . . 25
Vizita delegației de partid și guvernamentale române, condusă de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în R.P. Mongolă 26
Convorbiri româno-canadiene. *Radu Budeanu* 26
Solidari cu cauza dreaptă a poporului coreean. *Radu Budeanu* 26
Vizita în Finlanda a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU. *Radu Pascal* 27
Moment semnificativ în dezvoltarea relațiilor româno-finlandeze. *George Seratin* 28
Convorbiri româno-poloneze 28
Un strălucit program de dezvoltare a gîndirii creatoare în activitatea politico-ideologică 29
Evoluția ascendentă a relațiilor de prietenie și colaborare româno-polone. *Iosif Dumitrașcu* 29
O veche tradiție în condițiile lumii contemporane : prietenia româno-franceză. *Florica Șelmaru* 29
Propuneri românești la E.C.O.S.O.C. *Sergiu Verona* . . . 30
În spiritul înaltei răspunderi față de cauza socialismului și păcii. *George G. Potra* 31
„România vă vorbește". *Ștefan Nicolae* 31
Propuneri românești la tribuna Comitetului Dezarmării. *Sergiu Verona* 32
Dezvoltarea în perspectivă a relațiilor economice dintre țările membre ale C.A.E.R. *Constantin Manoliu* . . 33
În slujba intereselor poporului român, a cauzei socialismului, progresului și păcii 34
Prețuire internațională. *Cristian Popișteanu* 34
România și Europa. *Radu Pascal* 34
Principialitate și spirit constructiv în politica externă a României. *George G. Potra* 35
23 August în lume. *Radu Budeanu* 35
Apariția în Japonia a unui volum consacrat vieții și operei tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU. *Liviu Petrina* . . 42
Pekin. Expoziția industrială românească. *Ion Gălățeanu.* 43
Vizita premierului Maltei în România 45
Un strălucit program de dinamizare a activității ideologice, de afirmare a principiilor socialismului și comunismului în viața poporului nostru 46
Vizita lui Francesco De Martino în România 46
Protocol româno-japonez. *Florea Țuiu* 46
Ankara — București. Discuții fructuoase. *Ion Badea* . . . 46
Aniversarea Tratatului româno-polonez. *Ileana Nicolaescu.* 46
Paris — București. Un dialog multilateral 47
Colaborare economică româno-ungară. *Alexandru Pintea.* 47
Cartea românească la Belgrad. *George Ionescu* 47
Aniversarea Tratatului româno-bulgar. *Ileana Nicolaescu.* 47
Vizita tovarășului Iosip Broz Tito în România. *Dumitru Constantin, Ileana Nicolaescu* 48
„Para onde vai Romenia" 48
Relațiile de colaborare româno-ungare 48
Protocol comercial româno-sovietic 48
Dialog româno-marocan 49
Reuniune juridică româno-franceză. *Paul Diaconescu* . . 49
Asociația de prietenie Japonia — România. *Florea Țuiu.* 49
Dialogul româno-egiptean. *Mihai Florian* 50
Relații parlamentare româno-libaneze. *Ion Pătrașcu* . . . 50
Inițiative românești la O.N.U. *Constantin Traian* 51
Simpozion economic sovieto-român. *Laurențiu Duță* . . 51

numărul revistei

Schimburi economice româno-cehoslovace. *Constantin Prisăcaru* . . . 51
Berlin. Sesiune ştiinţifică consacrată lui Nicolae Iorga. *Ştefan Deju* . . . 51
Parlamentari români pe itinerarii latino-americane. *Eugen Pop* . . . 52

din ţările socialiste, din activitatea partidelor comuniste şi muncitoreşti

Cuba. Zafra cea mare. *Antonio Conte* . . . 2
Tallin. *Ilie Şerbănescu* . . . 3
R. D. Vietnam. Sărbătoarea Tet. *Corneliu Vlad* . . . 5
Apelul Partidului Comunist Italian la a 50-a aniversare. 5
Belgrad. Pe agenda actualităţii. *George Ionescu* . . . 6
Varşovia. Dezbateri şi preocupări actuale . . . 6
Varşovia. Hotărîrile plenarei C.C. al P.M.U.P. *Iosif Dumitraşcu* . . . 7
Pregătiri pentru congresul P.C.U.S. *Silviu Podină* . . . 8
Varşovia. Lucrările Seimului. *Iosii Dumitraşcu* . . . 8
Pretutindeni în Albania. *Dr. ing. Gheorghe Colţ* . . . 8
Dresda. Schimbare de decor. *Radu Vlaicu* . . . 9
Cehoslovacia. De la „Apollo" la „Slovnaft". *Eugen Ionescu* . . . 10
După Burgos. O declaraţie a Comitetului Executiv al Partidului Comunist din Spania . . . 10
Hanoi, Vizita premierului Ciu En-lai. *Stelian Ţurlea* . . . 11
Varşovia. Lucrările Seimului. *Iosif Dumitraşcu* . . . 13
Moscova întîmpină congresul P.C.U.S. *Rodica Georgescu*. 13
Lucrările congresului P.C.U.S. *Rodica Georgescu* . . . 14
Ungaria. Escale pe Dunăre. *Alexandru Pintea* . . . 14
Lucrările congresului P.C.U.S. *Eugen Phoebus* . . . 15
Sofia. În întîmpinarea congresului P.C.B. *Gheorghe Ieva*. 16
Playa Giron 1961. *Anca Voican* . . . 16
Congresul Partidului Comunist Bulgar. *Eugen Phoebus* . . . 17
Minsk. *Rodica Georgescu* . . . 17
Astăzi la Weimar. *Ion Colesnic* . . . 17
„Nova Hut — Clement Gottwald". *Constantin Prisăcaru*. 19
Aniversarea Tratatului de la Varşovia. *Dr. George Marin*. 20
Praga. Semicentenarul P.C.C. *Ileana Nicolaescu* . . . 20
Sofia. Noua Constituţie. *Ileana Nicolaescu* . . . 21
Note de drum din R. P. Chineză. *Ion Gălăţeanu* . . . 21
Praga. Congresul P.C.C. *Constantin Prisăcaru* . . . 22
Pekin. Înnoiri socialiste într-un oraş milenar. *Elvira Buzumurga* . . . 22
Ulan Bator. Congresul partidului. *Dumitru Constantin* . . . 24
Note de drum din R. P. D. Coreeană. *Mircea Tacciu* . . . 24
Pekin. Vizita delegaţiei guvernamentale iugoslave. *Ileana Nicolaescu* . . . 25
R. D. Vietnam. Eroism cotidian. *Corneliu Vlad* . . . 25
Congresul P.S.U.G. *Eugen Phoebus* . . . 25
Moscova. Alegerile de deputaţi. *Laurenţiu Duţă* . . . 25
Cinci decenii de la crearea Partidului Comunist Chinez. *George G. Potra* . . . 27
A 50-a aniversare a Revoluţiei populare mongole. *Damdinnerenghiin Bataa* . . . 28
Noile ritmuri ale Sudului polonez. *Iosif Dumitraşcu* . . . 30
Belgradul astăzi. *Nicolae Moraru* . . . 30
Praga. Bătălia pentru kilowaţi. *Constantin Prisăcaru* . . . 31
În consens cu interesele dezvoltării fiecărei ţări, ale adîncirii colaborării dintre statele socialiste membre, ale întăririi unităţii socialismului. *Ilie Şerbănescu* . . . 32
Belgrad. Noile organisme ale Federaţiei. *George Ionescu*. 32
Declaraţia Comitetului Executiv al Partidului Comunist din Spania . . . 33
Direcţii ale dezvoltării în continuare a colaborării şi cooperării economice şi ştiinţifico-tehnice dintre ţările socialiste membre ale C.A.E.R. *Gheorghe Florescu* . . . 34
R. D. Vietnam. Pagini eroice. *Corneliu Vlad* . . . 36
R. P. D. Coreeană. 23 de ani de eforturi creatoare. *Constantin Ciarec* . . . 37
Varna. Tradiţii şi modernizare. *Mircea Tacciu* . . . 37
Pregătiri pentru congresul P.M.U.P. *Iosif Dumitraşcu* . . . 38
Ungaria. Modernizare în industrie. *Pan Solcan* . . . 39
Popasuri în Mongolia. *Lucreţia Nisipeanu* . . . 39
Portretul industrial al Cantonului. *Ion Iordache* . . . 40
Dresda, nucleu al activităţii ştiinţifice. *Stere Popescu*. 41
Ungaria. „Alba Regia" la 1 000 de ani. *Alexandru Pintea*. 42
„Rozele" Varşoviei. *Ileana Nicolaescu* . . . 43
Declaraţia reprezentanţilor unor partide comuniste din America Latină . . . 43
„Programul de guvernămînt" al P. C. Francez . . . 43
Interviu cu Max Reimann . . . 44
Albania în faţa noului cincinal. *Gelu Maksutovici* . . . 44
Petrolul Siberiei. *Laurenţiu Duţă* . . . 45
R. D. Vietnam. Cei din Xuan Phuong. *Corneliu Vlad* . . . 46
Berlin. Alegeri pentru Camera Populară. *Ştefan Deju* . . . 47
27 de ani de la eliberarea Albaniei. *Dr. ing. Gheorghe Colţ*. 48
Directivele dezvoltării socialiste continue a R. P. Polone. 48
Din documentele Congresului P. C. din Marea Britanie. 48
Pekin. Vizita premierului Fam Van Dong. *Ilie Olteanu* . . . 48
În preajma congresului P.M.U.P. *Iosif Dumitraşcu* . . . 49
Moscova. „Sesiunea cincinalului". *Laurenţiu Duţă* . . . 49
R. P. Mongolă. Confruntare cu timpul. *Mircea Tacciu* . . . 49
Congresul comuniştilor polonezi. *Constantin Florea* . . . 50
Pe şantierele Bulgariei. *Stelian Ţurlea* . . . 51
Programul comuniştilor din R.F.G. *Ştefan Andrei* . . . 51
R. P. Chineză. Meşteşugari şi artişti. *Ion Gălăţeanu* . . . 52
Cehoslovacia. Însemnări din Brno. *Ilie Şerbănescu* . . . 52

probleme generale

Mîine, anul. *Liviu Rodescu* . . . 1
Radiografia politică a anului 1970 *Felicia Antip* . . . 1
Conferinţa Commonwealthului. *Mihai Matei* . . . 3, 4, 5
La reluarea tratativelor pentru dezarmare. *Tiberiu Bogdan*. 9
„Doctrina Nixon" şi cerinţele destinderii internaţionale. *Felicia Antip* . . . 10
Ziua internaţională pentru eliminarea discriminării rasiale. *Aureliu Al. Cristescu* . . . 12
Budapesta. Adunarea Consiliului Mondial al Păcii. *George. Serafin* . . . 21
Comitetul pentru dezarmare după runda de primăvară. *Tiberiu Bogdan* . . . 21
Viena. Tratativele SALT. *Sergiu Verona* . . . 22
Sesiunea F.M.A.N.U. *Prof. dr. doc. Traian Ionaşcu, Valeriu Florian* . . . 22
Necesitatea unor măsuri concrete pe calea dezarmării. *Sergiu Verona* . . . 22
Contextul sesiunii N.A.T.O. *Sergiu Verona* . . . 23
Tendinţe favorabile dezvoltării relaţiilor internaţionale. *George G. Potra* . . . 23
Internaţionala socialistă. Reuniunea de la Helsinki. *Liviu Rodescu* . . . 24
Sesiunea de vară a Comitetului pentru dezarmare. *Tiberiu Bogdan* . . . 27
Reevaluări în Occident. *Radu Pascal* . . . 27
S.A.L.T. : A cincea rundă. *Eugen Phoebus* . . . 29
Preşedintele Nixon invitat la Pekin. *Felicia Antip* . . . 30
Ecuaţia militarizare — criza dolarului. *Ilie Şerbănescu* . . . 34
Defecţiuni la flancurile N.A.T.O. *Radu Pascal* . . . 35
Sinaia : Conferinţa Pugwash XXI. *Ilie Olteanu* . . . 35
A 59-a Conferinţă Interparlamentară. *Ion Stoichici* . . . 37
Întîlnirile internaţionale ale Genevei — '71. *Corneliu Vlad*. 37
Înaintea deschiderii sesiunii O.N.U. *Sergiu Verona* . . . 38
Geneva. Forumul atomului paşnic. *Corneliu Vlad* . . . 38
Sesiunea a 26-a a O.N.U. *Adrian Comănescu* . . . 39
O.N.U. Coordonatele dezbaterii generale. *Sergiu Verona*. 41
„Dosarul petrolier" franco-algerian într-o nouă fază. *Rodica Georgescu* . . . 41
O.N.U. Încheierea dezbaterii generale. *Sergiu Verona* . . . 42
Dosarul dezarmării între două dezbateri. *Tiberiu Bogdan*. 42

numărul revistei

Președintele Nixon invitat la Moscova. *Radu Pascal* . . . 43
O.N.U. și cele două state germane. *Ilie Olteanu* 43
Ziua Națiunilor Unite. *George G. Potra* 43
O dezbatere-test pentru eficiența și universalitatea O.N.U. *Sergiu Verona* 43
Restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U. *George G. Potra* 44
Lima. Întîlnirea „celor 77". *Carlos Ortega* 44
Întărirea securității internaționale în dezbaterea O.N.U. *Constantin Traian* 46
Declarația „celor 77". *Dr. N. S. Stănescu* 46
O.N.U. Sosirea delegației chineze. *Constantin Traian.* 47
Problema dezarmării în dezbaterea O.N.U. *Constantin Traian* 47
Eforturi pentru lichidarea ultimelor bastioane colonialiste. *Constantin Traian* 49
Sesiunea N.A.T.O. *Sergiu Verona* 50
Ziua drepturilor omului. *Nicolae Iordache* 50
O.N.U. Necesitatea reluării „misiunii Jarring". *Constantin Traian* 51
Întîlnirea Nixon-Pompidou. *Felicia Antip* 51
Sesiunea N.A.T.O. Confruntări și semne de întrebare. *George G. Potra* 51
Convorbirile Nixon-Heath. *Felicia Antip* 52
Spre un statut juridic al Lunii. *Dr. I. Cloșcă* 52
O.N.U. și cooperarea economică internațională. *Constantin Traian* 52

europa

Noaptea în Soho. *Ion Băieșu* 1
Testul Burgosului. *Rodica Dumitrescu* 2
Franța. Dialogul stîngii. *Sergiu Verona* 3
Finlanda. Consolidări economice. *Pentti Sorvali* 3
Bonn. Călătorii, explorări, consultări. *Radu Pascal* . . . 4
Paris. „Un dozaj subtil". *Florica Șelmaru* 5
Franța. Călătorie prezidențială. *Florica Șelmaru* . . . 6
Bonn. Mai multe rezerve ca de obicei. *Radu Pascal* . . . 6
Londra. Furtună în Parlament. *Mihai Matei* 6
Viena. Moment preelectoral. *Petre Stăncescu* 7
Reggio Calabria. Numai orgoliu ? *Rodica Dumitrescu.* 7
Anglia. O scadență de mult programată : zecimalizarea. Scadență neprevăzută la „Rolls-Royce". *Mihai Matei.* 7
Paris — Londra. Îngrijorări comune. *Florica Șelmaru* . . 8
Anglia. Confruntări în problema denaționalizărilor. *Frank Allaun* 8
O fază nouă în pregătirea conferinței general-europene. *George Seratin* 9
Italia. „Nu, fascismului !" *Dante Cruicchi* 9
Suedia. Grevele nu mai surprind. *Mihai Matei* 9
Finlanda. Coordonate de politică externă. *Prof. Klaus Törnudd* 9
Moscova. Întrevederi și contacte diplomatice. *Silviu Podină.* 10
Propunerile premierului Willi Stoph. *Ileana Nicolaescu.* 10
Londra. Temperaturi scăzute în climatul social. *Ilie Șerbănescu* 10
Norvegia. Criza guvernamentală. *Liana Enescu* 11
Bonn. „Iusos" și P.S.D. *Radu Pascal* 11
Franța. Testul „municipalelor". *Florica Șelmaru* 11
Reuniune consacrată securității europene. Conf. univ. dr. *Gh. Moca* 11
Pornind de la Kobenhavn. *Eugen Patriche* 11
Paris. După primul tur de scrutin. *Florica Șelmaru* . . . 12
Ankara. Momente de incertitudine. *Liana Enescu* . . . 12
Varșovia. Dezvăluirile căpitanului Czechowicz. *Iosif Dumitrașcu* 12
Franța. „În optica ofensivelor viitoare". *Florica Șelmaru.* 13
Anglia. T.U.C., Ulster și alte probleme. *Richard Clements.* 13

numărul revistei

Finlanda. Desfacerea coaliției. *Stelian Țurlea* 13
Thessaloniki. *Dumitru Nicolae* 13
Roma. Vizita președintelui Tito. *Ileana Nicolaescu* . . . 14
C.E.E. Dilemele „dosarului agricol". *Ilie Șerbănescu* . . . 14
Praga — Bonn. Fază exploratorie. *Radu Pascal* 15
Austria. Atmosferă preelectorală. *Petre Stăncescu* . . . 15
Anglia. Suita dilemelor. *George Serafin* 15
Roma. „Afacerea Borghese". *Rodica Dumitrescu* 15
Haga. 28 de partide la 28 aprilie. *Florica Șelmaru* . . . 16
A fi negru la Paris... *Ioan Grigorescu* 16
Condamnare fermă a terorismului. *George Ionescu* . . . 17
Franța. Discursul de politică generală. *Florica Șelmaru.* 17
Italia. Paradoxurile politicii de reformare. *Dante Cruicchi.* 17
Austria. Victoria lui Jonas. *Petre Stăncescu* 18
Anglia. Inflație și reputație. *Ilie Șerbănescu* 18
Europa la ordinea zilei. *Radu Pascal* 18
Olanda. Batavus litora. *Grigore Brâncuș* 18
Olanda. Fără majoritate parlamentară. *Florica Șelmaru.* 19
Dialogul sovieto-francez. *Laurențiu Duță* 20
Franța. Opinia greviștilor. *Florica Șelmaru* 20
Secvențe vest-germane. *Radu Pascal* 20
Turcia. Schimbări și continuitate. *Stelian Țurlea* 21
Anglia. 21—11 pentru laburiști. *Florica Șelmaru* 21
Sub semnul Burgosului. *Rodica Dumitrescu* 21
Italia. Cazul Scaglione. *Rodica Dumitrescu* 21
Relațiile franco-britanice într-un „ciclu nou" ? *Florica Șelmaru* 22
Orientări scandinave. *Ilkka Hakalehto* 22
Suedia. De la „drakkar" la „tanker". *Ilie Grădinaru* . . 23
O nouă „bătălie a Angliei" ? *George Serafin* 23
Scrisoare din Bologna. *Nicolae Puicea* 23
Moscova. Vizita președintelui Makarios. *Laurențiu Duță.* 24
„Cei șase" vor deveni „cei zece" ? *Florica Șelmaru* . . . 24
Al III-lea colocviu internațional pe teme europene. *Nicolae Fotino* 24
Campania electorală italiană. *Rodica Dumitrescu* . . . 24
Italia. Scrutinul de la 13 iunie. *Rodica Dumitrescu* 25
Scrutinul maltez. *Rodica Dumitrescu* 26
Franța. Noul partid socialist. *Florica Șelmaru* 26
Prevalența tendințelor pozitive în Balcani. *Eugen Phoebus.* 28
Întîlnirea Pompidou — Brandt. *Radu Pascal* 28
Austria. În așteptarea unor consultări decisive. *Petre Stăncescu* 28
Reuniunea consultativă de la Bruxelles. *Nicu Bujor* . . . 28
Și deodată, Malta... *Rodica Dumitrescu* 28
Convorbiri sovieto-italiene. *Laurențiu Duță* 29
Austria. Sub semnul alegerilor. *Petre Stăncescu* 29
„Marea dezbatere" a aderării la C.E.E. *Richard Clements.* 29
Italia. Dosarul economic-social și confruntările politice. *Rodica Dumitrescu* 29
Oscilațiile laburiste față de C.E.E. *Richard Clements.* 30
Bonn. Competiție la șefia opoziției. *Radu Pascal* 30
Franța. Afacerea Frenkel. *Rodica Țepeș* 30
Anglia. Dezbatere „marathon". *George Serafin* 31
Roma. În parlament și în afara lui. *Rodica Țepeș* . . . 31
A.E.L.S. Declin ireversibil. *Ilie Șerbănescu* 31
Afacerea Matesa, epilog... provizoriu. *Rodica Dumitrescu.* 31
Anglia. Strategie electorală sau realism politic ? *Șerban Iliescu* 32
Franța. Majoritatea în... vacanță. *Radu Pascal* 32
Londra. Tensiune la „Upper Clyde". *Stelian Țurlea* . . . 33
Paris. Bătălia Halelor. *Paul Diaconescu* 33
Ulster. Sursele noilor tulburări. *Stelian Țurlea* 34
T.U.C. și ofensiva antisindicală. *Richard Clements* . . . 37
San Marino după 1670 de ani. *Nicolae Puicea* 37
Anglia. Puncte fierbinți pe agenda politică. *Stelian Țurlea.* 38
Danemarca. Devansarea alegerilor. *Ștefan Nicolae* . . . 38
Franța. Evoluții pe scena politică. *Florica Șelmaru* . . . 38
Dezbateri în problema irlandeză. *Stelian Țurlea* . . . 40
Belgia. Alegeri anticipate. *Florica Șelmaru* 40
Danemarca. În căutarea unei noi formule guvernamentale. *Ștefan Nicolae* 40
Spania. Scrutin fără iluzii. *Rodica Dumitrescu* 40
Laburiștii și conservatorii în pregătirea congreselor. *Frank Allaun* 40
Austria. Context preelectoral. *Radu Pascal* 41
Moscova. Vizite la nivel înalt. *Dumitru Constantin* . . . 41
Laburiștii împotriva C.E.E. *Stelian Țurlea* 41
Italia. Perspective democrat-creștine. *Rodica Dumitrescu.* 41
Paris. Metroul în grevă. *Rodica Țepeș* 42
Poziții și proiecte laburiste. *Stelian Țurlea* 42
Turcia. Semne de întrebare. *Liana Enescu* 42
Austria. Victoria socialiștilor. *Petre Stăncescu* 42
Bonn. Noi elemente în raportul guvern — opoziție. *Radu Pascal* 42
Anglia. Și acum parlamentul... *Dorin Suciu* 43
Paris. Optica alegerilor viitoare. *Florica Șelmaru* 43

numărul revistei

Franța. Vizita lui Leonid Brejnev. *Florica Șelmaru* 44
Ce nu s-a rezolvat la Chequers. *Stelian Țurlea* 44
Italia. Delimitări preelectorale. *Francesco Gozzano* . . . 44
Vocația europeană a Vienei. *Radu Pascal* 44
Siluete noi pe Bosfor. *Liana Enescu* 44
Dialogul sovieto-francez și securitatea europeană. *Florica Șelmaru* 45
Barcelona. Valul mișcărilor sociale. *Rodica Dumitrescu.* 45
Alegeri helvetice. *Radu Pascal* 45
Rubiconul britanic. *Richard Clements* 45
Franța. Precizări de politică externă. *Rodica Țepeș* . . . 46
Finlanda. Alegeri anticipate. *Ștefan Nicolae* 46
Belgia. Stabilitatea electoratului nu înseamnă guvernare ușoară. *Florica Șelmaru* 46
Danemarca. Preocupările noului guvern. *Ștefan Nicolae.* 48
Bonn. Social-democrația în fața unor noi exigențe. *Radu Pascal* 48
Franța. U.D.R. și viitorul apropiat. *Florica Șelmaru* . . . 49
Portugalia. Același imobilism politic. *Rodica Dumitrescu.* 49
Vizita lui Alexei Kosighin în Danemarca și Norvegia. *Ștefan Nicolae* 50
Ulster. În căutarea unei soluții politice. *Dorin Suciu* . . 50
Conferința general-europeană. Momentul pregătirilor concrete. *Ilie Șerbănescu* 50
Italia. Competiția pentru Quirinale. *Rodica Dumitrescu.* 50
Convorbirile Pompidou—Brandt. *Florica Șelmaru* 50
Încheierea tratativelor între reprezentanții celor două state germane. *Ștefan Deju* 51
Turcia. Probleme vechi pentru un guvern nou. *Liana Enescu* 51
Oslo. Reuniunea comisiei pentru securitatea europeană de pe lîngă Consiliul Mondial al Păcii. *George Serafin* 52
După acordul dintre reprezentanții celor două state germane. *Ilie Olteanu* 52

america

California. Lumile celelalte. *Al. Mirodan* 1
S.U.A. Președintele și problemele interne 2
Bolivia. Cazul Debray : implicații interne. *Anca Voican.* 2
America Latină. „Deschidere spre lume". *Anca Voican.* 3
Fenomenul chilian. *Diego Muñoz* 3
S.U.A. Fermenții contestației. *Florica Șelmaru* 3
Montevideo. Era odată o „Elveție"... *Anca Voican* . . . 4
S.U.A. Pregătiri pentru 1972 ? *Eugen Preda* 4
Întîlnire cu Peru. *Eugen Pop* 4, 5, 6
Al 187-lea mesaj „Starea Uniunii". *George Serafin* . . . 5
Procesul Manson. *Felicia Antip* 5
„Unidad Popular" : 100 de zile *Eugen Pop* 8
Argentina. Stilul celei de a „doua etape". *Anca Voican.* 9
Bogota. Starea „timpului" social. *Anca Voican* 12
S.U.A. Democrații ies din apatie. *Felicia Antip* 12
Argentina. Va urma oare un premier ? *Anca Voican.* 13
S.U.A. Politica și documentele de lucru. *Felicia Antip.* 14
Bolivia. O „redută" greu de cucerit. *Anca Voican* . . . 14
Chile. „Vorbim în numele majorității". *Anca Voican* . . 15
S.U.A. „Răcire" sau „ofensivă de primăvară" ? *Felicia Antip* 16
O.S.A. în dilemă. *Anca Voican* 17
S.U.A. „Pace, acum !" *Constantin Alexandroaie* . . . 18
Haiti. Anatomia unei dictaturi. *Rodica Dumitrescu* . . . 19
S.U.A. Administrația și opinia publică. *Felicia Antip* . . 19
S.U.A. Administrația și „amendamentul Mansfield". *Felicia Antip* 21
Chile. La „ora politicii concentrate". *Eugen Pop* 21
Sfîrșitul erei Hoover ? *Felicia Antip* 21, 22
S.U.A. Declarații și sondaje de opinie. *Felicia Antip* . . 23

numărul revistei

Buenos Aires. *Victor Torynopol* 23
S.U.A. Vizita cancelarului Brandt. *Radu Pascal* . . . 25
Chile. Culisele unui asasinat politic. *Anca Voican* . . 25
Dezvăluirea unui studiu secret al Pentagonului. *Felicia Antip* 25
Evoluția unor orientări politice canadiene. *Boris Ranghet* 25
Columbia, un oraș care respiră. *Cristian Popișteanu* . . 27
Bolivia. Caruselul întrerupt. *Anca Voican* 28
Chile. „El cobre es nuestro". *Eugen Pop* 30
Peru. Prima și a doua independență. *Carlos Ortega* . . . 31
S.U.A. Dileme economice multiple. *Stelian Țurlea* . . . 32
Uruguay. Recrudescența situației conflictuale. *Anca Voican.* 32
America Latină. Mutații semnificative. *Anca Voican* . . . 33
Chile. Scindarea democrației creștine. *Eugen Pop* . . . 84
Bolivia. *Stelian Țurlea* 35
S.U.A. „Programul Nixon". *Felicia Antip* 36
Călătoria președintelui Allende. *Stelian Țurlea* 36, 37
Bolivia. După lovitura de stat. *Stelian Țurlea* 36
George Jackson, vinovat sau victimă ? *Felicia Antip* . . 37
S.U.A. Dar faza a doua a „programului Nixon" ? *Felicia Antip* 38
S.U.A. Curtea Supremă în reconstrucție. *Felicia Antip* . . 41
Montevideo. Asediu îndelungat. *Anca Voican* 42
Soarta „ajutorului pentru străinătate". *Felicia Antip* . . 45
Reacții americane după votul de la O.N.U. din 25 octombrie. *Adrian Comănescu* 45
„Vocația" comercială a gangsterilor. *Costin C. Kirițescu.* 45
Amchitka. Și totuși „Cannikin"... *Stelian Țurlea* 46
Chile. Dialog internațional în limbajul demnității. *Eugen Pop* 46
S.U.A. Ce fel de dezangajare ? *Felicia Antip* 47
Chile. Vizita lui Fidel Castro. *Eugen Pop* 47
Agitație în culisele F.B.I. *Felicia Antip* 47
Montevideo. „Indecișii" vor decide. *Anca Voican* 48
S.U.A. Maraton diplomatic. *Felicia Antip* 49
Uruguay. Din nou „Colorado". *Anca Voican* 49
Adevărata Angela Davis. *Felicia Antip* 49
Washington. Vizita premierului canadian. *Felicia Antip* . . 50
Călătorie în Peru. *Dr. N.S. Stănescu* 52

africa, asia, oceania

Reluarea „misiunii Jarring". *Rodica Georgescu* 2
Pakistan. Spre o coaliție politică ? *Radu Budeanu* 2
Întrebări din Australia. *Radu Ioan* 2
Jarring : mediere sau consultări ? *Rodica Georgescu* . . . 3
Indochina. Bani și alt singe. *Felicia Antip* 3
Impasul colonial al Lisabonei. *Aristide Ratsimbazafi* . . . 3
Liberia. De la pirogă la drum de fier. *Stelian Țurlea* . . 3
India. Ritm și dezvoltare. *Radu Budeanu* 4
Assuan. *Stelian Țurlea* 4
Orientul Apropiat. „Optimism prudent". *Rodica Georgescu* 5
Escaladare în Cambodgia. *Sergiu Verona* 5
Ziua internațională de solidaritate cu popoarele arabe. *Prof. dr. doc. Stanciu Stoian* 5
Orientul Apropiat. Scadența de la 5 februarie. *Rodica Georgescu* 6
Uganda. Înainte și după lovitura de stat. *Dumitru Constantin* 6
Ceylon. „Perla Ecuatorului" astăzi. *Radu Budeanu* . . . 6
Intervenția militară în Laos. *Corneliu Vlad* 7
Orientul Apropiat. Prelungirea acordului și accente noi. *Dumitru Constantin* 7
Filipine. Ieșirea din eclipsă ? *Stelian Țurlea* 7
Escaladare în întreaga Indochină. *Valeriu Serghiescu.* 8

numărul revistei

Nepal. Valențe noi. *Alexandra Nichifor* 8
Dar după Laos ce va urma ? *Felicia Antip* 9
Orientul Apropiat. „Fază activă, dinamică". *Dumitru Constantin* 9
Tokio. Opinii favorabile legăturilor cu R. P. Chineză. *Stelian Țurlea* 9
Oceanul Indian. Evoluții în fostul „lac britanic". *Aristide Ratsimbazafi* 9
India. Uvertură electorală. *Radu Budeanu* 9
Algeria. Naționalizări parțiale. *Liana Enescu* 10
Itinerarii marocane. *Rodica Georgescu* 10
Orientul Apropiat. Coordonatele dialogului după 7 martie. *Rodica Georgescu* 11
Pakistan. Reprogramare parlamentară. *Radu Budeanu* . . 11
Golful Persic. Scadențe britanice. *Mihai Matei* 11
Tirgul internațional de la Cairo. *Constantin Oprică* . . 11
India. Victorie electorală categorică. *Radu Budeanu* . . 12
Australia. Simplă schimbare de persoană ? *Stelian Țurlea.* 12
Laos. Retragere precipitată. *Sergiu Verona* 13
Orientul Apropiat. Contacte diplomatice multilaterale. *Dumitru Constantin* 13
Pakistan. Optiunile dezvoltării. *Radu Vasiliu* 13
Epilog la „Lam Son-719". *Stelian Țurlea* 14
Pakistan. După confuzie, normalizare ? *Radu Budeanu* . . 14
Orientul Apropiat. Precizări de poziții. *Rodica Georgescu.* 15
My Lai. Cronica unui masacru. *Felicia Antip* 15
Orientul Apropiat. Reuniuni și contacte. *Dumitru Constantin* 16
Japonia. Scrutin cu largi semnificații. *Stelian Țurlea* . . 16
Carta de la Benghazi. *Dumitru Constantin* 17
Pekin. Contacte prietenești. *Stelian Țurlea* 17
„Lam Son"-urile și realitatea. *Radu Budeanu* 17
Japonia. Miniaturizare și gigantizare. *Radu Budeanu* . . 18
Tanzania. Resursele proprii la baza dezvoltării. *Ștefan Nicolae* 18
Turneul lui William Rogers. *Rodica Georgescu* 19
Seul. Alegeri sub semnul intimidărilor. *Stelian Țurlea* . . 19
Orientul Apropiat. Statu-quo după turneul Rogers ? *Rodica Georgescu* 20
„Propunerea Bpigny" : unele implicații. *Dumitru Constantin.* 21
Noi precizări ale președintelui Sadat. *Dumitru Constantin.* 22
Simboluri tunisiene. *Ioan Timofte* 22
Tratatul sovieto-egiptean. *Dumitru Constantin* 23
Siria. Sensul evoluțiilor recente. *Rodica Georgescu* . . 23
Indochina. Evoluții politice și militare. *Stelian Țurlea* . . 24
Okinawa. Acordul de retrocedare. *Stelian Țurlea* 25
Addis Abeba. Reuniunea O.U.A. *Dumitru Constantin* . . . 26
Japonia. Scrutin semnificativ. *Radu Budeanu* 27
Vietnam. Soluții realiste în 7 puncte. *Radu Budeanu* . . . 28
Algeria. Tineretul, resursă inepuizabilă. *Niculae Stoian* . . 28
Maroc. Lovitura de stat eșuată. *Dumitru Constantin* . . . 29
Salisbury. Lipsesc cei în cauză. *Ilie Șerbănescu* 29
Itinerar persan. *Radu Budeanu* 29
Implicațiile evenimentelor din Iordania. *Dumitru Constantin.* 30
Japonia. Orientări post-electorale. *Radu Budeanu* . . . 30
Cipru. Eforturi spre înțelegere. *Stelian Țurlea* 30
17 ani de la încheierea acordurilor de la Geneva cu privire la Indochina. *Ion Florescu* 30
Represiuni în Sudan. Consultări interarabe. *Rodica Georgescu* 31
Phenian. Vizita șefului statului cambodgian. *Stelian Țurlea.* 31
Japonia. Conferința Gensuikyo. *Radu Budeanu* 32
Tripoli. Intîlnirea celor cinci. *Rodica Georgescu* 32
Orientul Apropiat. Consultări și contacte. *Dumitru Constantin* 33
Tratatul sovieto-indian. *Eugen Călinescu* 33
Pekin. Din agenda diplomatică. *Radu Budeanu* 33
Saigon. Preliminarii la o farsă electorală. *Ștefan Nicolae.* 33
Cele două simboluri ale Hiroșimei. *George Serafin* . . . 33
Iran. Dialoguri despre progres. *Radu Budeanu* 33
Damasc. Rezultatele conferinței tripartite. *Rodica Georgescu* 35
Saigon. Farsa s-a deconspirat. *Felicia Antip* 35
Rabat. Structura noului guvern. *George Radu* 35
Întîlnirea de la Panmunjon și cauza reunificării Coreei. *Ion Florescu* 35
Bahrein. *Ștefan Nicolae* 35
Țările Africii și regimul de la Pretoria. *Rodica Georgescu.* 36
Orientul Apropiat. Agendă politică și diplomatică. *Rodica Georgescu* 37

numărul revistei

Saigon. O farsă s-a terminat, alta se pregătește... *Radu Budeanu* 37
Indonezia. Vizita reginei Iuliana. *Ștefan Nicolae* 37
Madagascar. *Rodica Țepeș* 38
Saigon. Comedie de unul singur. *Stelian Țurlea* 39
Manila. Substratul unui „punct cald". *Radu Budeanu* . . 39
Nicosia. Evoluții incerte. *Liana Enescu* 39
Avîntul luptei de eliberare din coloniile portugheze. *Dumitru Constantin* 39
Federația emiratelor din Golful Persic. *Dumitru Constantin.* 39
Saigon. În virtutea inerției... *Radu Budeanu* 40
Un an de la moartea lui Gamal Abdel Nasser. *Rodica Georgescu* 40
Reorientări australiene. *Radu Budeanu* 40
Saigon. Urne și baionete. *Radu Budeanu* 41
Momente nipone. *George Serafin* 41
Micronezia. *Mircea Grigorescu* 41
Iran. 25 de secole la „timpul prezent". *Radu Budeanu.* 42
Pekin. Vizita împăratului Etiopiei. *Rodica Georgescu.* 42
Negocierile anglo-rhodesiene. *Dumitru Constantin* . . . 42
Zambia, țara „aurului roșu". *Tiberiu Tomcsanyi* 42
Orientul Apropiat. Misiunea „celor 4". *Rodica Georgescu* 46
Cambodgia în luptă. *Radu Budeanu* 46
Orientul Apropiat. Evoluții politico-diplomatice. *Rodica Georgescu* 47
Dilemele „miracolului japonez". *Radu Budeanu* . . . 48
Orientul Apropiat. În ajunul dezbaterilor de la O.N.U. *Rodica Georgescu* 49
Rhodesia. Compromisul. *Dumitru Constantin* 49
New Delhi — Caraci. Tensiunea se agravează. *Radu Budeanu* 49
Evoluția conflictului indo-pakistanez. *Radu Budeanu.* 50, 51, 52
Tanzania. Un deceniu de construcție. *Gh. Dragoș* . . . 50
Cambodgia. Ofensiva patrioților. *Radu Budeanu* 51
Laos. Sam Neua. *Corneliu Vlad* 52

convorbiri, interviuri

NORODOM SIANUK, șeful statului cambodgian 2
CHEDDI JAGAN, fost prim-ministru al Guyanei 3
ALDO MORO, ministrul afacerilor externe al Italiei . . 4
JEAN-JACQUES SERVAN-SCHREIBER, publicist și deputat francez 4
HERVÉ ALPHAND, secretar general al Ministerului Afacerilor Externe al Franței 6
NARCISO ISA CONDE, secretar general al P. C. Dominican. 7
GILLES PERRAULT, scriitor francez 8
YAKER LAYACHI, ministrul comerțului al Algeriei 10
BOGDAN OSOLNIK, conducătorul delegației parlamentare iugoslave 11
NGUYEN THI BINH, ministrul afacerilor externe al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud 12
NIKOLAI PATOLICEV, ministrul comerțului exterior al U.R.S.S. 12
YIM NOLLIS, reprezentant al F.U.N.K. 13
Prof. VIRGIL CÂNDEA 16
AGOSTINHO NETO, președintele Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei 17
LUCIEN LAMOUREUX, președintele Camerei Comunelor din Canada 17
NICOLAE ECOBESCU adjunct al ministrului afacerilor externe 18
ALAIN SAVARY și ROBERT VERDIER, membri ai conducerii Partidului Socialist Francez 18
FRED R. HARRIS, membru al Senatului S.U.A. 18
SAVA GANOVSKI, președintele Biroului Adunării Populare a R. P. Bulgaria 19
MIRKO TEPAVAȚ, secretar de stat pentru afacerile externe al R. S. F. Iugoslavia 20
PIERRE FOUGEYROLLAS, publicist senegalez 20

numărul revistei

CLODOMIRO ALMEYDA, ministrul relațiilor externe al Republicii Chile . . . 22
OLAVI MATTILA, ministrul comerțului exterior al Finlandei. 22
GHEORGHE RĂDULESCU, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri . . . 23
PIERRE GRABER, șeful Departamentului Politic Federal al Elveției . . . 23
PETRE BURLACU, adjunct al ministrului afacerilor externe. 25
VAINO LESKINEN, ministrul afacerilor externe al Finlandei. 25
CIRO RIOS NIETO, președintele Comisiei de relații externe a Senatului Republicii Columbia . . . 26
SAMORA MACHEL, președintele FRELIMO . . . 27
SARIN CHHAK, ministrul afacerilor externe al Guvernului Regal de Uniune Națională al Cambodgiei . . . 29
ION DATCU, șeful misiunii permanente a României pe lîngă Oficiul Națiunilor Unite de la Geneva . . . 31
EMILE BADIANE, ministru al cooperării din Senegal . . 32
MARCEL DIEBOLT, prefectul orașului Paris . . . 32
OCTAV LIVEZEANU, vicepreședinte al I.R.R.C.S. . . . 33
HEINZ OSKAR VETTER, președintele Uniunii Sindicatelor din R. F. a Germaniei . . . 33
SAM YORTY, primarul orașului Los Angeles . . . 33
AMIR ABBAS HOVEYDA, primul ministru al Iranului . . . 34
KARL SCHILLER, ministrul economiei și finanțelor al R. F. a Germaniei . . . 34
SEANG HUOR LONG, președintele Federației Tineretului Khmer din Europa . . . 35
MARIA GROZA, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale. 36
NICOLAE NICOLAE, prim-adjunct al ministrului comerțului exterior . . . 36
JOVITO VILLALBA, senator venezuelan . . . 36
IOSIF BANC, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri . . 37
FRANÇOIS-XAVIER ORTOLI, ministrul dezvoltării industriale și cercetării științifice al Franței . . . 37
CARL STOKES, primarul orașului Cleveland . . . 37
HOANG VAN HOAN, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam . . . 38
RENÉE SHORT, membră a Parlamentului britanic . . . 38
HOMERO JULIO, ambasadorul Republicii Chile . . . 38
EDVARD HAMBRO, președintele celei de a XXV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. . . . 38
IBRAHIM HELMI ABDEL-RAHMAN, director executiv al O.N.U.D.I. . . . 38
MARȚIAN DAN, prim secretar al C.C. al U.T.C. . . . 39
GLENN SEABORG, savant american . . . 39
RICARDO VALENZUELA, senator, și CARLOS GONZALES JAKSIC, deputat din Chile . . . 40
MARGARET THATCHER, membru al cabinetului britanic . . 40
GONZALO FACIO, ministrul relațiilor externe din Republica Costa Rica . . . 41
Prof. dr. docent MIHAIL GHELMEGEANU . . . 41
JIVKO JIVKOV, membru al Biroului Politic al C.C. al P. C. Bulgar . . . 42
RASHIDI MAFAUME KAWAWA, vicepreședinte al Tanzaniei. 42
BELARMINO CASTILLO MAS, ministrul educației din Cuba. 42
CORNELIU MĂNESCU, ministrul afacerilor externe . . . 42
ADAM MALIK, președintele celei de a 26-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. . . . 43
MARIO ZAGARI, ministrul comerțului exterior al Italiei . . 43
CORNEL BURTICĂ, ministrul comerțului exterior . . . 43
DUȘAN GLIGORIEVICI, membru al Consiliului Executiv Federal al R. S. F. Iugoslavia . . . 44
WARREN HEARNES, guvernator al statului Missouri (S.U.A.). 44
TOURE MOHAMED LAMINE, conducătorul delegației Partidului Democrat din Guineea . . . 45
GERHARD SCHRÖDER, președintele Comisiei pentru politică externă a Bundestagului . . . 45
DOM MINTOFF, primul ministru al Maltei . . . 46
G. L. KAMAEV, conducătorul delegației Asociației de prietenie sovieto-române . . . 46
FRANCESCO DE MARTINO, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Italiei . . . 47
LEE KUAN YEW, primul ministru al Republicii Singapore. 47
ION PĂȚAN, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri . . . 48
W. O. CAMPBELL ADAMSON, directorul general al Confederației industriilor britanice . . . 48
IOSIF BANC, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri . . 49
Dr. ABDELLATIF FILALI, ministrul afacerilor externe al Marocului . . . 50

numărul revistei

TA QUANG BUU, ministrul învățămîntului superior și mediu de specialitate al R. D. Vietnam . . . 50
KHODADAD FARMANFARMAIAN, director general al Organizației Planului din Iran . . . 51
CHRISTIAN PINEAU, fost prim ministru al Franței . . 51
LAM VAN LUU, ambasadorul Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud . . . 51
CORNEL BURTICĂ, ministrul comerțului exterior . . . 52
M. A. LESECIKO, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. . . . 52
GASTON THORN, ministrul afacerilor externe al Luxemburgului . . . 52

sinteze, grupaje tematice, documente, realități ale lumii capitaliste

Egalitatea în drepturi, normă de bază a vieții internaționale. *Aureliu Cristescu* . . . 2
Reflecții privind cadrul organizatoric al securității și colaborării în Europa. *Dr. Nicolae Ecobescu, Sergiu Celac* 5, 6
Militarii pe scena politică africană. *Ion Florescu* . . . 7
Renunțarea la forță și la amenințarea cu forța, imperativ major al vieții internaționale. Conf. univ. dr. *Marțian I. Niciu* . . . 11
Documente privind situația din Orientul Apropiat . . . 12
Anchetă la Geneva. Prioritățile dezarmării. *Corneliu Vlad* 13
Tendințe actuale în dezvoltarea colaborării interbalcanice *Dr. ing. Gheorghe Colț* . . . 16
Participarea tuturor statelor la rezolvarea problemelor internaționale. *Prof. univ. dr. Dumitru Mazilu* . . . 17
Securitatea europeană: principii și structuri. *George G. Potra, Ilie Șerbănescu, Radu Pascal* . . . 26
După acordul dintre „cei șase" și Anglia. *Richard Clements, Ilie Șerbănescu, Costin C. Kiritescu* . . . 27
Evoluții și tendințe în relațiile economice Est-Vest. *Conf. univ. Alexandru Puiu* . . . 28
În țară străină... *Ilie Șerbănescu* . . . 29
Creiere „de prisos". *Mircea Grigorescu* . . . 30
Reglementarea pașnică a conflictelor internaționale, cale spre înțelegere și cooperare între popoare. *I.Clașcă* 31
America Latină. Schiță de portret social-economic. *Elena Turturea* . . . 32
Statele mici și mijlocii în viața internațională. *Prof. dr. docent Edwin Glaser* . . . 33
Metropole cu două fețe. *Ilie Șerbănescu* . . . 33
Bugete militare, bugete sociale. *L. Petrini* . . . 34
Teoria „societății postindustriale": proiecție deformată asupra viitorului. *V. Pilat* . . . 36
A 21-a Conferință Pugwash. *Radu Pascal, Radu Budeanu* . 36
Regiuni „favorizate" și „defavorizate". *Dinu Dragomirescu* 36
Acordul cvadripartit în problemele Berlinului occidental . 37
A fi negru în Statele Unite. *Felicia Antip* . . . 39, 40
Normalizarea relațiilor dintre state, imperativ al păcii și securității în lume. *George G. Potra* . . . 41
Balcanii în procesul destinderii europene. *George Serafin* 43
„Principiile colaborării între U.R.S.S. și Franța . . . 45
Noi dimensiuni ale mișcării greviste. *Conf. univ. Traian Caraciuc* . . . 44, 45
„Teoria convergenței": tentative de mistificare a realității. *Prof. dr. Ivanciu Nicolae-Văleanu* . . . 45
UNESCO la 25 de ani. *George G. Potra* . . . 45
Șomajul, un atribut inseparabil al capitalismului. *Prof. dr. Ion Bulborea* . . . 46

numărul revistei

Raportul secretarului general al O.N.U. asupra consecințelor social-economice ale cursei înarmărilor și cheltuielilor militare 46, 47
Neamestecul în treburile interne ale altor state, principiu fundamental al dreptului internațional. *Constantin Mihăilă* 47
A fi negru în Africa de Sud. *Rodica Georgescu* 47, 48
Dezarmarea, deziderat fundamental al popoarelor. *Ilie Olteanu* 48
Anatomia unui continent: grupaj de articole și materiale documentare despre țările latino-americane. *Diego Muñoz, Vioref Sîrbu, Anca Voican, Paul Alexandru Georgescu, Eugen Pop, Vasile Dan, Eléna de la Souchère* 49, 50
Izvoare ale influenței socialismului în viața internațională. *Ion Mitran* 50, 51
Piramida veniturilor. *V. Pilat* 51

economie mondială, știință, cultură

Peste 3 decenii, mileniul 3. *Mircea Grigorescu* 1
Oamenii vîrstei de piatră. *Stelian Țurlea* 1
„Creierele" se întorc acasă. *Ilie Șerbănescu* 4
Al cui este petrolul. *Liana Enescu* 5
„Revoluția marină" și problematica oceanică. *Silviu Brucan* 6
Muzeul de artă modernă. *Radu Varia* 7
OPEC. Rezultate și perspective. *Liana Enescu* 8
Canale, șerpi și stele de mare. *Stelian Țurlea* 9
Bacilul inflației. *Ilie Șerbănescu* 10
Cartagina nu va mai fi distrusă. *I.M. Ștefan* 13
Cosmosul în sprijinul Terrei. *Vitali Sevastianov* 15
S.S.T. nu răspunde. *Florica Șelmaru* 15
Erupții pe piața petrolului mediteraneean. *Rodica Georgescu* 16
Experimentul „Soiuz-Saliut". *Mircea Grigorescu* 18
Consens sau conflict cu natura. *Ioan Grigorescu* 18
Seism monetar în Occident. *Ilie Șerbănescu* 20
Crepusculul dolarului. *Costin C. Kirițescu* 21
Candidatura britanică și fluctuația monetară. *Ilie Șerbănescu* 21
În prim plan: bancherii. *Costin C. Kirițescu* 23
Salonul aeronautic '71. *Mircea Grigorescu* 23
Prima stație orbitală locuită. *Mircea Grigorescu* 24
Lira la porțile Pieței comune. *Ilie Șerbănescu* 25
Cursa adaptării. *Costin C. Kirițescu* 25
Toamna se numără... marțienii. *Mircea Grigorescu* . . . 26
Eroi ai explorării Cosmosului 27
Un secol pentru o secundă. *Mircea Grigorescu* 27
Dosarul E.C.O.S.O.C. în dezbatere. *Sergiu Verona* . . . 28
Energia mileniului 3. *Mircea Grigorescu* 28
Între Est și Vest. *Costin C. Kirițescu* 29
Cercetarea viitorului și programele pe termen lung. *Anca Voican* 29
„Apollo-15" gata de start. *Mircea Grigorescu* 30
Scurt-circuit între teorie și practică. *Costin C. Kirițescu* . 31
3 zile pe Lună. 3 luni pînă la Marte. *Mircea Grigorescu* . 32
Implicațiile crizei dolarului. *Ilie Șerbănescu* 35
Programul de „salvare" a dolarului. *Ilie Olteanu* . . . 36
Știința în lumea de azi și de mîine. *Mircea Grigorescu* 36
Energia atomică în slujba păcii. *Sergiu Verona* 37
Spectrul anului 1929. *Costin C. Kirițescu* 37
Alerta monetară continuă. *Ilie Olteanu* 38
Monopolurile, muncitorii și inflația. *Costin C. Kirițescu* . 38
Disputa monetară. Întîlniri fără soluții. *Ilie Olteanu* . . 39
Futurologia electronică și substratul prezicerilor. *Silviu Brucan* 39
Monedele occidentale: un război al tuturor contra tuturor. *Costin C. Kirițescu* 40
După sesiunea Fondului Monetar Internațional. *Ilie Șerbănescu* 41
Adaos la „Geografia foamei". *Costin C. Kirițescu* . . . 43
Ce putem face cu antimateria. *Mircea Grigorescu* . . . 44

numărul revistei

„Intersputnik". *Laurențiu Duță* 47
Umorul britanic și „expresiile tari". *Costin C. Kirițescu* . 48
Problemele sistemului valutar capitalist. *Costin C. Kirițescu* 50
Marte văzut de aproape. *Mircea Grigorescu* 51
Doar „recesiune"? *Costin C. Kirițescu* 52
Dolarul și ceilalți 9. *Ilie Șerbănescu* 52

lumea în cărți și reviste, seriale, reproduceri

Miliardarul invizibil. *R. Mauge* 2
Problematica europeană în gîndirea vest-germană. *Radu Pascal* 3
A fost descoperită Atlantida? *D. Rebikoff, I. A. Foex* . . 4
Mircea Malița: „La diplomatie roumaine". *George G. Potra* 6
Sabia samurailor. *Mircea Grigorescu* 6, 7, 8
„Newsweek": În căutarea unei politici externe a S.U.A.. *Felicia Antip* 8
S-a întîmplat în 1996. *I. M. Ștefan* 9, 10, 11
G. Elian: „Curtea Internațională de Justiție". *I. Cloșcă* . . 10
Mafia, teroare și tăcere. *Rodica Dumitrescu* 12, 13, 14
De la „războiul secret" la eșecul „operațiunii Laos". *A. Barbato* 14
Povestea tribului Tangwena. *C. Smith* 15
Ultima carte a lui Jacques Rueff. *Costin C. Kirițescu* . . 17
Autori militari americani despre „politica de forță" *Silviu Brucan* 17
Pagini din istoria războiului secret. *B. Tuchmann* 17
O amplă analiză a conjuncturii economice mondiale. *Gheorghe Barbu* 20
Cînd și cum s-au despărțit continentele. *M. Bruno* . . . 20
Dublul agent al generalului Washington 20
Alvin Toffler: „Șocul viitorului". *Anca Voican* . . 22, 24, 25
Documentele secrete ale Pentagonului *Felicia Antip* 26, 27, 28, 29
„Cheltuielile militare mondiale în 1970". *Sergiu Verona* . 30
Flagelul drogurilor. *Felicia Antip* 31
U Thant: „Dosarul Păcii". *I. Cloșcă* 35
Relatările astronauților de pe „Apollo-15" 35
Un mare business: pornografia. *R. Palmer* 36
Amurgul mercenarilor? *Rodica Georgescu* 38
100 de cai plus 1 om. *Mircea Grigorescu* 39, 40
A dispărut un Caravaggio... *Rodica Dumitrescu* 42
În alertă continuă. *S. Groueff* 43
Războiul personal al lui Cornelius Hawkridge 44

pe urmele istoriei

Războiul undelor. *Cristian Popișteanu* 2
80 de ani de la nașterea lui Antonio Gramsci. *Nicu Bujor* 4
Luptele muncitorești din ianuarie-februarie 1933. *Conf. univ. Gheorghe Matei* 7
În culisele celui de al doilea război mondial 10
Centenarul Comunei din Paris. *Ion Felea* 12
Trei decenii de la moartea lui Nicolae Titulescu. *Petre Popescu-Gogan* 12

numărul revistei

Semicentenarul P.C.R. Solidaritate activă cu lupta proletariatului internațional. *Florian Tănăsescu* 13
Semicentenarul P.C.R. Solidaritate militantă antifascistă. *Conf. univ. dr. Ion Babici* 14, 15
Semicentenarul P.C.R. Sprijin hotărît luptei popoarelor împotriva cotropitorilor fasciști. *Conf. dr. Traian Caraciuc* 16
1936 : aventura renană. *Cristian Popișteanu* 16
1 Mai. Tradiții ale marii sărbători. *Dr. Olimpiu Matichescu* 18
Semicentenarul P.C.R. Evocări. *Dr. Augustin Deac, dr. Marin Stănescu, Mihail Cruceanu, Gheorghe Vasilichi, Mihail Florescu, Constantin Pîrvulescu, Costin C. Kiriţescu* 19
9 Mai. *Radu Pascal* 19
Aportul României la lupta popoarelor pentru zdrobirea fascismului. *Conf. univ. dr. Traian Caraciuc* 19
Trei decenii de la declanșarea agresiunii hitleriste împotriva Uniunii Sovietice. *Eugen Phoebus* 26
Insurecția armată antifascistă în Iugoslavia. *Conf. dr. Traian Caraciuc* 28
23 August. Evocări istorice. *Colonel Dumitru Tuțu* . . . 34

profil

ALDO MORO 2
PIOTR JAROSZEWICZ 3
AHMED EL KHATIB 4
MISAEL PASTRANA BORRERO 5
GAAFAR MOHAMMAD EL NUMEIRY 6
BENJAMIN HENRY SHEARES 7
SVENN THORKILD STRAY 8
GASTON THORN 9
GERARD KANGO OUEDRAOGO 10
NGUYEN THI BINH 11
VAINO OLAVI LESKINEN 12

numărul revistei

TRYGVE MARTIN BRATTELI 13
NIHAT ERIM 14
WILLIAM McMAHON 15
ALEJANDRO LANUSSE 16
SPYROS KYPRIANOU 17
SIAKA PROBYN STEVENS 18
ERICH HONECKER 19
GUSTAV HEINEMANN 20
CLODOMIRO ALMEYDA MEDINA 21
ANDREAS ZEIER CAPPELEN 22
VITTORIO WINSPEARE GUICCIARDI 23
OSMAN OLCAY 24
TON DUC THANG 25
DOMINIC MINTOFF 26
BAREND BIESHEUVEL 27
KRISTER WICKMAN 28
STANKO TODOROV 29
TAKEO FUKUDA 30
NORBERT SCHMELZER 31
IOSIP BROZ TITO 32
GEMAL BIEDICI 32
AMIR ABBAS HOVEYDA 33
IBRAHIM A. ABDEL RAHMAN 35
WILLIAM RICHARD TOLBERT 36
MOHAMED KARIM LAMRANI 37
OLAFUR JOHANNESSON 38
ADAM MALIK 39
ABDUL ZAHIR 40
MOHSEN EL AINI 41
JENS OTTO KRAG 42
ALI NASER MUHAMMAD HASSANI 43
ABBAS-ALI KHALATBARI 44
NIGEL HUBERT BOWEN 45
LEE KUAN YEW 46
PETER JANOS 47
KNUD-BORGE ANDERSEN 48
ABDELLATIF FILALI 49
Dr. AZIZ SEDKI 50
GASTON THORN 51
NELLO CELIO 52

DOAR „RECESIUNE"?

Dr. Costin C. Kirițescu

Am fost, ca foarte tînăr student la Universitatea din Berlin, martor al unuia dintre cele mai mari cataclisme economice: criza din 1929—1933. Într-o dimineață ca oricare alta, lumea a aflat din gazete că o bancă berlineză, cu o foarte bună reputație, Darmstädter und Nationalbank, își închisese ghișeele. Deodată depunătorii, mari și mici, s-au repezit tematori la celelalte bănci să-și ridice banii. Mișcarea a fost atît de puternică încît toate băncile au luat preventiv aceeași măsură.

După acest prim semnal de alarmă, a urmat restul. Locuiam la familia unui muncitor de la marea fabrică berlineză Borsig, într-un cartier muncitoresc alăturat de fabrică. La puțină vreme după începutul crizei bancare, șeful familiei s-a întors seara acasă concediat. Era al doilea șomer în familie.

Am asistat apoi, în centrul orașului, în drum spre universitate, la spectacolul grupurilor de oameni îmbrăcați corect, puși să strice trotuarele bune de pe Unter den Linden și din piața Schloss-ului și să potrivească dalele la loc: era modalitatea temporară pe care gospodarii orașului găsiseră de cuviință să o folosească pentru a da de lucru funcționarilor șomeri. Mă uitam la ei cît de conștiincios executau această treabă pertect inutilă, cu toate că gulerul alb scrobit și cam înalt, așa cum se purta pe atunci, îi cam jena în mișcări..

Încetul cu încetul, mizeria s-a așternut tot mai grea, peste tot mai multe familii. Gazda mea m-a luat într-o zi la interogatoriu: zici că înveți economie la universitate. Lămurește-mă și pe mine: de ce a trebuit să vină criza peste noi? Cu ce am greșit? Nu făceam locomotive bune? Ce vă învață profesorii voștri?

N-am știut ce răspuns să-i dau, deoarece în explicarea genezei fenomenelor de criză, profesorii mei de economie de la universitate erau în divergență. Un lucru era însă sigur: economia germană nu se afla la remorca bunelor locomotive Borsig, ci la cea a modului de producție capitalist. Iar criza economică făcea parte din panoplia acestui mod de producție, așa cum noaptea face parte din panoplia celor 24 de ore.

De atunci, teama de răbufnire a unei noi crize s-a transmis din generație în generație în lumea capitalistă. Ajutați de împrejurarea că fenomenele de criză nu au mai avut între timp acuitatea celor din anii '30, economiștii și politicienii burgheziei s-au grăbit să radieze termenul de criză din vocabularul economic capitalist și să-l înlocuiască cu acela, considerat probabil mai puțin vexatoriu, de recesiune.

Înlocuirea unui termen cu altul a fost însoțită de apariția și proliferarea unor teorii potrivit cărora capitalismul contemporan ar fi găsit mijlocul de a evita crizele, de a netezi fazele conjuncturii economice, de a echilibra producția și consumul, deci de a înlătura pentru totdeauna crizele de genul aceleia din 1929—1933.

Cu toate acestea, în prezent, lumea capitalistă a fost din nou cuprinsă de teama declanșării unei crize economice. Îngrijorarea este justificată de o serie de aspecte în economia și finanțele țărilor occidentale. Astfel, folosirea forței de muncă se degradează încet dar continuu încă din primăvara acestui an. Cererile de serviciu nesatisfăcute cresc aproape în toate țările capitaliste: în S.U.A., 6 la sută din populația activă șomează, potrivit statisticilor oficiale. Este o cifră globală, care ascunde faptul că în unele regiuni și la anumite categorii ale populației, îndeosebi în rîndurile tineretului, lipsa de lucru a atins proporții nemaicunoscute de multă vreme. În Canada, șomajul este de 6,6 la sută. În Franța șomează circa 500 000 de lucrători, în Marea Britanie în jur de un milion, iar în Italia peste această cifră.

Un alt aspect care îngrijorează lumea capitalistă este incapacitatea celei mai puternice economii din cadrul ei, aceea a Statelor Unite, de a ieși din starea de „recesiune" cu toate măsurile protecționiste luate de actuala administrație, măsuri menite să „exporte" dificultățile pe meleagurile partenerilor S.U.A. Indicatorul cel mai reprezentativ al situației economice generale — numărul comenzilor — se încăpățînează să nege succesul unei asemenea politici. Balanța comercială s-a încheiat în octombrie cu un deficit record de peste 800 milioane de dolari, de unde ea constituia înainte un factor principal de reducere a dezechilibrului balanței de plăți externe a Statelor Unite.

Nici chiar economia Republicii Federale a Germaniei, considerată drept „vitrina europeană" a modului de producție capitalist, nu mai este ce a fost. „Miracolul" economiei vest-germane s-a spulberat, iar bătăliile revendicative ale clasei muncitoare, a cărei „disciplină" era considerată drept unul din atu-urile capitalului vest-german, nu fac decît să reflecte această spulberare. Paralizarea industriei automobilului a constituit un motiv justificat de alarmă pentru întreaga economie a Republicii federale și, mai departe, pentru întreaga Piață comună.

Ceea ce constituie, pentru economiștii și politicienii burghezi, încă un motiv de perplexitate în fața actualei evoluții a situației economice din țările capitaliste, este coexistența stării de „recesiune" și a inflației. Se știe că inflația constituie fundalul monetar pe care se desfășoară în prezent activitatea economică în toate țările capitaliste. Se mai știe că ea este considerată panaceul preferat, tonicul cel mai puternic de care dispune economia capitalistă: dacă prețurile cresc, afacerile merg mai bine. Acum, procesul inflaționist este general, însă afacerile nu mai reacționează ca înainte la puseul prețurilor.

Prelungirea crizei valutare occidentale a venit să adauge încă un motiv de adîncă îngrijorare. Ea a determinat pe conducătorii politicii financiare să accelereze mersul tratativelor și să sprijine realizarea cît mai rapidă a unui compromis. În linii mari, termenii acestui compromis sînt cunoscuți, deși forurile competente nu i-au divulgat pînă în prezent. Este vorba despre realinierea parităților monetare, inclusiv aceea a dolarului S.U.A., lărgirea limitelor de fluctuație a cursurilor valutare și acordarea de avantaje tarifare exportatorilor americani. Un asemenea compromis rămîne însă numai ceea ce îi arată numele. El nu este capabil să înlăture cauzele profunde ale crizei și să creeze premisele valutare ale normalizării situației economice.

Aspectul burselor de valori a contribuit și el în ultimul timp la crearea în Occident a unei psihoze de criză. În noiembrie, la bursele din Bruxelles, Düsseldorf, Tokio și Londra, dar mai cu seamă la New York, cursurile acțiunilor au avut o asemenea evoluție încît frica de o „recesiune globală", după opinia revistei vest-germane „Der Spiegel", a crescut „aproape pînă la isterie", tocmai în amintirea celor petrecute în 1929.

Indicii ale unei simple „recesiuni" sau chiar ale unei „crize"? Indiferent dacă actualele fenomene economice vor duce la declanșarea unei crize sau vor rămîne la stadiul de „recesiune", societatea capitalistă va fi dovedit încă o dată că este purtătoarea unor tare congenitale, insensibile la teorii și la dorințele arzătoare ale apologeților ei.

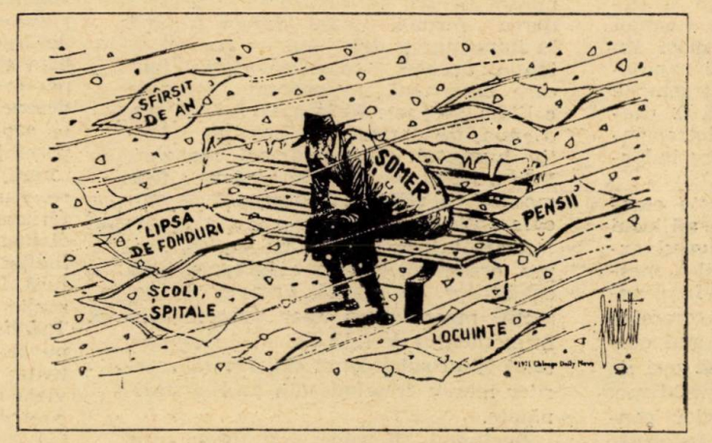

Sezonul rece...
(Din **International Herald Tribune**)

TANSHAN

MEȘTEȘUGARI ȘI ARTIȘTI

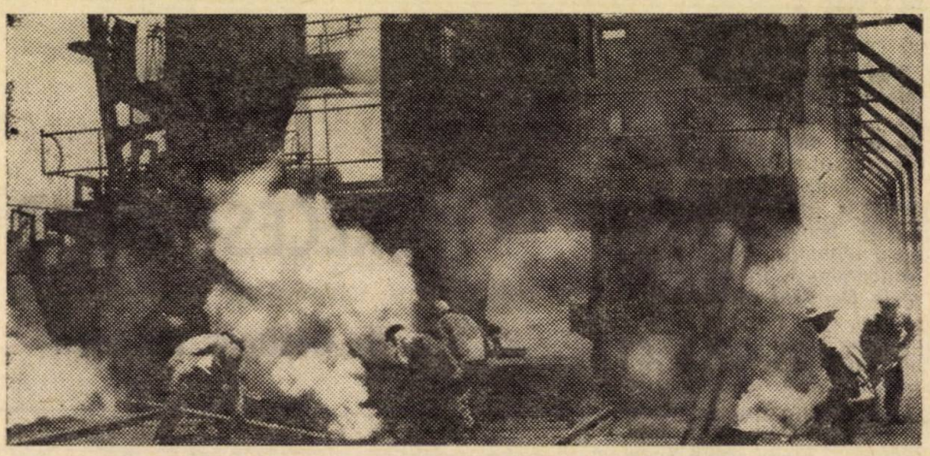

Oțelăriile de la Vuhan, una din marile baze ale siderurgiei chineze

În Republica Populară Chineză, la adăpostul unor munți tociți de intemperii, se află orașul Tanshan, așezare de mărime medie, desigur, în comparație cu Pekinul, Șanhaiul, Tientzinul, puternice centre industriale ale țării, fiecare cu o populație de cîteva milioane de oameni și unde își desfășoară activitatea sute de mii de întreprinderi. Crestele din nord, adevărate ziduri protectoare împotriva curenților din lunile de iarnă, fac ca aici clima să se mențină relativ caldă tot timpul anului.

Regiunea, cu același nume, are o suprafață de 17 000 km pătrați și o populație de 6 400 000 de locuitori. Un milion dintre aceștia trăiesc și muncesc în orașul Tanshan. Coșurile fabricilor, mereu fumegînde, zgomotul instalațiilor, activitatea febrilă, prezentă peste tot, sugerează elocvent profilul industrial al împrejurimilor. Este aceasta, printre altele, o expresie a politicii de accelerare a ritmului de industrializare a țării prin dezvoltarea, paralel cu marile uzine moderne, a industriei locale, bazate pe mijloace proprii. Necesitînd un volum redus de investiții, echipamentul confecționîndu-se din resurse locale, asemenea fabrici se construiesc în cîteva luni și încep imediat să producă. Întreprinderile de acest fel — în total peste două sute — cu profil diferit, de la industria grea la cea ușoară, situează Tanshanul printre bazele industriale în continuă dezvoltare ale R. P. Chineze. O premisă a acestei dezvoltări a constituit-o și exploatarea intensivă rațională a minei kailan, una dintre cele mai mari din țară. Deschisă în anul 1878 și exploatată pînă la eliberare de trusturile străine, aceasta aprovizionează în prezent cu cărbune nu numai întreprinderile orașului ci și alte centre industriale ale Chinei.

O vizită la Tanshan nu este completă dacă nu poposești și în mijlocul olarilor care au ridicat la nivelul artei desăvîrșite modelarea argilei, meșteșug transmis din generație în generație. Trustul de porțelan și ceramică a adus faima orașului, porțelanul chinezesc fiind cunoscut în zeci și zeci de țări, pe cele mai îndepărtate meridiane. Filele îngălbenite ale cronicilor consemnează prelucrarea argilei pe aceste meleaguri cu sute de ani în urmă. În anul 1404 a luat ființă primul atelier de porțelan și ceramică. Timp de secole, însă, utilajul a continuat să rămînă rudimentar, producția scăzută și sortimentele limitate. Schimbări radicale s-au produs abia acum două decenii, mai precis o dată cu eliberarea orașului, în decembrie 1948. În anii de avînt general ai construcției socialiste, micile ateliere s-au unit într-un trust alcătuit din 20 de unități dintre care 11 produc obiecte de porțelan. Numărul muncitorilor a crescut considerabil. În prezent, 11 000 de lucrători realizează an de an producții sporite, înregistrîndu-se anual peste o sută de milioane de articole din care o parte însemnată se exportă în peste 80 de țări de pe toate continentele.

Am petrecut cîteva ore în mijlocul muncitorilor din fabrica nr. 5, am văzut metamorfoza argilei brute în porțelanuri transparente. Materia primă există pretutindeni, se poate extrage chiar și din curtea fabricii. La secția de cercetări, un colectiv de 180 de oameni studiază noi metode de perfecționare a procesului de producție, adaugă noi modele și sortimente celor existente. Pe albul imaculat al obiectelor se imprimă noi și noi scene din munca creatoare a poporului chinez : explozia de culori, rod al imaginației, al studiului permanent al acestui colectiv, încîntă privirea. Scenele de pe vaze redau secvențe din istoria țării, sînt inspirate din viața și preocupările de azi ale poporului chinez. De la prelucrarea argilei, trecută prin diferite mașini pentru omogenizarea structurii, darea formei, uscare, ardere și pînă la imprimarea desenului — aceeași atenție, aceeași conștiinciozitate, fapt care determină un procent sporit de calitate de peste 95 la sută. La intrare, o expoziție permanentă prezintă selectiv buchetul celor mai noi realizări. Este o luptă continuă de căutare a frumosului, a utilului, încununată de fiecare dată de succes.

Amabile, gazdele ne-au vorbit despre preocupările lor : îmbunătățirea condițiilor de muncă, crearea de noi secții, mecanizarea unor procese care în momentul de față sînt încă manuale, totul fiind subordonat satisfacerii cerințelor mereu crescînde din țară și străinătate.

Regiunea Tanshan are forma unui uriaș amfiteatru. Mai întîi, în partea de nord se înalță munții, după care urmează dealuri molcome și, în sfîrșit, cîmpia care se pierde ca un uriaș covor verde pînă la marginea mării. Ca și în alte regiuni ale țării, și aici omul a fost nevoit să lupte îndelung și crîncen cu o natură potrivnică. În zona de deal și de munte solul, foarte sărac, producea numai 50 kg cereale la mu (15 mu = 1 ha). Munca intensă a oamenilor a schimbat peisajul, a îmbogățit structura solului în așa fel încît astăzi numeroase brigăzi recoltează în medie 200—250 kg cereale la mu și pe alocuri chiar 350—400 kg cereale. Nu puține sînt exemplele evocînd țărani care au cărat stratul de pămînt fertil, de 20—30 cm, de la mari distanțe. Pe drept cuvînt se spune că aici, pămîntul este tot atît de scump ca și perlele. Am pornit pe drumul care șerpuiește printre dealuri și se pierde în inima munților. În urmă cu 20 de ani, acesta nu putea fi străbătut decît de căruțe și călăreți. Acum există o șosea pietruită, bine îngrijită, pentru autovehicule. Am străbătut lanurile bogate de porumb, am admirat priveliștea oferită de dealurile din jur, terasate, acoperite cu viță de vie, cu pomi fructiferi. O undă de bucurie și mîndrie cuprinde fețele gazdelor cînd evocă rezultatele obținute în transformarea naturii. Satele, care în urmă cu 30 de ani, erau la un pas de dispariție, în care mizeria și foametea deveniseră cronice, au renăscut. Pămîntul dă astăzi o recoltă medie de cereale de peste 4,5 tone la hectar, cu mult superioară prevederilor stabilite în programul național de dezvoltare a agriculturii. Cantități sporite de fructe se obțin din livezile extinse prin terasarea dealurilor. Un plan de perspectivă stabilește cifre și mai îndrăznețe la cereale, fructe, împăduriri, la suprafața irigată. Omul înfrățit cu pămîntul schimbă mediul înconjurător, împrejurimile devin grădini înfloritoare. Au avut loc mari schimbări și pe tărîmul social-cultural : învățămîntul elementar și mediu a fost extins, s-au înălțat numeroase așezăminte de cultură. Desigur, mai sînt multe de făcut, multe de împlinit, dar locuitorii din Tanshan sînt dîrzi și, după cum ne-am putut convinge, hotărîți să depășească toate greutățile pentru a realiza o viață din ce în ce mai bună, pentru a contribui astfel, tot mai activ, la efortul general de construcție socialistă a țării.

Ion GALAȚEANU

BRNO

EXPLICAȚIA UNUI RENUME

S-ar părea că Brno își datorează renumele tîrgurilor internaționale organizate aici cu regularitate : cel de toamnă, specializat în construcții de mașini, avînd o îndelungată tradiție, și „fratele său mai mic", cel de primăvară, rezervat bunurilor de consum. Este adevărat, dar numai în parte. De altfel, nu întîmplător au fost organizate aici aceste tîrguri. Brno este un oraș cu un accentuat profil industrial, a cărui expansiune este legată tocmai de dezvoltarea rapidă a diferitelor ramuri industriale și, în primul rînd, a construcțiilor de mașini. Producția fabricilor din Brno ocupă un loc însemnat în producția industrială a țării, iar uzinele orașului se numără și printre principalii exportatori cehoslovaci. Produsele lor se bucură de o largă apreciere peste hotarele țării. S-ar putea spune, deci, că renumele internațional al orașului își are explicații în însăși dezvoltarea sa industrială, în calitatea produselor fabricilor și uzinelor sale, produse prezente pe piețele celor mai diverse țări ale lumii.

Deopotrivă, însă, Brno își datorează renumele valorilor sale arhitectonice, frumuseților naturale ale împrejurimilor sale, istoriei străvechi a orașului și semnificației istorice a unor locuri din apropierea sa.

Dincolo de valoarea arhitectonică, monumentele evocă o întreagă istorie. „Noua" catedrală Sf. Petru, în stil gotic, a cărei masivă construcție a fost ridicată în secolele XIV și XV, amintește de zidurile primei cetăți-fort și de cele ale primei catedrale, înălțate exact în același loc, cu trei secole înainte. De-atunci, din secolul XI, datează și primul document scris despre existența orașului. Castelul Spilberk, de pe colina cu același nume, care domină întregul Brno, amintește de fondarea oficială a orașului, la începutul secolului al XIII-lea.

Nu departe de Brno, dealurile împădurite fac loc unui masiv de calcar care iese pleșuv la suprafață, maiestuos mai puțin prin înălțimea sa, ci mai ales prin solitudinea sa dezgolită într-o regiune de pajiști și păduri. Cîndva, un rîuleț abia își croia făgaș printre crestele acestui masiv. Firavul rîuleț s-a dovedit, însă, mai puternic. Și masivul de calcar nu i-a rezistat. Apele lui s-au infiltrat încet, încet, au săpat, au pătruns în inima muntelui, dînd naștere, de peste 350 de milioane de ani, unuia dintre cele mai spectaculoase fenomene carstice. Un șirag de peșteri s-au creat astfel în interiorul muntelui. Deși învingător, micul rîuleț s-a ascuns acum în adîncuri, curgînd leneș în fundul peșterilor și văzînd lumina soarelui doar într-un loc unde o crăpătură a muntelui îi permite. De sus, ai impresia unei imense văgăuni ; de jos, a unui con prin care poți privi cerul. Pereții abrupți ai prăpastiei măsoară 138 de metri. Loc de legendă ; chiar o legendă i-a dat și numele — Macocha (mamă vitregă). Se spune că o mamă vitregă și-ar fi aruncat copilul în această prăpastie. Hazardul sau poate providența a făcut ca acesta să scape. Căindu-se pentru fapta sa, mama vitregă s-ar fi aruncat ea însăși în prăpastie, iar providența nu i-ar fi iertat vinovăția. Dincolo de legendă, însă, rămîne frumusețea de basm a șirului nesfîrșit de stalactite și stalagmite, plăzmuite de natură în forme bizare și exploatate feeric de ingeniozitatea arhitecților, care au asigurat iluminatul interior al peșterilor.

Dar, fără îndoială, — după cum arătam — renumele internațional al orașului Brno își are explicații în principal în expansiunea sa industrială și comercială. O serie de documente scot la iveală tradițiile străvechi ale orașului în acest domeniu. Un decret feudal din 1373 obliga pe toți negustătorii austrieci, maghiari și polonezi să transporte mărfurile lor prin Brno. Încă din 1763 se înființează aici o mare manufactură textilă, în primii ani ai secolului al XIX-lea se pun bazele cîtorva importante întreprinderi industriale, începînd din 1826 se organizează la Brno tîrgul anual de lînă, iar din 1846 se introduc comunicațiile prin telegraf. Însuși blazonul orașului medieval evocă existența unor iscusiți și neîntrecuți meșteșugari în părțile locului. Se spune că un maestru rotar s-a angajat că, într-o singură zi, va reuși să aleagă și să doboare un copac, să confecționeze o roată și s-o poarte peste 50 de kilometri. Îndeplinindu-și angajamentul, autoritățile orașului l-au recompensat, hotărînd să păstreze această roată și să facă din ea blazonul orașului.

Vechile tradiții au fost permanent dezvoltate. Anii socialismului au adus orașului Brno o expansiune marcat industrială, axată pe construcții de mașini. Calitatea produselor a dus faima fabricilor orașului departe peste hotarele țării. Am avut prilejul ca, vizitînd Tîrgul internațional de construcții de mașini, să constat prezența a numeroase produse provenind din uzinele din Brno. Am putut vedea și locul elaborării cîtorva din acestea, vizitînd una din marile întreprinderi din Brno — uzinele „Tesla".

„Tesla" înseamnă, pentru mulți, în primul rînd, aparate de radio, magnetofoane, difuzoare etc. De fapt, însă, „Tesla" este un trust industrial, care cuprinde peste 30 de întreprinderi, răspîndite pe întreg teritoriul Cehoslovaciei socialiste, și 5 institute de cercetări. La „Tesla" lucrează peste 85 000 de salariați, iar producția sa reprezintă 90 la sută din întreaga producție de aparataj și utilaj electronic din țară. Sînt produse receptoare de radio și televiziune, emițătoare de radio și televiziune, aparataj radar, centrale telefonice, echipament de telecomunicații, ordinatoare etc.

Printre uzinele trustului „Tesla" se numără și cele din Brno (cuprinzînd peste 2 000 de salariați), specializate în producția de aparate de măsură, microscoape electronice și spectrometre. În cei peste 20 de ani de existență — timp în care, ca și alte întreprinderi socialiste cehoslovace, uzinele din Brno au cunoscut o dezvoltare deosebită — s-au produs 350 de tipuri de aparate de măsură, în prezent fabricîndu-se 120 de tipuri perfecționate (osciloscoape, calculatoare etc.). O mare importanță are în activitatea uzinei cercetarea științifică, ținînd seama de necesitatea strîngentă de perfecționare continuă în acest domeniu, în condițiile progresului științific-tehnic contemporan. Laboratoarele de cercetare proprii ale uzinei, care concentrează peste 20 la sută din întregul efectiv de salariați, colaborează strîns în această direcție cu institutele de cercetare ale trustului „Tesla" și cu cele ale Academiei de Științe cehoslovace. Anual sînt introduse în fabricație 10—12 noi produse, accentul punîndu-se în prezent pe scurtarea duratei de aplicare în producție a descoperirilor științifice, pentru a se evita unele întîrzieri în acest domeniu.

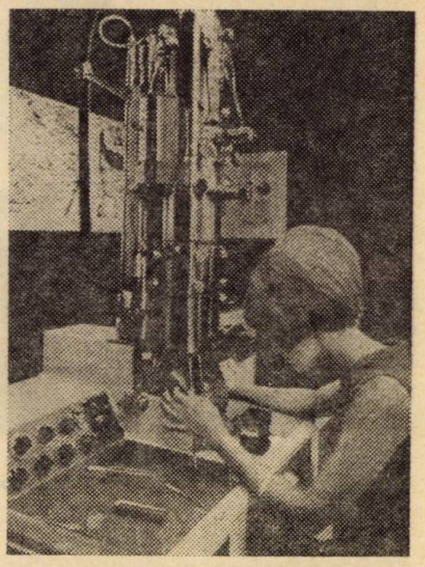

Un produs „Tesla" : microscopul electronic

După cum ne arăta inginerul Stanislav Plachy, șeful departamentului vînzări al uzinei, activitatea de export prezintă o însemnătate deosebită, spre piețele externe îndreptîndu-se 50 la sută din întreaga producție. În ce privește microscoapele electronice, și spectrometrele, procentajul se ridică la 75—90 la sută. În 15 ani s-au produs peste 1 000 de microscoape electronice, care funcționează în 25 de țări ale lumii, printre care și România. Interlocutorul nostru a ținut să ne informeze că ultimul tip a fost expus pentru prima dată la Tîrgul internațional de anul trecut de la București, adăugînd că, de altfel, și ultimul tip de spectrometru a fost prezentat pentru prima dată tot la București, cu prilejul colocviului AMPERE.

Este, desigur, numai un exemplu Numeroase alte întreprinderi din Brno se pot mîndri cu realizări similare Un singur exemplu, semnificativ însă pentru expansiunea industrială a orașului Brno, în anii socialismului.

Ilie ȘERBĂNESCU

BENEFICIARII REFORMEI AGRARE
Un proces ireversibil

CĂLĂTORIE ÎN PERU

Eram obișnuiți să folosim judecăți generale atunci cînd vorbeam despre America Latină. Puțin cunoscută, istoria țărilor acestui continent părea o simplă succesiune de guverne schimbate prin lovituri de stat, iar economia, un conglomerat uniform caracterizat prin subdezvoltare. Fără îndoială, trăsăturile generale ale subdezvoltării există, și ele se explică prin aceeași caracteristică dominantă, generată de subordonarea economică și politică într-un sistem de relații pe care, pe bună dreptate, le numim neocoloniale. Cînd ai însă prilejul să faci cunoștință pe viu cu politica și economia uneia sau alteia dintre țări, atunci masa amorfă se transformă în ceea ce și este în realitate : o diversitate plină de nuanțe, în care fiecare țară are propria personalitate, drumul său specific.

O astfel de împrejurare a fost, pentru cel ce semnează aceste rînduri „Conferința celor 77", desfășurată la Lima, capitala Perului. Aici am înțeles că particularitățile diverselor țări ale Americii Latine sînt generate de o evoluție istorică diferită — și pe care cărțile noastre de istorie o ignoră complet — de stadiul concret de dezvoltare economică (venitul național pe locuitor variază între 57 dolari în cazul statului Haiti și 1 026 dolari în cel al Argentinei), de avuțiile materiale puse în valoare, de structura economică și socială, de modul de guvernare, ca și de alte determinante ale evoluției istorice.

Din punct de vedere istoric, Peru se află la o răscruce. Formularea, deși uzată printr-o folosire abuzivă, reflectă deosebit de pregnant realitățile actuale ale unei țări care se află într-un proces de definire a propriei personalități. Deși a obținut independența de stat de peste un secol și jumătate, Peru are încă în fața sa o problemă pe care o rezolva de obicei revoluția burgheză și anume așa-numita integrare națională a întregii populații de pe teritoriul său. Peru, în fapt, nu este nici acum o singură țară. Există, în primul rînd, un teritoriu ce se întinde de-a lungul țărmului Pacificului ; aici locuiește circa jumătate din populația țării, aici sînt cele mai multe orașe, tot aici se concentrează industria și agricultura modernă a țării ; limba este cea oficială — spaniola, iar relațiile dintre oameni erau pînă nu demult specifice capitalismului dezvoltat. În al doilea rînd, aproape jumătate din populație, alcătuită îndeosebi din descendenți ai incașilor, trăiesc în înalții munți Anzi, vorbesc și astăzi o limbă proprie — *quechua* —, practică o agricultură precumpănitor naturală și primitivă, relațiile feudale sau semifeudale fiind generale. În sfîrșit, o a treia parte a teritoriului țării este constituită din junglă — *selva*, cum o numesc peruanii — care trăiește undeva în comuna primitivă, triburile ancestrale fiind și astăzi modul de organizare socială a unor oameni dintre care unii mai practică și astăzi canibalismul. Contactele dintre cele trei componente ale țării sînt foarte reduse, deși ele s-au intensificat îndeosebi între primele două, a treia atrăgînd atenția prin imensele bogății petroliere descoperite în subsolul junglei. Contactele, desigur, iau forme multiple. Nu de puțină însemnătate sînt cele legate de cuprinderea în armată a fiilor de țărani din munți. Totodată, sărăcia agriculturilor montani întreține și aici o imigrație internă care se intensifică, sporind astfel numărul indienilor veniți în orașele de pe coastă, dar și al șomerilor care îngroașă rîndurile proletariatului și lumpenproletariatului specific țărilor în curs de dezvoltare.

Exasperarea la care a ajuns această țărănime exploatată feudal de atotputernicii latifundiari a determinat explozia de acum șapte-opt ani a revoltelor ce au zdruncinat echilibrele sociale. Armata a intervenit brutal și a reprimat răscoala. Dar conducătorii de atunci ai armatei au avut ocazia să cunoască realități pe care nici nu le bănuiau. A avut loc un proces de reconsiderare a pozițiilor, un proces de regîndire și de confruntare între conștiință și disciplină. Treptat, armata s-a transformat, din instrumentul docil al represiunii în interesul oligarhiei peruane și al monopolurilor străine, într-un centru al contestării. Ofițerii, inclusiv ofițerii superiori, îndeosebi cei de origine modestă, au devenit adepți ai schimbărilor revoluționare în țară. Și astfel, atunci cînd președintele precedent a început să ezite în fața opțiunilor politice, a avut loc preluarea puterii de către armată, iar generalul de brigadă Juan Velasco Alvarado, fiul unui simplu învățător de țară, a devenit președintele țării.

Obișnuită cu loviturile de stat militare din America Latină, opinia publică peruană, ca și cea internațională, a crezut inițial că e vorba de preluarea puterii pentru a stăvili mișcarea revoluționară a populației muncitoare. Dar surpriza a fost instantanee : prima măsură a guvernului militar a constituit-o naționalizarea industriei petroliere peruane, proclamată ca măsură de asigurare a independenței împotriva monopolurilor nord-americane. Au urmat apoi măsuri pe care însuși guvernul militar le concepe ca etape ale revoluției peruane. Imaginea despre guvernarea țării s-a modificat pe măsura acțiunilor întreprinse de forurile de decizie, de grupul care deține puterea în numele armatei și în interesul maselor populare. Desigur, pare ciudat că tocmai armata, care de-a lungul timpului a fost bîta cu care oligarhia locală a lovit în populație și a împiedicat orice mutație în economie și politică, a devenit stegarul luptei pentru independență și pentru dezvoltare. Pentru a înțelege acest fenomen trebuie să se țină seama că armata peruană nu este, cu excepția parțială a marinei, o armată a „elitelor" sociale, ca în unele state latino-americane, și că accesul în funcțiile cele mai înalte a fost din ce în ce mai larg în ultimele decenii pentru cei proveniți realmente din păturile sărace și oprimate.

Opțiunile politice și economice ale guvernului militar configurează profilul acestuia. Juan Velasco Alvarado, președintele pe fața căruia se citește modestia dar și hotărîrea, voința de a realiza cu orice preț țelurile acțiunii sale, definea conținutul acesteia astfel : *„În concepția noastră revoluția peruană se înscrie în tradițiile ilustre ale ideilor de libertate, socialism și umanism"*. Scopul mișcării este de a înfăptui în Peru o societate fără exploa-

tare economică, fără asuprire politică, fără dominație străină.

Pe fondul unei situații tot mai revoluționare, guvernul își exprimă opțiunea sa pentru scoaterea țării din înapoierea economică pe calea industrializării, a emancipării sociale, prin crearea de condiții egale de pregătire și manifestare a oamenilor. Că asigurarea măsurilor pe această cale suscită împotrivirea monopolurilor străine și a celor mai bogați peruani nu este surprinzător. Și totuși, apare ca o importantă particularitate faptul că o guvernare militară, venită la putere printr-o lovitură de stat, care acționează în mijlocul unei ostilități mărturisite într-o parte a presei, nu are totuși deținuți politici. Partidele și-au suspendat oficial activitatea. Dar, practic, presa prezintă coloratura partidelor care stau în spatele diverselor ziare și reviste. O parte a presei sprijină guvernul în adoptarea de măsuri revoluționare. O alta, între care îndeosebi „La Prensa", socotită ca organ de expresie a intereselor dreptei, nu face un secret din opoziția ei față de măsurile respective.

Peruanii și, în primul rînd, personalitățile ce dețin puterea sînt conștienți de forța economică a celor afectați de măsurile revoluționare. O carte scrisă de publicistul Carlos Malpica, intitulată „Stăpînii Perului" (Los Dueños del Perú), ajunsă la a patra ediție, ne prezintă un tablou al familiilor ce dețineau pînă în 1968 toată puterea în Peru. Numai pe coasta Pacificului, de exemplu, 190 de proprietari, avînd fiecare peste 500 ha, posedau în total 357 021 ha de pămînt cultivat, adică 56,6 la sută din suprafața regiunii. Dar în țară existau latifundii cu o suprafață de cîte 500 000 ha, echivalente cu întinderea unor state mai mici ale lumii.

O concentrare deosebit de ridicată caracteriza sectorul petrolului : 87 la sută din totalul producției era subordonată unei singure firme — International Petroleum Co. — dependentă de Standard Oil of New Jersey prin intermediul lui Imperial Oil Co. din Toronto. Aceeași firmă nord-americană controla și cea de-a doua întreprindere petrolieră din Peru — Compania Petrolera Lobitos. Distribuția petrolului și a produselor sale derivate se făcea prin intermediul a trei firme, toate subordonate unor capitaluri nord-americane. Mineritul, ca și industria prelucrătoare existentă erau concentrate în mîinile unor foarte restrînse familii dispunînd de imense capitaluri.

Numărul marilor firme exportatoare nu era mai mare de trei în ce privește industria minieră, iar în ce privește produsele agrare — două și marele comerț — zece. Practic, acest număr restrîns de întreprinderi, împreună cu un mănunchi de bănci controlau piața națională a devizelor, reglementau sistemul financiar al întreprinderilor mici și mijlocii din ramura lor de activitate, aprovizionau în condițiile dictate de ele — cu mărfuri de import — economia și piața peruană. Chiar și venitul național scăzut pe care îl producea Peru nu era în întregime la dispoziția populației și a creșterii economiei, deoarece marele capital efectua transferuri sistematice de devize în străinătate.

CĂI FĂRĂ ÎNTOARCERE

Preluînd puterea, guvernul militar a fost pus în situația imediată de a opta în favoarea sau împotriva acestei situații și a ales calea luptei pentru

PREȘEDINTELE ALVARADO
„În spiritul tradițiilor de libertate, socialism și umanism"

stăvilirea puterii monopolurilor străine și a oligarhiei interne. Întrebat de ziariști într-o conferință de presă la care am participat, președintele Alvarado a precizat termenele guvernării militare : *„Vom pleca de la putere în momentul în care revoluția va intra pe făgașul unor procese ireversibile"*. Pînă atunci, guvernul constată cu fiecare zi ce trece că înfruntările cu forțele economice și politice ale oligarhiei se întețesc și pericolul principal în țară îl reprezintă forțele de dreapta. O încercare a acestor forțe de a prelua puterea sau de a lichida măsurile revoluționare înfăptuite pînă acum, după aprecierea președintelui, nu ar putea duce decît la război civil deoarece economia peruană a și intrat pe o cale de pe care orice încercări de întoarcere ar putea avea loc numai prin intervenția forței brutale și ar intra în conflict vital cu interesele majorității populației.

O asemenea cale fără întoarcere o reprezintă, de exemplu, reforma agrară. În cei trei ani de guvernare militară a fost înfăptuită o radicală și consecventă expropriere a pămîntului. Preluarea suprafețelor latifundiilor a fost însoțită de un proces și mai profund prin implicațiile sale — înființarea „comunităților agricole" sub forma unor multiple și variate tipuri de cooperative de producție. Au fost fixate, în funcție de condițiile concrete din fiecare regiune, limitele maxime ale proprietății particulare asupra pămîntului (între 15 și 55 ha). Totodată, a fost interzisă fărîmițarea suprafețelor agricole în unități mai mici de 3 ha, punîndu-se astfel capăt proliferării minifundiilor și procesului de proletarizare a micii familii țărănești. În spiritul tradițiilor comunităților agricole incașe, cooperația de producție a devenit forma dominantă de cultivare a pămînturilor expropriate, cooperativele preluînd nu numai suprafețele cultivate dar și industriile prelucrătoare ale produselor agricole (îndeosebi fabricile de zahăr) ce se găseau pe latifundii. Autogestionarea țăranilor cooperatori este deplină și, în funcție de pricepere de care dau dovadă în activitatea de conducere și administrare a bunurilor expropriate, cooperativa are rezultate diferite. Lipsa de cadre calificate, atît de bine cunoscută de toate țările în curs de dezvoltare, își spune și aici cuvîntul, iar sprijinul pe care statul îl poate da cooperației este relativ limitat. Programe de dezvoltare în viitor a învățămîntului, schițate încă de pe acum, vor putea aduce o contribuție mult așteptată la comunitățile agrare peruane.

Originalitatea proceselor revoluționare se vădește și în domeniul industriei. Guvernul nu respinge aportul de capital străin la dezvoltarea economiei și, în primul rînd, a industriei, dar pune condiția ca 51 la sută din fonduri să fie peruane pentru a se evita ca deciziile să fie luate sub imperiul unor interese exterioare. Încă înainte de schimbarea de regim din octombrie 1968 exista o oarecare dezvoltare a industriei, cu precădere a industriei ușoare și alimentare. Stagnarea relativă a producției industriale în 1969 s-a datorat încercărilor unei părți din oligarhie de a-și transfera în străinătate capitalurile sau de a și le ține în rezervă. Ezitările în ce privește investițiile industriale nu au încetat nici acum cu totul, dar există indicii că ele sînt pe cale să dispară, ceea ce se reflectă și în creșterea producției industriale în 1970 și în primul semestru al anului 1971.

Pe de altă parte, legislația industrială prevede și în acest domeniu constituirea unor comunități formate din masa salariaților din întreprinderi. O parte din beneficiile întreprinderii este convertită în investiții de capital ce devin proprietatea salariaților. În funcție de cota-parte a acestui aport de capital, comunitatea industrială a salariaților participă și la conducerea și administrarea întreprinderii.

Comunități sînt constituite și din lucrătorii din ramura minieră și a pescuitului, cu trăsături comune celor industriale, avînd însă particularitatea că proprietatea asupra apelor maritime naționale și a subsolului și avuțiilor acestuia aparține statului, comunitățile avînd în proprietatea lor o parte din capitalul investit în mijloacele de producție.

CONFRUNTĂRI EXTERNE

Momentul de răscruce pe care îl trăiește astăzi revoluția peruană izvorăște așadar din împrejurări ce țin de stadiul atins de transformările interne, stadiu ce pare să apropie momentul decisiv al confruntării cu forțele de dreapta. Acestea au reacționat pînă acum cu oarecare slăbiciune — dacă nu cu pasivitate — la loviturile pe care le-au primit, ceea ce făcea pe unii peruani cu care am discutat să fie optimiști în ce privește posibilitatea de a înfăptui pînă la capăt în mod pașnic revoluția profundă în sistemul relațiilor sociale, economice și politice. Mai mult chiar, ei considerau cu totul posibilă realizarea unei armonii sociale în interesul progresului economic al țării prin atragerea treptată la revoluție și a reprezentanților patrioți și luminați ai claselor avute. Desigur, justețea unor asemenea opinii poate fi apreciată mai bine de către peruani, cunoscători ai realităților și ai istoriei acestei îndepărtate țări. Faptul însă că alți peruani intuiau pericolul unei

încercări de forță din partea celor ce-și văd năruite pozițiile sociale, economice și politice, pare să argumenteze concluzia că înfruntarea poate avea încă loc, — lupta de clasă atinge azi în Peru unul din momentele de cea mai înaltă tensiune —, iar soarta proceselor revoluționare va depinde hotărîtor de modul în care armata, deținătoare reală a puterii, se va înfățișa ca o forță unitară, a cărei opțiune fermă este de partea populației muncitoare. Faptul că personalități guvernamentale, inclusiv președintele țării, apreciază, de exemplu, că grevele ce se desfășoară în unele mine sînt justificate și că revendicările minerilor trebuie satisfăcute de către proprietarii lor, arată că opțiunile conducerii armatei sînt făcute și că totul este asigurarea continuității în orientările politice.

Revoluția peruană este confruntată totodată și pe plan extern. Nu întîmplător Peru s-a manifestat ca un exponent al tezei că orice presiune economică exercitată asupra unei țări în curs de dezvoltare, ca urmare a manifestărilor de independență ale acesteia, trebuie socotite ca un act de agresiune economică și întîmpinată ca atare. În rîndurile țărilor „grupului celor 77" care au participat la lucrările conferinței de la Lima, Peru a fost unul din campionii luptei pentru promovarea în relațiile internaționale a principiilor deplinei suveranități naționale, ale egalității și echității, ale respingerii amestecului în treburile interne. Un larg ecou au stîrnit declarațiile oficiale peruane referitoare la perspectivele unei apropiate reluări a relațiilor diplomatice cu Cuba socialistă, ca și acțiunea concretă de stabilire imediată a relațiilor cu China populară. Cunoscînd atmosfera de ostilitate pe care anumite cercuri politice sud-americane au întreținut-o împotriva țărilor socialiste, asemenea acte înseamnă în mod evident nu numai proclamarea unor principii dar și transpunerea lor în practica relațiilor dintre state cu orînduiri sociale diferite.

Confruntările externe cărora Peru trebuie să le facă față în momentul actual nu se reduc la presiunile politice și diplomatice ci se materializează în acel sistem de relații specifice ce decurg din diviziunea internațională capitalistă a muncii, care reduce această țară la rolul unui furnizor de materii prime. Scăderea sistematică a prețurilor materiilor prime a dus după sine la o creștere a datoriei externe.

Peru se află astăzi într-un proces de intensificare a cooperării internaționale cu scopul de a-și dezvolta tot mai rapid industria, agricultura, pescuitul, transporturile, astfel încît nivelul general al economiei să se ridice, transformînd economia actuală, subdezvoltată în raport cu cerințele progresului științei și tehnicii contemporane, într-o economie avansată. Este clar că un asemenea rezultat nu se poate obține cu ușurință și nici într-o perioadă istorică scurtă. Aceasta este, de altfel, și concluzia celor ce muncesc astăzi în Peru pentru a transforma radical structurile sociale și politice.

Dr. N. S. STANESCU

MERIDIANE '71

SAM NEUA

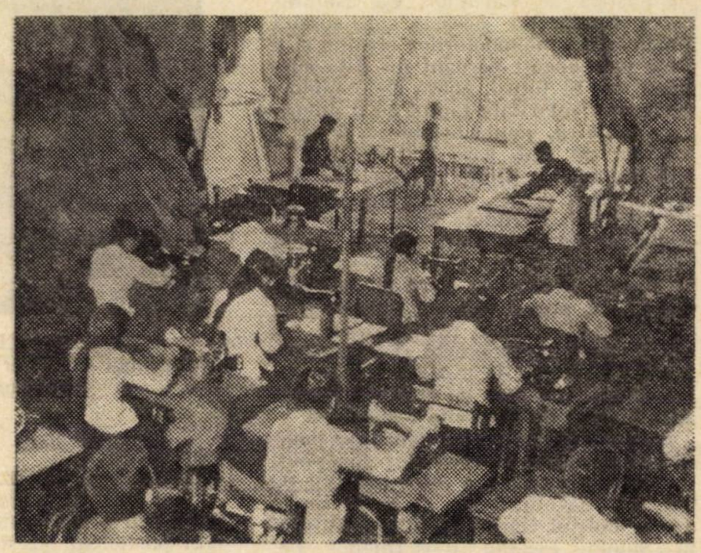

Activitatea economică a fost reluată în afara zidurilor orașului

Parcurgem cu jeepul una din șoselele zonei eliberate a Laosului. De regulă, drumurile noastre se fac numai pe întuneric, dar astăzi am obținut în mod excepțional permisiunea de a ne deplasa și după ce s-a luminat. E o dimineață mohorîtă, cețoasă, cu un cer acoperit de nori negri. Plafonul este jos, iar vizibilitatea, pentru aviația inamică, nulă. Oricum, sîntem cu toții foarte atenți și gata să sărim la nevoie din mașină pentru a ne ascunde în desișul junglei. Zgomotul motorului te împiedică să auzi apropierea avioanelor. De aceea — mă învață prietenii laoțieni — trebuie să cauți într-una cu privirea oameni pe șosea, pe cîmp ; atîta timp cît ei își văd liniștiți de treburile lor, înseamnă că totul este în regulă.

Călătoria decurge însă fără incidente. Trebuie să oprim totuși la un moment dat în fața unui rîu care traversează șoseaua. Din cauza ploilor (sezonul lor a început), apele au crescut într-atîta încît jeepul nu se mai încumetă să treacă prin vad.

Rîul se cheamă Nam Sam, adică în limba localnicilor, „rîul de la sud de orașul Sam". De partea cealaltă a sa, spre nord, se află ținta călătoriei noastre, orașul Sam Neua.

Numele său este binecunoscut astăzi. De obicei, documentele elaborate în acești ani de C.C. al Frontului Patriotic Lao sînt datate la Sam Neua. Trebuie spus însă de la bun început că precizarea privind amplasarea geografică a „crezierului" forțelor patriotice laoțiene, regrupate îndeosebi în zonele de nord și nord-est ale țării, se referă nu la orașul Sam Neua, ci la întreaga provincie, căreia orașul i-a împrumutat numele. Pentru că orașul este astăzi în cea mai mare parte distrus și în întregime abandonat de locuitorii săi. Bombardamentele întreprinse de aviația americană cu începere de la 17 mai 1964 asupra zonelor eliberate ale Laosului au impus orașului Sam Neua, ca atîtor altor localități ale țării, destinul cutremurător al acelor așezări omenești nimicite de mari cataclisme. Sam Neua, Xieng Khouang, Attopeu, Saravane — iată nume de orașe probabil ignorate dincolo de hotarele Laosului pînă relativ de curînd. Dar nume de orașe care au **existat,** care au dus o viață **reală,** beneficiind secole de-a rîndul de liniște și de o relativă prosperitate. Nume de orașe cu o populație care, nedepășind de regulă cîteva mii de locuitori (Sam Neua număra, de pildă, 2 000 de oameni), puteau îndeplini totuși, în această țară, populată de circa trei milioane de locuitori, un rol important în dezvoltarea socială. De cîțiva ani, din astfel de așezări, nu apa și focul, nu șocul tectonic și lava, ci trotilul și schijele, napalmul și bilele de metal au lăsat doar numele. Sînt nume care ilustrează mai concludent decît orice ravagiile războiului de agresiune din Laos.

Părăsim mașina într-o pădurice, după ce am camuflat-o cu grijă sub un strat de frunze, pentru a urca pe jos de-a lungul rîului, în speranța de a găsi intactă una din punțile improvizate care, după distrugerea podurilor de către aviația inamică, asigură accesul în oraș. Ne deplasăm pe cît posibil prin desișul pădurii, chiar dacă acum, după ploaie, o sumedenie de lipitori mici și agile ți se lasă de pe frunze direct pe ceafă sau ți se strecoară pe nevăzute în cizme. Combatanții **lao** cunosc însă remediul în asemenea situații — tot secretul e să fii înarmat cu o bucată de săpun, pentru că, dacă atingi cu ea ventuza lipitorii, aceasta se strînge ghem și se desprinde într-o clipă.

Pădurea pe care o străbatem este pe cît de deasă pe atît de tînără. Nu are mai mult de cinci ani. Cu puțin înainte de primele bombardamente americane, aci începuse să se extindă un nou cartier al orașului. Ce a mai rămas din el ? Ca și în celelalte cartiere, ziduri de clădiri înverzite de ploaie, după ce acoperișurile lor s-au prăbușit ; temelii care abia se mai disting din verdeața care le-a năpădit de la un sezon la altul ; pagode bombardate sau părăsite (pe frontispiciul uneia se mai deslușește anul în care a fost construită — 1956). „Tot orașul, și dincolo de rîu, arată acum la fel ca aici", îmi spune unul din însoțitori. De partea cealaltă a rîului, aceleași ruine invadate de vegetație. Nici un om nu se mai zărește și nici o șuviță de fum nu se ridică ; nimic din animația unui oraș nu ajunge pînă la noi și nici nu ar avea cum. Așezarea este cu

desăvîrșire inertă. Din fața bombelor inamice, locuitorii s-au retras cu toții în peșteri sau în junglă. Orașul continuă să-și ducă viața astăzi dincolo de zidurile sale. Pe străzile înierbate, în curțile pustii, mai revin din timp în timp doar bărbații pentru a vedea de casă, de ceea ce a mai rămas din gospodărie pe loc, de ceea ce n-a fost încă distrus de bombe.

Trebuie să renunțăm la ideea de a traversa riul ; unica speranță care mai rămăsese, o punte încropită din cîteva trunchiuri de arbori, a fost dusă și ea la vale de curent. Nu e încă nici 9 dimineața dar, în ciuda timpului noros, nu mai poate fi vorba să ne întoarcem la punctul de plecare. (De altfel, avioanele inamice de recunoaștere, care și-au început raidurile, ne obligă să limităm la maximum deplasarea și să ne ascundem cît mai des). Vom fi găzduiți pentru tot restul zilei, pînă la lăsarea întunericului, la un magazin de stat instalat și el afară din oraș, în inima pădurii.

La această oră, magazinul a și fost închis. Orarul său se conformează necesităților momentului : cumpărăturile se fac numai dimineața foarte devreme, pînă la ivirea zorilor, și noaptea tîrziu. Aceasta pentru că, în timpul zilei, deplasările oamenilor sînt limitate cît mai mult cu putință. Vînzătoarea, o tînără abia ieșită de pe băncile unei școli profesionale, îmi înșiră cîteva din cele mai cerute articole : țesături, impermeabile pentru ploaie, țigări, chibrituri. (În general fiecare familie, fiecare colectivitate își asigură singură hrana zilnică). Comerțul de stat s-a dezvoltat mult în ultima vreme, mai ales după ce a fost bătută o monedă proprie pentru zona eliberată. Vechea monedă, care circulă și în regiunile aflate sub autoritatea administrației de la Vientiane, a fost astfel eliminată și, o dată cu aceasta, s-au pus capăt și diverselor acțiuni de sabotaj sau de perturbare a activităților economice și comerciale întreprinse odinioară de inamic, prin intermediul ei, în zona eliberată.

Cei aproximativ 20 000 de locuitori ai districtului Sam Neua aparțin tuturor marilor grupuri etnice care alcătuiesc poporul laoțian : **lao loum** — populație de credință budistă, statornicită mai ales pe cursurile de apă, se ocupă îndeosebi de cultura orezului ; **lao thoung** — preferă pantele munților, unde practică agricultura pe ray-uri (parcele de pădure incendiată și apoi arată), venerează spiritele strămoșilor ; **lao sung** (sau **meo**) — oameni ai înălțimilor, cu un mod de viață asemănător cu acela întîlnit în linii mari la populațiile montane de pretutindeni.

Prin lupta comună a locuitorilor celor trei populații din Sam Neua, districtul a fost eliberat în întregime încă din 1960. Lupta avea însă să continue și după această dată, dușmanul încercînd de mai multe ori să ocupe diferite poziții strategice pe teritoriul districtului. Phathi, Phou Ngua, Muong Sang, Phou Domai, Phapat, Chomkoup, Nongkhang, Houie Loii, numele principalelor piscuri muntoase din zona Sam Neua, desemnează totodată locurile unor bătălii crîncene purtate de forțele patriotice laoțiene pentru izgonirea trupelor trimise aci de inamic. „Luptele pentru stăpînirea acestor cote au fost deosebit de înverșunate — își amintește P. Singkham, șeful departamentului de propagandă al provinciei. Se întîmpla adesea ca, în cursul unei singure lupte, un pisc să treacă de trei patru ori în stăpînirea uneia sau alteia din tabere". Din martie 1968, după înfrîngeri succesive, atacurile dușmane aveau să înceteze aproape cu totul. Dușmanul avea să mizeze în continuare pe alt gen de acțiuni. În împrejurimile orașului Sam Neua, ca în atîtea puncte ale zonei eliberate, au început să fie desantate cu elicopterul echipe de comando cu diferite misiuni teroriste, diversioniste sau de spionaj.

Cadrele Neo Lao Haksat din districtul Sam Neua se pot mîndri astăzi cu faptul că, mulțumită mobilizării întregii populații, comando-urilor inamice le este tot mai dificil să acționeze în regiune. Este adevărat că pericolul nu a dispărut cu desăvîrșire — de aceea și noi sîntem însoțiți în permanență de cîțiva tineri combatanți laoțieni bine înarmați — dar după victoria din Valea Ulcioarelor, comandourile nu mai prezintă o primejdie deosebită pentru securitatea locuitorilor.

Principala întîlnire cu Sam Neua, orașul care-și continuă viața „extra muros", avea să se producă și ea în afara zidurilor așezării. Unul din edilii orașului a făcut totul pentru a mă întîlni și a-mi vorbi despre Sam Neua și despre viața locuitorilor săi în acești ani. N. Phasana, membru în Comitetul districtual și șeful poliției locale, scoate dintr-un buzunar adînc cîteva hîrtii pe care le despăturește cu grijă : un scris mărunt, ordonat, presărat cu multe cifre. Și aici, la Sam Neua, ca pretutindeni în zona eliberată a Laosului, prezentarea situației actuale începe cu rememorarea distrugerilor provocate de război, de atacurile inamicului, activitățile pașnice, constructive ale oamenilor desfășurîndu-se, cu tenacitate și eroism cotidian, într-un asemenea cadru.

Districtul Sam Neua a fost țința primelor atacuri aeriene inamice lansate asupra provinciei încă în iulie 1964. Orașul propriu-zis avea să fie bombardat însă cu începere din februarie 1965. În cursul primului bombardament au fost distruse 50 de case. Prima grijă a autorităților locale după explozia celor dintîi bombe a fost limitarea la maximum a pierderilor umane. La cîteva zile după primele atacuri aeriene, se elaborase un plan complex de măsuri în acest scop. Încă în cursul anului 1965, întreaga populație a orașului a fost evacuată în cel mai scurt timp, și reinstalată în locuri sigure, departe de amenințarea bombelor. Dată fiind eficacitatea acțiunii, numărul victimelor de pe urma bombardamentelor în district — 335 morți, 219 răniți — nu poate constitui un indiciu în ce privește intensitatea agresiunii aeriene dușmane. Pentru a-ți face o idee, trebuie să cuprinzi cu privirea sutele și sutele de case ruinate ale orașului părăsit.

Pe cît de dezolantă se înfățișează localitatea, cu casele, străzile, piețele și pagodele sale lăsate în paragină, pe atît de optimistă, de tonifiantă e imaginea orezăriilor înconjurătoare. La Sam Neua, prezența omului și efectele muncii sale sînt sugerate de întinderea cîmpiilor brăzdate de-a lungul și de-a latul de armătura digurilor și canalelor de irigație, din care se ridică în șiruri drepte firul viguros de orez.

În orezării, războiul pare să nu fi lăsat nici o urmă. Și cu toate acestea, una din marile bătălii ale acestor ani s-a purtat tocmai aici, cei din Sam Neua ieșind învingători. Orezăriile din Sam Neua au constituit, deopotrivă cu orașul propriu-zis, o țintă pentru aviația inamică. Rețeaua canalelor de irigație a fost distrusă în cea mai mare parte, digurile au fost rupte, iar pe luciul orezăriilor — aceste suprafețe agricole presupunînd o orizontalitate perfectă — bombele au deschis crater lîngă crater. „Bătălia orezului" a continuat însă cu dîrzenie clipă de clipă, chiar în perioadele celor mai intense bombardamente. Oamenii munceau atunci noaptea și încercau să se odihnească ziua („încercau", pentru că ziua aveau loc de obicei raidurile aeriene inamice). Lucrările din calendarul agricol al fiecărei recolte se îmbinau cu eforturile pentru limitarea distrugerilor pricinuite de bombardamente. Se întîmpla adesea ca un dig să fie abia refăcut sau craterele dintr-o orezărie abia umplute pentru ca un nou atac aerian să zădărnicească toată strădania.

La Sam Neua, „bătălia orezului" avea să consemneze o victorie decisivă în 1969. Și pe mai multe planuri. În primul rînd, atunci au fost redate producției toate orezăriile distruse de bombe. Apoi, pentru prima oară în istoria locurilor, s-a introdus cea de-a doua recoltă de orez a anului. În sfîrșit, la îndemnul autorităților, un contingent masiv de agricultori **meo** au abandonat cultura sărăcăcioasă și trudnică în ray-uri, coborînd de pe crestele munților pentru a se dedica muncii în orezăriile de șes. În toți acești ani, în condițiile impuse de atacurile inamice, districtul Sam Neua a reușit să asigure nevoile de subzistență ale locuitorilor săi și să-și îndeplinească în același timp datoria față de front. Foametea cronică de altădată a dispărut, mai ales după introducerea pe scară tot mai întinsă a culturii de manioc. De acum înainte, ori de cîte ori orezul cel de toate zilele va fi compromis de secetă, de inundații sau de bombardamente, maniocul va fi în măsură să asigure, pînă la viitoarea recoltă, hrana tuturor.

Dincolo de porțile orașului, înfrățiți cu jungla și cu muntele, cu frunza și cu stînca, cei din Sam Neua construiesc, refac și își apără roadele muncii, pregătind vîrstele de mîine ale așezării, pe vatra ei de totdeauna.

Corneliu VLAD

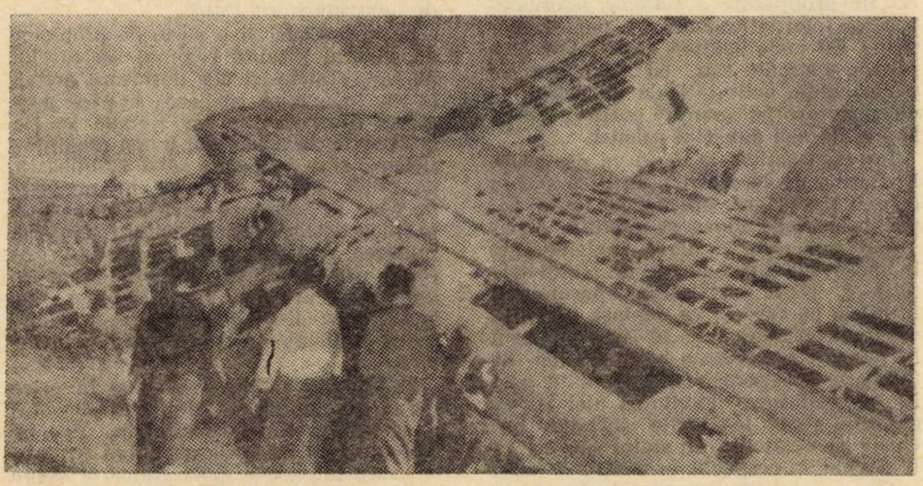

Nu puține bombardiere americane au avut acest sfîrșit lipsit de glorie...

SPRE UN STATUT AL LUNII

Atenția cu care sînt urmărite asalturile omului spre Lună este dublată, firesc, și de unele întrebări : există vreo lege internațională care să guverneze activitatea statelor pe satelitul nostru natural ? Cui aparține Luna ? Care sînt drepturile și obligațiile țărilor care vor desfășura activități pe Selene ? Dar ale celor care nu desfășoară astfel de activități ? Ce au dreptul, ce nu au dreptul statele să întreprindă pe Lună ? Care este regimul activității de explorare și utilizare a Lunii și cum vor fi folosite eventualele resurse ale acesteia ?

Firește, nu toate problemele ridicate aici sînt de strictă actualitate. Biologia nu a dat încă un răspuns precis cu privire la sistemul ecologic închis care va trebui să asigure selenauților aerul, apa și hrana. Este, însă, în afară de orice îndoială că Luna, acest pustiu arid și fără aer, va deveni pentru generațiile viitoare un nou domeniu de activitate. Pe Lună vor apărea, după cum apreciază specialiștii, microorașe climatizate, laboratoare și uzine. Aici vor fi instalate cosmodromuri, unde oamenii vor monta nave cosmice, stații interplanetare pe care le vor trimite în adîncurile Universului. „Peste 100 de ani — pronostica cunoscutul cercetător american în probleme cosmice, Arthur C. Clarke, — Luna va reprezenta poate o resursă mai sigură decît cîmpiile de grîu sau puțurile de petrol de pe Pămînt". Problema comunicațiilor ne duce spre o altă utilizare extrem de importantă a Lunii ; pe măsură ce civilizația se va extinde în sistemul extraterestru, Luna va constitui principalul punct de legătură între Pămînt și celelalte planete. Ea va deveni un fel de „gară de triaj" a comunicațiilor interplanetare.

Strict vorbind, dreptul internațional nu dă deocamdată răspunsuri complete întrebărilor ridicate de activitatea omului pe Lună ; dreptul cosmic este încă în fază incipientă, normele de drept internațional aplicabile corpurilor cerești fiind încă insuficiente ca număr și precizie. Desigur, aceasta nu înseamnă că Luna, cu elementele sale componente, — solul, subsolul și spațiul circumlunar — ar constitui „un vid juridic", în care fiecare stat ar avea o libertate absolută de acțiune.

Documentele juridico-diplomatice adoptate în acest sens, dezbaterile pe această temă în cadrul reuniunilor internaționale și, mai ales, activitățile susceptibile a se desfășura pe Lună și în spațiul circumlunar ne-au sugerat cîteva reflecții pe care vom încerca să le prezentăm în cele ce urmează.

CUI APARȚINE LUNA ?

A existat o perioadă în istoria omenirii cînd, pentru a-și asigura drepturile asupra teritoriilor terestre „nou descoperite", statele au practicat așa-numita „ocupație oculară". Ea consta în fixarea pe hartă a teritoriului, iar apoi, în instalarea pe acesta a unor însemne materiale ale „descoperitorului" — arborarea stemei de stat sau a a unei embleme, ridicarea drapelului național sau a unei statui etc. Ulterior, acestui gen de ocupație simbolică, considerat insuficient, i s-a adăugat o condiție suplimentară : efectivitatea. Care dintre cele două criterii — al caracterului fictiv sau al caracterului efectiv — poate fi aplicat în atestarea legalității „cuceririi" Lunii și a celorlalte planete ? Nici unul ! **„Spațiul cosmic, inclusiv Luna și celelalte corpuri cerești** — se spune în art. II din Tratatul privind principiile care conduc activitatea statelor în explorarea și folosirea spațiului cosmic, inclusiv a Lunii și a altor corpuri cerești, din 1967 — **nu sînt obiectul însușirii naționale prin invocarea suveranității, prin folosire ori prin orice alte mijloace"**. Așadar, suprafața și subsolul lunar nu pot constitui obiect de proprietate a statelor, a organizațiilor internaționale sau a persoanelor fizice. Cu toate acestea, statele vor desfășura, sporadic sau cu caracter de permanență, activități de cercetare și de explorare pe anumite porțiuni de pe suprafața sau subsolul selenar.

Întreaga activitate ce se va desfășura la stațiile de cercetare științifică sau în coloniile selenare, precum și toate acțiunile susceptibile a se produce acolo vor fi, cum este și firesc, reglementate în baza legislației edictate de statul trimițător. Toate instalațiile, aparatele și utilajele pe care le va deplasa pe Lună vor fi proprietatea sa, el fiind singurul în drept a reglementa regimul lor de utilizare. De asemenea, personalul care își va desfășura activitatea aici își va menține toate legăturile juridice, inclusiv de cetățenie, cu statul său. El va fi obligat să respecte, oriunde s-ar afla, legile și celelalte acte normative edictate de statul al cărui cetățean este.

Situația este, deci, următoarea : obiectul cercetării și utilizării îl constituie Luna care, în baza normelor dreptului internațional, reprezintă un obiect de explorare și utilizare comună pentru întreaga omenire. Activitatea concretă, însă, care se desfășoară de către fiecare stat într-un anumit sector, este reglementată în mod suveran de către acesta. Ar apare astfel o contradicție între dreptul de gestiune asupra unui obiect de interes comun — Luna — și modul individual în care fiece stat își administrează activitatea sa selenară. Contradicția este însă numai aparentă, dat fiind că reglementările individuale ale statelor nu au un caracter discreționar ; ele trebuie să fie în consonanță cu normele și principiile dreptului internațional. Prin însăși natura sa, activitatea selenară, care trebuie efectuată **„în scopul și spre binele întregii omeniri"** și **„în vederea menținerii păcii și securității internaționale"**, este guvernată în primul rînd de principiul universalității, care reclamă ca la reglementările privind cercetarea și utilizarea Lunii să participe toate statele globului, toate avînd drepturi egale în cercetarea și utilizarea Lunii.

În context, amplasarea de către state pe suprafața sau în subsolul lunar a unor aparate și utilaje nu poate crea un drept de proprietate asupra sectorului respectiv, ci numai un drept de folosință. Cu alte cuvinte, aceasta înseamnă că porțiunile de Lună afectate bazelor de explorare și utilizare nu pot fi considerate ca părți ale teritoriului de stat, ele nu se bucură de un regim de „extrateritorialitate".

Se ridică aici și o serie de probleme de detaliu privind regimul sectoarelor pe care statele își vor desfășura activitatea. Principial, alegerea acestor sectoare, dimensiunile lor trebuie să fie guvernate de principiul bunei credințe ; fiecare stat ar putea să-și stabilească, de pildă, colonii selenare în punctele pe care le apreciază ca fiind cele mai propice desfășurării activității sale, întinderea acestora fiind determinată, firește, de necesitățile impuse de acțiunile ce ar urma să fie efectuate. De aici decurg cîteva concluzii pe care s-ar putea fundamenta o viitoare reglementare.

Cercetarea se poate efectua în orice loc de pe suprafața Lunii, din subsolul ei și din spațiul circumlunar. Ea ar trebui să se înfăptuiască luînd în considerare interesele generațiilor prezente și viitoare și respectînd drepturile altor state. Statele pot să efectueze aselenizarea obiectelor lor cosmice, să le lanseze de pe Lună și să le plaseze în spațiul circumlunar ; ele pot, de asemenea, să-și amplaseze aparatele, utilajele și personalul în orice loc de pe Lună, din subsolul lunar și spațiul circumlunar ;

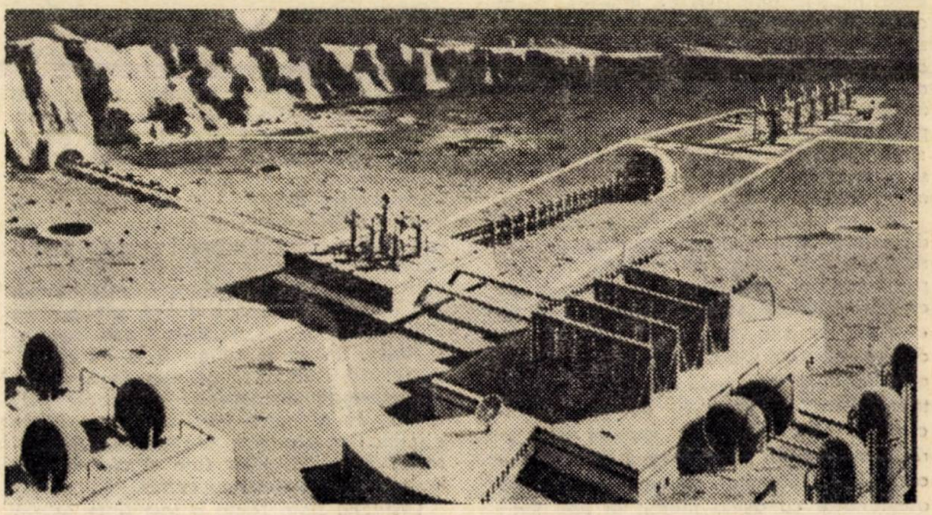

Generațiile viitoare vor construi pe Lună micro-orașe climatizate, laboratoare și uzine...

personalul și aparatele se pot deplasa liber în aceste locuri. Totodată, statele pot crea pe Lună stații atît locuibile cît și nelocuibile.

Cerințele unei raționale utilizări a Lunii implică o largă cooperare între toate statele lumii, atît pe baze bilaterale, cît și pe baze multilaterale. Astfel, cooperarea trebuie să aibă în vedere ca activitatea unui stat în mediu lunar, cum ar fi amplasarea stațiilor, de pildă, să nu împiedice accesul liber al aparatelor și personalului altor state care-și desfășoară activitatea pe Lună, în toate regiunile Lunii, să nu infecteze mediul lunar ca urmare a transportului de materii extralunare. De asemenea, toate statele ar trebui să aibă acces liber la construcțiile științifice amplasate pe Lună.

„PRODUS DE CONSUM" ?

Oricît de ciudat ar părea, această întrebare face parte din patrimoniul științei dreptului cosmic, iar juriștii caută să-i dea un răspuns. Să vedem, deci, cum se „consumă" Cosmosul și, respectiv, Luna, și de către cine ? Datele furnizate de știință au dovedit că în Cosmos există mici corpuri cerești susceptibile de **„consum în toto"**, adică de distrugere sau deplasare de pe orbita lor naturală. Cu toate că o asemenea „consumare" s-ar dovedi necesară în unele situații (pentru curățirea navigației interstelare), rezoluția nr. 1 721 a Adunării Generale a O.N.U. și mai ales Tratatul din anul 1967 interzic, din considerente de securitate (se afirmă că ea ar putea avea efecte catastrofale pentru viața pe Pămînt) asemenea operații. Tot din aceste motive se apreciază ca fiind contrară ordinii juridice internaționale lansarea în spațiul extraterestru de corpuri cosmice artificiale (cum ar fi centuri de ace, de pildă), vătămătoare pentru telecomunicații și chiar pentru navigația interplanetară. În cazul în care se consideră necesar un asemenea „consum", formele și metodele „consumării" pot fi stabilite numai în baza consimțămîntului reciproc al tuturor „consumatorilor", adică în temeiul unui acord internațional, la care să participe toate statele interesate.

Acesta ar fi sensul restrîns al conceptului de „consum", sensul larg avînd echivalentul noțiunii de „folosire" în general, pentru explorare și utilizare, de folosire consumativă a resurselor selenare. Principiul care guvernează explorarea și utilizarea Lunii este dat de ideea cuprinsă în art. III din Tratatul mai sus citat, în baza căreia **„statele părții la tratat vor desfășura activități în explorarea și folosirea spațiului cosmic, inclusiv Luna și alte corpuri cerești, în concordanță cu dreptul internațional, inclusiv Carta O.N.U., în interesul menținerii păcii și securității internaționale și al promovării cooperării și înțelegerii internaționale"**.

Care ar fi activitățile ce se înscriu pe coordonatele scopurilor pașnice sau, în alți termeni, ce ar avea dreptul și ce le-ar fi interzis statelor să efectueze pe Lună ? Care sînt obligațiile care decurg de aici ?

În mod direct este vorba de regimul de explorare și utilizare al posibilelor resurse ale Lunii, al rocilor selenare, al observațiilor științifice și al fotografiilor etc. Principiul care guvernează această materie, înscris în Tratatul din 1967, are la bază ideea că explorarea și folosirea Lunii trebuie să se facă în folosul și în interesul tuturor statelor, indiferent de gradul lor de dezvoltare economică și științifică și să aibă ca finalitate menținerea păcii și securității internaționale, cooperarea pacifică între popoarele lumii. Lucru logic, de altfel, de vreme ce sectoarele pe care statele își desfășoară activitatea nu sînt proprietatea acestora, nici bogățiile aflătoare pe ele nu le aparțin. Făcînd parte din patrimoniul comun al întregii omeniri, aceste resurse trebuie explorate și utilizate în interesul tuturor statelor, inclusiv al acelora care nu au posibilitatea să desfășoare direct activități extraterestre, de rezultatele obținute pe această cale trebuind să beneficieze întreaga omenire.

Totuși, este o realitate ce ține de firesc, că extraordinarele eforturi desfășurate singular sau în comun de mai multe state, că fabuloasele sume cheltuite sînt făcute cu un țel, urmăresc anumite rezultate. Comunitatea internațională, ca administratoare a acestui patrimoniu este legitim interesată ca orice activitate în acest domeniu să se efectueze spre binele comun, iar statele, desfășurînd o activitate individuală, să-și lege numele de această nobilă activitate, făcînd operă de pionierat și, implicit, să beneficieze și ele de pe urma acestei activități.

Îmbinarea intereselor generale ale omenirii cu interesele particulare ale fiecărui stat, și în special cu ale celor care desfășoară în mod direct activități pe Selene, este o problemă a cărei soluție trebuie găsită pornind de la normele și principiile fundamentale ale dreptului internațional contemporan, în sensul ca de rezultatele acestei activități să beneficieze în mod echitabil întreaga lume. Soluția optimă, după părerea noastră, ar consta în asocierea tuturor statelor, în raport cu posibilitățile materiale ale fiecăruia, la activitatea de explorare și utilizare a Lunii. De pildă, s-ar putea ca însăși O.N.U. să-și asume o astfel de sarcină : să constituie un fond de cercetare și utilizare a Lunii și să întreprindă acțiunile practice care decurg dintr-o asemenea hotărîre. În felul acesta, principiul utilizării Lunii în scopuri pașnice și în interesul întregii omeniri și-ar găsi o largă aplicare.

Țelul suprem urmărit prin explorarea și utilizarea Lunii — progresul general al omenirii și civilizației — reclamă o unanimă participare a fiecărui stat, în raport cu posibilitățile sale, la această activitate. Mai exact, este necesar ca țările care deja desfășoară observații directe și cercetări pe Lună să conlucreze strîns cu toate celelalte state. În condițiile date, lor le revine obligația de a împărți tuturor statelor și organismelor științifice internaționale eșantioane din rocile selenare aduse pe pămînt pentru a efectua studii asupra lor. De asemenea, fotografiile făcute cu ocazia expedițiilor selenare, precum și toate observațiile științifice făcute cu aceste prilejuri trebuie comunicate tuturor statelor. În felul acesta, întreaga comunitate internațională ar avea posibilitatea să-și aducă contribuția la cercetarea mediului selenar.

Ideea de folosire a Lunii în scopuri pașnice capătă, chiar în condițiile actuale, un sens precis, implicînd și norme cu caracter prohibitiv. Organizînd pe Lună baze științifice de cercetare și explorare, statele respective au posibilitatea de a realiza observația asupra întregii suprafețe terestre. Aici s-ar putea fixa diferite obiective militare. De aceea principiul libertății de folosire a Lunii trebuie — ceea ce, de altfel, se prevede și în rezoluția O.N.U. din 13 decembrie 1963 cuprinzînd Declarația asupra principiilor juridice care generează activitățile statelor în explorarea și utilizarea spațiului extraatmosferic — supus anumitor restricții.

Astfel, le este interzis statelor să creeze pe Lună baze militare, construcții și fortificații, precum și să experimenteze orice tipuri de arme și să efectueze manevre militare ; de asemenea, ele nu au dreptul de a plasa pe orbite circumlunare nici un fel de arme de distrugere în masă, interzicîndu-li-se dreptul de a instala asemenea arme și pe suprafața Lunii sau în subsolul ei.

Din traducerea în viață a principiilor tratatului din 1967 decurge interzicerea folosirii Cosmosului în scopuri militare — de spionaj, în scopul propagandei de război. Acesta este de fapt și sensul rezoluției nr. 1 884 a Adunării Generale a O.N.U., care interzice lansarea în Cosmos a armelor de distrugere în masă. De asemenea, art. 2 pct. 3, din Carta O.N.U., care interzice statelor amenințarea cu forța sau folosirea forței, are o deplină aplicabilitate la regimul de „consum" al Lunii, aceasta din urmă neputînd deveni un teren de înfruntare ostilă între state.

UN REGIM JURIDIC COMPLEX

Dezvoltarea științei și tehnicii vor face din cercetarea și utilizarea Cosmosului activități de uz curent, cu vaste implicații pentru omenire. În aceste condiții, existența unui regim juridic complet și complex, care să țină seama de interesele tuturor statelor, ale omenirii în ansamblul ei, apare mai mult decît necesară. Ceea ce s-a realizat pînă în prezent — cîteva rezoluții ale Adunării Generale a O.N.U. și unele principii într-un tratat internațional care nu are în speță acest obiect — constituie, fără îndoială, un fapt pozitiv, dar nu suficient. Ele nu pot suplini lipsa unor norme concrete care să stabilească în detaliu modul de realizare a cooperării statelor în acest nou și important domeniu.

Actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a fost, după cum se știe, sesizată de un proiect sovietic de Tratat asupra Lunii. Dezbaterile care au avut loc în Comitetul pentru problemele politice și de securitate al Adunării Generale s-au încheiat prin adoptarea a două proiecte de rezoluție — la ambele fiind parte și România. Sprijinind propunerea de elaborare a unui tratat care să guverneze activitatea statelor pe Lună și în spațiul circumlunar, în conformitate cu principiile Cartei Națiunilor Unite și ale dreptului internațional, reprezentantul țării noastre în Comitetul pentru problemele politice și de securitate arăta că România „acordă o deosebită importanță întăririi rolului Națiunilor Unite în promovarea cooperării internaționale pentru utilizarea în scopuri pașnice a spațiului extraatmosferic și, ca atare, va face tot ce-i stă în putință pentru a-și aduce o contribuție pozitivă în această direcție". Este bine știut că România s-a pronunțat și se pronunță cu consecvență pentru codificarea dreptului internațional, pentru crearea unui sistem de norme și principii care să guverneze raporturile dintre state în toate domeniile de activitate și la crearea cărora să participe toate statele. Acest fapt ar crea stabilitate, siguranță în relațiile internaționale, ar facilita o largă cooperare, un schimb intens, viu, de valori materiale și spirituale de pe urma căruia ar beneficia toate statele lumii.

Dr. I. CLOȘCA

INTERNATIONAL
Herald Tribune
Published with The New York Times and The Washington Post

ÎNTRE WASHINGTON ŞI OTTAWA

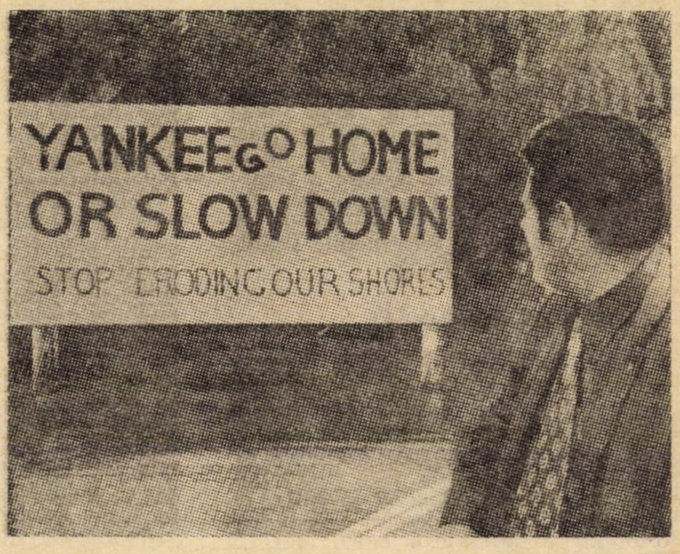

LA FRONTIERA DINTRE CANADA ŞI S.U.A. *Yankei, plecaţi acasă...*

RECENT, primul ministru Trudeau s-a înapoiat de la Washington, declarînd că este „reasigurat" de sinceritatea preşedintelui Nixon şi de înţelegerea manifestată de el faţă de problemele economice ale Canadei. Dar Canada în ansamblu nu pare să fie reasigurată.

Canada nu ştie încă cum să se împace cu giganticul ei vecin de la sud, ceea se nu este atît de surprinzător de vreme ce uneori chiar şi locuitorilor Statelor Unite le este greu să se împace unii cu alţii. După părerea canadienilor, Statele Unite par totdeauna să ignore Canada sau s-o înăbuşe cu puterea lor economică şi, ceea ce este mai grav, să considere ca ceva de la sine înţeles să înăbuşe şi să ignore Canada în acelaşi timp.

La înapoierea sa de la Washington, Trudeau a cerut Camerei Comunelor de la Ottawa să nu fie prea îngrijorată de această situaţie. Între pereţii biroului său el a subliniat această idee. Este adevărat că preşedintele Nixon a lansat o nouă politică economică fără să avertizeze dinainte Canada, lucru neplăcut pentru guvernul canadian. Totuşi, şi în ciuda limbajului economic dur al ministrului finanţelor al Statelor Unite, Connally, Nixon i-a spus lui Trudeau că nu intenţionează să insiste asupra unei poziţii comerciale de dominaţie a Statelor Unite faţă de Canada.

Adversarii politici ai lui Trudeau din Camera Comunelor nu au fost impresionaţi de afirmaţiile sale. Robert L. Stanfield, liderul opoziţiei, a declarat că nu s-a gîndit niciodată „că Statele Unite ar intenţiona să ducă o politică menită în mod deliberat să paralizeze Canada". În realitate — a spus el — se pune întrebarea care este punctul de vedere al Administraţiei Statelor Unite în ce priveşte balanţa comercială şi termenii comerţului dintre cele două ţări ? Care este punctul de vedere pe care Administraţia Statelor Unite îl consideră corespunzător cu propriile ei interese ? Ce părere are Administraţia Statelor Unite despre eventualitatea ca acţiunile ei să încalce independenţa sau autonomia Canadei ?

David Lewis, lider naţional al Partidului Nou Democrat al Canadei, a avut o poziţie mult mai critică. „După părerea mea — a spus el — este umilitor pentru Canada şi pentru canadieni ca liderul ţării lor să fie nevoit să plece la Washington pentru a fi reasigurat în ce priveşte independenţa Canadei, pentru a fi reasigurat de preşedintele Statelor Unite că el nu intenţionează să ne trateze ca pe o colonie... Dependenţa Canadei de Statele Unite nu este rezultatul unei hotărîri a preşedinţilor Statelor Unite ale Americii. Ea este rezultatul hotărîrilor conducătorilor politici şi de afaceri canadieni de a preda resursele noastre corporaţiilor americane şi de a cere capitalului american să vină în ţara noastră pentru a construi filiale ale unor corporaţii multinaţionale".

Fără îndoială, aceste poziţii sînt legate în bună măsură de politica internă canadiană, dar declaraţiile lui Stanfield, Lewis şi chiar Trudeau au un element comun : toţi sînt îngrijoraţi de faptul că Statele Unite sînt atît de puternice din punct de vedere economic încît vor domina viaţa economică a Canadei chiar dacă nu intenţionează s-o facă.

Trudeau a fost „reasigurat" că la Washington nu există obiectivul oficial de a se proceda astfel deoarece, aşa cum a declarat el autorului articolului de faţă, Nixon i-a prezentat o analiză sinceră a problemelor economice ale celor două ţări. Mai mult, din cele declarate de primul ministru este clar că el s-a înapoiat la Ottawa cu un nou sentiment de încredere în intenţiile lui Nixon.

Dar aceasta nu face decît să ilustreze problema puterii economice a Americii în lumea occidentală, o putere care nu depinde în întregime sau măcar în principal de bunele intenţii şi de promisiunile preşedintelui Statelor Unite. Ea depinde în foarte mare măsură de mişcarea capitalului din Statele Unite spre alte ţări, inclusiv Canada. Concernele de afaceri din S.U.A. pătrund în Canada, fiecare în felul lui.

Nixon poate să-l „reasigure" pe Trudeau că nu intenţionează să domine economia Canadei sau să reducă independenţa ei. Dar business-ul american are o viaţă proprie şi acesta este în mod clar elementul care continuă să-i îngrijoreze pe canadieni, în ciuda promisiunilor lui Nixon şi a reasigurărilor lui Trudeau.

James RESTON

L'Espresso
ROMA

SPRE O FUZIUNE P.S.D.—P.L.D.?

AŞA cum era de aşteptat, cele două congrese, care s-au desfăşurat recent în Republica Federală a Germaniei (cel al Partidului social-democrat şi cel al Partidului neonazist (P.N.D.), au fost caracterizate de o atmosferă şi de discuţii profund diferite. Cele două congrese au reuşit totuşi să indice problemele care, începînd de acum şi pînă la viitoarea scadenţă electorală din toamna anului 1973, vor domina viaţa socialpolitică a Germaniei occidentale.

Tema centrală a congresului P.S.D. a fost parţiala victorie a grupurilor

de stînga (de partea cărora s-au aliniat aşa-numiţii „Jusos". Reproşul pe care acest curent l-a făcut grupului conducător — respectiv trio-ul Brandt-Wehner-Schiller (ministru al economiei) — a fost acela de a nu fi făcut nici un pas în primii ani de guvernare în vederea realizării programului social al partidului, de a fi neglijat orice proiect de transformare a raporturilor industriale, ba chiar de a fi urmat în domeniul fiscal o politică favorizînd grupurile privilegiate.

Motivele prin care Brandt a încercat să explice relativa inactivitate a guvernului în domeniul legislaţiei sociale au fost în principal două. În primul rînd, necesitatea de a ţine cont de ponderea unor dificultăţi financiare de loc neglijabile. Într-adevăr, după o lungă perioadă de remarcabilă stabilitate, economia germană a început să înregistreze de la jumătatea lui 1969 o sensibilă tendinţă inflaţionistă care descuraja orice investiţie socială în măsură să mărească tendinţa de „supraîncălzire". Pe de altă parte, în această privinţă Brandt ştia că are (în ciuda actualei greve a muncitorilor metalurgişti) un substanţial ajutor din partea Uniunii Sindicatelor din R.F. a Germaniei, marea centrală sindicală care a urmat în mod constant o politică de maximă precauţie tinzînd să dea prioritate evitării şomajului faţă de reformele sociale. Al doilea motiv invocat de Brandt a fost dorinţa guvernului de a pune pe primul plan politica externă, adică atuul cu care P.S.D. şi P.L.D. s-au impus şi au învins în alegerile toamnei anului 1969. În această privinţă liderul social-democrat a putut prezenta tovarăşilor săi de partid un bilanţ strălucit, deoarece în cei doi ani poziţia Republicii Federale a Germaniei pe scena internaţională s-a schimbat în mod radical ; iar ceea ce s-a realizat (în domeniul recunoaşterii realităţilor de după cel de-al doilea război mondial şi al transformării raporturilor cu ţările răsăritene) reprezintă, în toate sensurile, un fapt îndeplinit şi de neschimbat chiar în cazul unei viitoare înfrîngeri a social-democraţilor şi a unei eventuale reîntoarceri la putere în 1973 a creştin-democraţilor.

În ciuda acestor explicaţii, curentul de stînga şi tinerii au reuşit să convingă congresul să voteze o serie de rezoluţii cu caracter social printre care în legătură cu libertatea presei şi politica impozitelor. Într-adevăr împotriva explicitei opinii a lui Schiller a fost aprobată o reformă care măreşte de la 51 la 56 la sută impozitul social şi de la 53 la 60 la sută maximul coteipărţi asupra venitului. În ceea ce îl priveşte, Brandt a precizat că aceste rezoluţii şi îndeosebi cea fiscală vor fi considerate de către guvern ca tendinţe ce vor fi realizate imediat ce împrejurările o vor permite. Pentru a explica această poziţie, el a amintit că P.S.D. este în coaliţie cu liberalii, care, în privinţa problemelor sociale au atitudini sensibil diferite.

Preocuparea lui Brandt de a menţine vie şi activă „mica coaliţie" a găsit o ulterioară justificare în urma desfăşurării congresului Partidului neo-nazist : în aceeaşi zi în care începuse greva metalurgiştilor s-a petrecut şi lovitura de teatru a demisiei preşedintelui Adolf von Thadden şi a tuturor organelor de partid.

Acest gest, primit de către adunarea neo-nazistă cu strigătul „partidul a murit", ar putea permite celor care cu patru sau cinci ani înainte, cînd P.N.D. obţinea marile sale succese electorale, susţineau că Germania se găsea în faţa unei renaşteri a nazismului, să reevalueze convingerile lor nefondate şi absurditatea unor anumite isterisme. Pentru a ne limita la o analiză imediată, este cert că demisia lui von Thadden, căruia aproape sigur îi va urma fracţionarea partidului (care de altfel era în declin în ultimii doi ani de cînd nu reuşise să depăşească nivelul celor 5 la sută de voturi necesare pentru intrarea în Bundestag), va contribui la întărirea poziţiei Partidului creştin-democrat. În mai puţin de doi ani, U.C.D. (şi aliatul său bavarez Uniunea Creştin-Socială condusă de Franz Joseph Strauss) va constitui singura supapă a acelui surplus de un milion de voturi a extremei drepte care data trecută se îndreptase către Partidul neo-nazist.

Pericolul pe care această situaţie îl prezintă pentru social-democraţi este sporit de către legea electorală germană care, aşa cum s-a arătat, exclude din reprezentanţa parlamentară partidele care nu îndeplinesc procentul de 5 la sută. Încă din 1969 liberalii au depăşit cu puţin acest nivel, reuşind să atingă doar 5,8 la sută. Pentru a evita pericolul victoriei unei opoziţii creştin-democrate, întărită prin sprijinirea sa de către membrii P.N.D., este inevitabil ca Brandt şi liderul P.L.D. Walter Scheel, să se gîndească la o fuziune sau la o alianţă organică a partidelor lor în cel mai scurt timp cu putinţă.

După o răspîndită teză, liberalii, care de la un timp au fost abandonaţi de cei ce aparţineau curentului lor de dreapta, ar fi gata să se unească cu un partid social-democrat de inspiraţie nu tocmai revoluţionară, ca P.S.D. Oricum, nu există dubii că această perspectivă contribuie la mărirea prudenţei lui Willy Brandt faţă de revendicările grupurilor de stînga din partidul său.

Antonio GAMBINO

France nouvelle

PARIS

SINODUL ROMAN ŞI LUPTELE SOCIALE

MAREA majoritate a părerilor concordă : cel de-al III-lea Sinod al Bisericii catolice a fost lipsit de relief, dezbaterile sale — confuze, rezultatele sale — decepţionante. Biserica este cuprinsă de ceaţă.

În realitate, Sinodul poate fi considerat ca indiciul unei dări înapoi în comportamentul Romei, oricum perceptibilă în prealabil, dar exprimată astăzi cu mai multă claritate.

Conciliul Vatican II, încheiat în 1965, deschisese, în mare parte în ciuda voinţei sale, calea spre o mişcare de mare amploare desfăşurată de mase şi consfinţise un număr de schimbări importante. Se punea problema ca biserica, în limite precise, „să se pună la zi", acceptînd deschideri şi canalizînd noi curente de idei.

Începînd din 1965, mişcarea socială şi cea a ideilor nu s-a mai oprit, ea s-a accelerat chiar. Astăzi, mişcarea a atins păturile sociale care i se păreau odinioară cele mai stabile, pe muncitorii credincioşi cei mai tradiţionalişti.

La niveluri diferite, într-o mare diversitate de conţinuturi şi de forme, un întreg trecut şi un prezent au fost şi sînt repuse sub semnul întrebării : starea preotului şi munca sa, relaţiile interne din cadrul bisericii, rolul acesteia în lume, credinţa însăşi, în raporturile sale cu o viaţă socială şi politică zdruncinată, purtată de un avînt de înnoire.

În această situaţie, Sinodul a făcut cunoscut că în ochii ierarhiei există limite precise cu privire la modalităţile de adaptare. Firește, această semnificaţie se dezvăluie mai cu seamă prin aspectele sale negative ; nu se pune problema unor măsuri brutale şi nici a unei reveniri la trecut sau la un imobilism sclerozant, dar bariera ridicată marchează totuşi limite serioase în calea mişcării.

La Roma, nici una din problemele ridicate în cursul pregătirii Sinodului nu a găsit soluţii şi nici măcar clarificări reale. Dimpotrivă, Paul al VI-lea a pus în gardă împotriva presiunilor lumeşti şi a reliefat spiritualitatea ; concepţia lumii pervertite „care contrazice ţelurile lui Dumnezeau" a fost pusă chiar la loc de cinste de către unii.

Sinodul nu s-a adresat direct poporului în faţa nedreptăţii sociale : nu s-a dorit să fie un consiliu al bisericilor, dar s-a mărginit clar la rolul său de consiliu al Papei. Curia romană, care de fapt şi-a internaţionalizat şi modernizat aparatul, a reluat lucrurile în mîini, rolul său practic a fost consolidat, presiunile cu care era obişnuită par să fi recăpătat vigoare, iar colegialitatea şi-a arătat limitele. Paul al VI-lea pusese de altfel în mod foarte

deschis o frînă înainte chiar de începerea lucrărilor adunării spre a bloca orice mişcare efectivă.

În faţa bilanţului destul de negativ al Sinodului, episcopii şi observatorii religioşi au criticat metodele de lucru. Într-adevăr, este vorba de probleme care se referă desigur la metode, dar care se înscriu într-o criză a bisericii în totalitatea ei, care nu este ea însăşi decît un aspect al crizei ideologice a societăţii capitaliste.

Noi am mai spus-o : de la Conciliu încoace, lumea capitalistă şi lumea socialistă au evoluat. Şi anume în sens contrar. Criza societăţii capitaliste nu numai că s-a adîncit, ci a devenit totodată sensibilă pentru masele largi care devin conştiente de ea.

Or, cum se situează biserica în această conjunctură ? Printr-un dublu refuz. Refuz al unei lupte adevărate pentru socialism, admiţînd din aceasta cel mult existenţa sa vie ; refuz al unei condamnări adevărate a sistemului capitalist. Biserica se închistează într-o atitudine moralizatoare : critica, adesea viguroasă, a capitalismului liberal şi căutări de mijloace spirituale şi tehnice pentru a îmbunătăţi societatea.

În ceea ce priveşte fondul, această poziţie coincide cu cea a oamenilor politici care decid astăzi destinele marelui capital monopolist. Crizei aşazise „a civilizaţiei", se doreşte să i se adauge „un plus de suflet", un „sens" o „speranţă reînnoită" care ar permite nu schimbarea sistemului de exploatare, ci transformarea lui în ceva mai acceptabil prin corectarea abuzurilor şi defectelor sale.

Tocmai această contradicţie o resimt, mai mult sau mai puţin confuz, un mare număr de creştini. În discuţia din Sinod cu privire la justiţie, un episcop a subliniat eşecul limbajului utilizat de reprezentanţii bisericii, iar mai mulţi au subliniat dificultatea, pentru a nu spune incapacitatea, de a adopta o atitudine evanghelică. Dar evident că nu este vorba numai de limbaj sau de atitudine morală sau religioasă. Este vorba, aşa cum subliniază François Biot în „Témoignage chrétien", de faptul că „se feresc adesea să denunţe cauzele economice şi sociale. Să adăugăm — şi tocmai acesta este cazul textelor pontificale cele mai îndrăzneţe — că nu se merge niciodată pînă la căutarea surselor nedreptăţii şi exploatării la nivelul capitalismului monopolist de stat. Analizele rămîn în domeniul repartiţiei bogăţiilor, pe care le-ar dori, sau pe care le cer mai echitabile, dar ele nu merg pînă la cauzele reale". Pe această cale rezultatele Sinodului nu pot decît să adîncească criza bisericii, să intensifice întrebările şi căutările muncitorilor creştini.

Poate că nu este inutil să amintim aici că, în ceea ce ne priveşte *), respectăm credinţa religioasă şi nu avem intenţia să o brutalizăm. Prezenţa crescîndă a muncitorilor creştini alături de noi în luptă, ba chiar în partidul nostru, constituie o mărturie a acestui fapt. Căci noi, aşa cum am spus întotdeauna, numai împreună trebuie să înaintăm spre socialism şi împreună trebuie să construim societatea nouă. Astăzi, ţara noastră cunoaşte o criză care atinge toate aspectele vieţii naţionale. Economia este dezechilibrată, antagonismele de clasă se accentuează cu inevitabilele lupte pe care le atrage acest fapt.

Sub efectele acestei situaţii, masele populare, inclusiv masele creştine, s-au pus în mişcare. Nici o barieră ideologică nu le va putea opri şi ni se pare astăzi că evoluţia gîndirii lor merge în sens contrar orientării Sinodului. Muncitorii creştini caută din ce în ce mai mult soluţii realiste, concrete, la relele care îi copleşesc şi la preocupările generoase care îi frămîntă.

În acest sens, programul de guvernare prezentat de partidul nostru, care este un program politic valabil pentru creştini, răspunde la o seamă din întrebările lor, fie că provin direct din realităţile sociale, fie că sînt suscitate de credinţa lor.

*) „France Nouvelle" este un săptămînal al Partidului Comunist Francez.

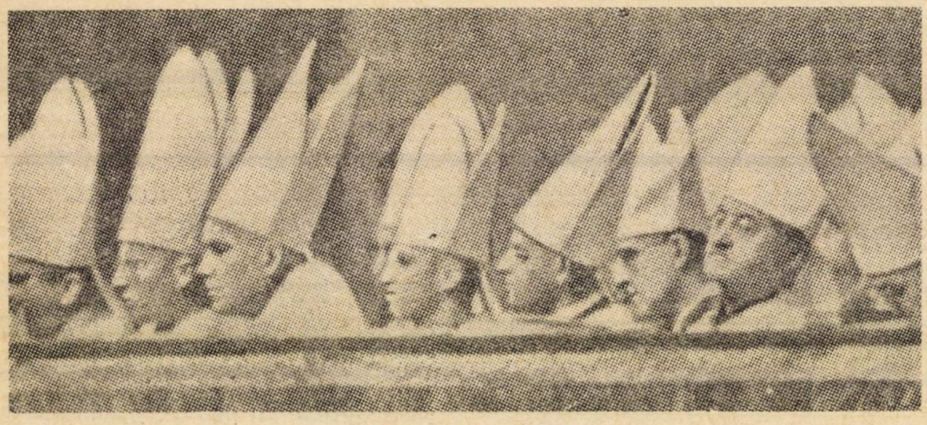

AL III-LEA SINOD
O adîncire a crizei bisericii catolice

THE OBSERVER
LONDRA

ULSTER: DRAMA COPIILOR

După ce a stat de vorbă cu numeroşi adulţi şi copii din localităţile Irlandei de Nord, trimisul special al publicaţiei britanice „The Observer", John Heilpern, a transmis ziarului un reportaj din care reproducem ample fragmente. Ilustrînd faţete mai puţin cunoscute ale situaţiei din Ulster, ele reliefează gravele consecinţe ale climatului de tensiune şi violenţă.

Din cei 8 900 elevi din Londonderry, 75 la sută învaţă în şcoli situate în marginea sau în centrul zonelor de tulburări. Învăţătorul de la o şcoală primară din Bogside, care deţine această funcţie de 40 de ani, afirmă că de cînd au izbucnit violenţele s-au produs două schimbări fundamentale în rîndurile elevilor săi (vîrsta lor este de 7—11 ani). Ca şi majoritatea persoanelor interogate, învăţătorul a cerut să nu i se dezvăluie numele.

„În primul rînd, există o nemulţumire, care nu se manifesta pînă acum, faţă de orice formă de autoritate, chiar şi printre copiii de şapte ani. De asemenea, se remarcă creşterea violenţei în jocurile lor. Toate jocurile se bazează pe violenţă. Dacă nu-i controlăm, nu mai joacă fotbal, ci se joacă de-a războiul între bande. Lucrurile pot ajunge pur şi simplu pînă la o mică răscoală. Dacă violenţa încetează, eu personal cred că această situaţie s-ar putea îndrepta. În ce priveşte copiii mai mari, de peste 15 ani, cred că este prea tîrziu". Ce se va întîmpla dacă violenţa nu încetează ? „Atunci va fi prea tîrziu şi pentru elevii mei".

John Maultsaid, directorul Şcolii medii St. Joseph (unde absenteismul este acum de 20 la sută), fost preşedinte al Asociaţiei directorilor de şcoală din Irlanda de Nord : „După părerea mea, lucrul cel mai îngrijorător este că de la începerea violenţelor, în urmă cu doi ani, elevii din clasa întîia a Şcolii medii par să intre în şcoală fără să fi avut copilărie. De obicei, cînd intrau în şcoală erau ruşinoşi şi timizi. Acum au siguranţa băieţilor din ultima clasă. Nu sînt mai deştepţi, dar sînt mai bătrîni. În urmă cu cinci ani, consideram că funcţia mea de director este să-i fac să

LONDONDERRY
Copilărie frustrată

se adapteze la viaţa şcolară. Acum nu mai am nevoie s-o fac. Ei nu mai au copilărie".

Unul dintre elevii săi, în vîrstă de 15 ani : „Noaptea nu e lumină în cartier. Nu ştii niciodată dacă n-o să fie împuşcat în cursul unui schimb de focuri. În drum spre casă, trebuie să trec pe lîngă un post militar. De multe ori m-am aruncat la pămînt. Mi-e frică, nu pot să dorm din cauza şuieratului gloanţelor şi bombelor. În fiecare noapte stau treaz".

•

Un băiat de 14 ani : „După explozii, tremur timp de 20 de minute. Nu pot să mă opresc din tremurat deşi părinţii mei îmi spun tot timpul că o bombă care nu cade lîngă tine nu poate să te omoare".

Un băiat de 11 ani, după ce s-a gîndit cîteva minute : „Sînt pur şi simplu tare speriat".

•

Un medic cu 8 000 de pacienţi, din care cei mai mulţi din Bogside : „O mulţime de copii între 4 şi 7 ani au reacţii de anxietate pe care nu le-am constatat niciodată pînă acum în cariera mea. În ultimele şase luni am văzut vreo 25 de asemenea cazuri. Există copii care nu mai vor să privească pe geam ; la orice zgomot se aruncă în braţele mamelor lor ; unii nu dorm sau se deşteaptă plîngînd. Cred că această situaţie este mult mai răspîndită decît am putut constata eu. Majoritatea oamenilor o consideră normală. Aceste cazuri de încordare durează săptămîni şi luni de zile. M-am gîndit dacă trebuie să prescriu sau nu doze mici de tranchilizante pentru noapte, chiar şi copiilor în vîrstă de 4—5 ani, şi în cele din urmă am hotărît s-o fac. Am consultat de asemenea băieţi de 11—15 ani care pînă acum erau perfect normali. Au devenit agresivi şi nu mai pot fi stăpîniţi. Categoria cea mai mare şi cea mai dificilă este cea a tinerilor de 15—20 de ani, care îşi sfidează complet părinţii.

Un băiat de 14 ani care păzeşte o stradă din Bogside, în timp ce mai mulţi adulţi se înghesuie în jurul unui foc aprins în întuneric : „Sînt aici pentru a da alarma atunci cînd vin soldaţii englezi."

La ora 3,30, soldaţii englezi au intrat în Bogside şi băiatul se mai afla la postul lui. Pe străzi goarnele răsunau. Cînd le-a auzit, băiatul a luat capacul unei lăzi de gunoi metalice şi a lovit cu el într-un zid.

•

Într-o dimineaţă, în Bogside, doi băieţi ne-au strigat să ne oprim. Ţineau mîinile în buzunare, ca şi cum ar fi avut revolvere. Ne-am oprit. Le-am arătat buletinele de identitate şi legitimaţiile de ziarişti, pe care le-au examinat cu atenţie. Unul din băieţi împlinea în ziua aceea 15 ani, dar nu-şi sărbătorea aniversarea : „Foarte bine. Am să vă ajut. Vă avertizez să nu mergeţi pe strada asta deoarece puteţi fi împuşcat".

•

Părintele Coulter, directorul Colegiului St. Columb de lîngă Bogside : „Sînt foarte îngrijorat deoarece majoritatea elevilor par să fie cuprinşi de disperare, deşi sînt mai optimişti decît mine. Copiii sînt mai rezistenţi decît adulţii, dar cred că şi ei şi-au pierdut curajul. Cînd se va sfîrşi odată ?"

Unul dintre elevii săi, în vîrstă de 16 ani : „Mi s-a oferit un revolver. L-am refuzat, dar de-atunci mi s-a întîmplat să regret acest lucru".

•

John Hume, unul din întemeietorii mişcării pentru drepturile civile din Irlanda de Nord, fost profesor, este în prezent lider adjunct al Partidului social-democrat şi laburist. Casa sa este situată în apropiere de Bogside. Pe cînd vorbea, două explozii au zguduit localitatea.

„În oraşul Derry, un bărbat din cinci este şomer. În zona Bogside, proporţia şomerilor este de aproximativ unul din trei. Acest lucru constituie una din cauzele principale ale actualei situaţii — majoritatea tinerilor care se dedau la violenţe au foarte puţin de pierdut.

•

Nu au avut niciodată multe motive de speranţă. Familiile lor au trăit timp de generaţii în sărăcie şi disperare. În situaţia actuală, exploziile bombelor nu mai par anormale, iar violenţa a devenit o parte a vieţii cotidiene. Înainte de începerea actualelor tulburări, în oraş nu se produceau violenţe. În ciuda şomajului şi a lipsurilor sociale, Derry avea unul din procentele cele mai scăzute de delincvenţă din ţară. În zonele Bogside şi Creggan trăiesc 30 000 de oameni şi totuşi aci nu există nici un post de poliţie. Singurul care existase odinioară fusese mutat. Autorităţile nu consideraseră necesar să reînfiinţeze un post de poliţie în regiune, iar patrulele nu erau niciodată prea mari, deoarece Derry era în esenţă o comunitate iubitoare de pace".

•

Un băiat de zece ani :„N-o să capăt niciodată o slujbă. Sînt catolic".

Un băiat de 15 ani : „Urăsc pe soldaţii englezi dar nu pot să-i acuz".

Un băiat de 11 ani : „Aş vrea ca oamenii să poată fi fericiţi".

Un copil de cinci ani : „Aş vrea să se termine".

The Nation

NEW YORK

CINE SÎNT PROFITORII?

CÎND politicianului-om de afaceri i se oferă să aleagă între profiturile unei corporaţii şi sănătatea publică, el va alege totdeauna banii. Aşa au procedat britanicii în secolul trecut, cînd au folosit armate pentru a menţine deschis traficul de opiu cu Asia. În ultimii 50 de ani, guvernul Statelor Unite şi industriaşii americani din ramura tutunului au colaborat pentru a promova vînzarea de ţigări. Această complicitate a avut loc nu pentru că nu cunoşteau consecinţele. De 20 de ani, proprietăţile cancerigene ale tutunului sînt recunoscute şi de cel puţin 30 de ani toată lumea este de acord că ţigările prezintă pericole speciale.

La fiecare avertisment din partea ştiinţei medicale, reacţia industriei tutunului a fost, după cum bine s-a exprimat un senator, „o orgie de vorbărie, înşelătorie şi escrocherie directă". Redactorii de publicitate au determinat-o pe actriţa Helen Hayes să atribuie ţigărilor „Lucky Strike" calitatea de a da o siluetă fină femeii moderne. („Ia un Lucky în loc să iei un dulce".) Mărcile „Old Gold" şi „Camel" au afirmat în reclamele lor că produsele respective nu au provocat niciodată nici măcar cea mai uşoară iritaţie a gîtului. „Camel" a pretins că uşurează digestia. Marca „Kool" a promis să combată răcelile.

Aceste absurdităţi periculoase au fost ascultate de politicienii federali nu numai cu o toleranţă amuzată dar şi cu o atitudine încurajatoare. În timp de război şi în timp de pace, guvernul a ajutat industria tutunului să recruteze noi consumatori. S-a făcut export de ţigări în cadrul programului S.U.A. de ajutor pentru străinătate. În cursul celui de al doilea război mondial, Roosevelt a îmbrăţişat industria tutunului ca un aliat de egală valoare cu Marea Britanie : tutunul a fost clasificat drept un produs agricol esenţial ; fermierii cultivatori de tutun au fost scutiţi de serviciul militar ; soldaţilor americani li s-au oferit ţigări din belşug. Întrucît este nevoie de obicei de aproximativ 20 de ani pentru apariţia

KURT WALDHEIM

secretar general al O.N.U.

La 22 decembrie Adunarea Generală a O.N.U., la recomandarea Consiliului de Securitate a ales în funcţia de secretar general al Organizaţiei Naţiunilor Unite pe Kurt Waldheim, fost ministru al afacerilor externe al Austriei şi reprezentant permanent al Austriei la O.N.U. Kurt Waldheim este al patrulea secretar general al O.N.U., după Trygve Lie (Norvegia), Dag Hammarskjold (Suedia) şi U Thant (Birmania), şi va prelua această funcţie la 1 ianuarie 1972.

Kurt Walheim s-a născut la Viena în 1918, într-o familie de profesori. A terminat cursurile universitare la Viena şi în 1938, Academia consulară. Din anul 1945 intră în diplomaţie şi participă la negocierile în vederea Tratatului de stat austriac. Între anii 1948 şi 1951 a ocupat postul de secretar de legaţie la ambasada austriacă din Paris. Şef al serviciului personalului din Ministerul Afacerilor Externe în perioada 1951—1955, Kurt Waldheim a fost trimis ulterior ca observator pe lîngă Organizaţia Naţiunilor Unite. Între 1956—1960 ocupă funcţia de ambasador în Canada. Începînd din 1964 este reprezentantul permanent al Austriei la O.N.U., calitate în care a prezidat mai multe comisii ale organizaţiei internaţionale.

La 17 ianuarie 1968, cu prilejul remanierii guvernului austriac de către cancelarul Josef Klaus, Kurt Waldheim a preluat portofoliul afacerilor externe. Ca ministru al afacerilor externe a preluat şi o serie de atribuţii care intrau pînă atunci în competenţa Ministerului Economiei. Participă la alegerile parlamentare din 1970, ca reprezentant al Partidului democrat-creştin (populist), şi în aprilie 1970 părăseşte Ministerul de Externe, reluîndu-şi funcţia de reprezentant permanent al Austriei la O.N.U. Anul acesta a candidat la preşedinţia Austriei tot ca reprezentant al Partidului populist.

În martie 1971 a publicat lucrarea, „Drumul austriac", în care prezintă politica externă a Austriei din 1918 pînă în prezent.

După alegerea sa ca secretar general al O.N.U. Kurt Waldheim a declarat: „Eu am idei concrete şi precise în ceea ce priveşte funcţia de secretar general al Organizaţiei Naţiunilor Unite, şi Carta Naţiunilor Unite conferă secretarului general posibilităţi apreciabile pentru a juca un rol important în favoarea păcii şi a securităţii internaţionale".

R. Ţ.

---

unui cancer pulmonar galopant, mulţi oameni, care s-au bucurat de generozitatea lui Roosevelt în timpul celui de al doilea război mondial, au devenit, ca să spunem aşa, victime de război prin anii '60.

De ce această solicitudine pentru industria tutunului? Pe lîngă puterea ei în Congres (un sfert din comitetele Senatului şi o treime din comitetele Camerei Reprezentanţilor sînt prezidate de politicieni din statele producătoare de tutun), există micul amănunt că nimeni nu vrea să omoare găina care face ouă de aur, deşi e vorba de ouă putrede. Numai guvernul federal obţine peste 2 miliarde dolari de pe urma tutunului prelucrat, acesta fiind unul din principalele produse aducătoare de impozite.

Cînd oamenii de ştiinţă de la Societatea americană împotriva cancerului au obţinut prima lor mare realizare în 1954, folosind un grup de 187 783 bărbaţi pentru a dovedi că fumătorii mor într-un ritm cu 68 la sută mai rapid decît nefumătorii şi că în rîndurile fumătorilor cancerul pulmonar este de zece ori mai răspîndit, guvernul federal nu a manifestat aproape nici un interes.

După al doilea mare avertisment, raportul medicului şef federal din 1964, guvernul nu mai putea să ignore această ameninţare la adresa sănătăţii publice. De aceea industria tutunului l-a angajat pe Abe Fortas, prieten al preşedintelui din acea epocă, pentru a se deda la şicane legale, iar ca principal lobby-ist pe Earle Clements, care fusese prieten cu Lyndon Johnson în Senat şi a cărui fiică, Bess Abell, era secretara personală a soţiei lui Johnson. În mesajul său din 1965, cu privire la Starea Uniunii, Johnson a făcut un număr de propuneri privind asistenţa medicală, dar nici măcar nu a menţionat problema fumatului.

Acţiunea industriei tutunului a dat roade. Legea cu privire la mărcile şi publicitatea pentru ţigări din 1965 a însemnat o cedare aproape totală în faţa industriei tutunului. În timp ce „apăra" publicul cerînd cîteva cuvinte de avertisment pe pachetele de ţigări („Atenţie, fumatul ar putea fi riscant pentru sănătatea dumneavoastră"), legea scutea industria tutunului de noi reglementări din partea Comisiei federale pentru comerţ.

Alarmă : nicotină !

Pînă în prezent, publicul a obţinut o singură mare victorie. Începînd de la 2 ianuarie 1971, Congresul a interzis folosirea de cow-boy tatuaţi şi de femei „cu siluetă fină" pentru reclamele de ţigări, precum şi publicitatea pentru ţigări la televiziune. Această măsură a fost primită cu o mare nemulţumire de televiziune şi de presă, care obţineau peste 200 milioane dolari anual de pe urma publicităţii pentru tutun şi care consideră orice ameninţare la adresa profiturilor lor drept o ameninţare la adresa Constituţiei.

Şi astfel continuăm să murim (Societatea americană împotriva cancerului evaluează numărul deceselor provocate anual de fumat la 300 000), iar guvernul federal continuă să cheltuiască milioane de dolari pentru a sprijini industria tutunului sub formă de subvenţii, cercetări pentru obţinerea unui tutun mai ispititor (cu miros şi gust mai bun) şi perfecţionarea maşinilor de recoltat tutunul care vor ajuta marile firme şi vor izgoni pe micii cultivatori de tutun spre cartierele mizere din New York.

Robert SHERRILL

POȘTA REDACȚIEI

RALPH BUNCHE

I. Marin, Lugoj. 1. Ralph Bunche (Premiul Nobel pentru pace în anul 1950), de curînd decedat, s-a făcut cunoscut în 1948 ca mediator în conflictul arabo-israelian. Timp de trei luni, în insula Rhodos, Bunche a căutat o cale de înțelegere și a reușit în cele din urmă să stabilească reglementările din 1949, care au rămas în vigoare pînă în 1956. Ca urmare a rezultatului obținut, lui Bunche i s-au decernat mai multe diplome, iar un an mai tîrziu Premiul Nobel (avea pe atunci 46 de ani). Iată amănuntele din viața lui Ralph Bunche solicitate de dv.: Bunicul a fost sclav negru, tatăl — coafor la Detroit. La 14 ani, Ralph rămîne orfan. Pentru a-și putea continua studiile, devine vînzător de ziare. În 1940 intră la Carnegie Corporation și începe să redacteze unele din lucrările sale social-politice. După război lucrează în cadrul Departamentului de Stat american, iar apoi la Națiunile Unite. În 1957, Ralph Bunche a fost numit secretar general adjunct al Națiunilor Unite pentru afacerile politice. A demisionat din această funcție în iulie 1971, din motive de sănătate. 2. Președintele Comitetului Premiului pentru pace din Parlamentul norvegian (Premiul Nobel pentru pace) este deputata Aase Lionaes.

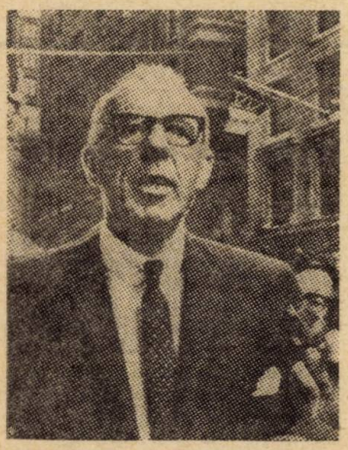

CEI 1008

Cristina Sirbu, București. Cei 1008 mari electori însărcinați cu alegerea președintelui Italiei sînt împărțiți după cum urmează: **centru-stînga** (care cuprinde pe democrat-creștini, socialiști, social-democrați, republicani, partidul popular sud-tirolian) — deputați: 369; senatori: 186; consilieri regionali: 36 — total 591 mari electori; **opoziția de stînga** (care cuprinde pe comuniști, socialist-proletari și alte forțe de stînga) — deputați: 200; senatori: 102; consilieri regionali: 49 — total 321 mari electori; **opoziția de dreapta** (care cuprinde pe liberali) — deputați: 31; senatori: 16; consilieri regionali: 2 — total 49 mari electori; **opoziția de extremă dreaptă** (care cuprinde pe monarhiști și așa-numita Mișcare socială italiană, de orientare neofascistă) — deputați: 30; senatori: 13; total 43 mari electori; **independenți** — 3 senatori și un consilier regional.

„SALARIUL REGINEI"

Grigore Chițu, Focșani. La începutul lunii decembrie, o comisie special constituită a publicat un raport în care se recomanda sporirea salariilor anuale ale politicienilor britanici. În ce privește „salariul reginei", hotărîrea de a fi sporit este anterioară. La recomandarea unei comisii parlamentare, Camera Comunelor a aprobat o creștere de aproape sută la sută, care va intra în vigoare de la 1 ianuarie 1972. De fapt, în raportul comisiei se precizează că nu este vorba de o sporire a alocațiilor ci de o „rambursare a cheltuielilor angajate de suverană în exercitarea funcțiilor sale regale". Se precizează că, în multe cazuri, regina Elisabeta a II-a a fost nevoită să cheltuiască în exercitarea acestor funcții din fondurile proprii deoarece „lista civilă" era insuficientă. La aceasta se adaugă și efectele inflației din ultimii ani, care nu au ocolit-o nici pe regină. Ca atare, susține comisia parlamentară, „lista civilă" (neschimbată din 1952) a devenit depășită. Hotărîrile comisiei au provocat vii reacții în cercurile politice, cu atît mai mult cu cît, pe lîngă creșterea prevăzută pentru regină, de la 475 000 lire la 980 000 lire, se prevede sporirea veniturilor anuale și pentru ceilalți membri ai familiei regale. Pentru regina-mamă se prevede o creștere de la 70 000 lire anual la 95 000 lire; prințul Philip: de la 40 000 lire la 65 000 lire; ducele de Gloucester: de la 35 000 lire la 45 000 lire; prințesa Margaret: de la 15 000 lire la 35 000 lire; prințesa Anne: de la 6 000 lire la 15 000 lire. O serie de politicieni cît și unele ziare susțin că dacă cheltuielile de reprezentare ale reginei au crescut, aceasta nu înseamnă că ar trebui acceptată creșterea veniturilor celorlalți membri ai familiei regale.

IMPORTANT!

Anunțăm pe cititorii noștri că a început reînnoirea abonamentelor pentru anul 1972.

Abonați-vă din timp și pe termene cît mai lungi, pentru a vă asigura continuitate în primirea publicației.

Prețul unui abonament este de:

— anual	**104 lei**
— pe șase luni	**52 „**
— pe trei luni	**26 „**

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R, factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

SAN MARINO

V. Dănescu, Ploiești. Pînă de curînd, Italia tutela ministatul San Marino. In urma unei recente întîlniri dintre ministrul de externe italian Aldo Moro și secretarul de stat din San Marino, profesorul Bigi, situația s-a schimbat: Republica San Marino nu va mai fi protejată de Italia (situație reglementată ultima oară de convenția din 31 martie 1939). Raporturile între cele două state vor fi de colaborare și egalitate, San Marino nu va mai depinde de Ministerul Afacerilor Interne al Italiei, urmînd să aibă în peninsulă o legație și un consulat general. Între alte noi reglementări figurează și recunoașterea dreptului Republicii San Marino de a bate monedă proprie (drept inexistent pînă acum).

A. Adrian, Brăila. Vă sugerăm consultarea documentarului despre Taivan, publicat în nr. 4 al revistei noastre. In legătură cu evoluția militară a statelor amintite de dv., consultați articolele apărute în revista noastră. Pentru epocile războaielor coloniale găsiți informații în tratatele de istorie.

Z. Condox, Constanța. Nu avem adresa solicitată.

„AFACEREA MADRID"

Victor Iancu, Buzău. Nu este, într-adevăr, prima oară cînd autoritățile spaniole au hotărît interzicerea ziarului „Madrid", despre care revista noastră a scris în cadrul rubricii „Din surse" (nr. 49). In iunie 1968, „Madrid" a fost suspendat timp de două luni pentru un articol în care se afirma că politicienii în vîrstă ar trebui să știe cînd să se retragă. Aluzia la Franco era evidentă și a fost interpretată ca atare. Recenta măsură de suspendare a fost explicată de autorități prin invocarea unor neregularități descoperite în controlul pachetelor de acțiuni. În fapt, însă, motivele sînt politice: „Madrid", publicație independentă, nesprijinind nici „Falanga", nici „Opus Dei", devenise stînjenitoare. Afacerea „Madrid" a provocat un val de solidaritate în presa spaniolă, inclusiv în rîndurile unor publicații care nu erau de acord cu linia liberală a ziarului suspendat. De asemenea, 13 membri ai Cortesurilor au cerut anularea hotărîrii Ministerului Informațiilor.

În fotografie: ultimul număr al ziarului din 25 noiembrie — „Orden de cierre" (ordin de închidere) și un „Adio" adresat cititorilor de către directorul ziarului.

POȘTA REDACȚIEI

CANDIDATURA DOCTORULUI SPOCK

Al. Sima, Sinaia. 1. În afara candidaților celor două mari partide — republican și democrat — pentru alegerile prezidențiale, și reprezentanți ai altor grupări politice se pregătesc să înfrunte alegerile. Recent, la Dallas (Texas), Congresul Național al Partidului Popular (format în majoritate din adversari ai războiului din Vietnam) a propus pentru alegerile prezidențiale pe dr. Benjamin Spock, cunoscut militant pacifist. 2. Călătoria (între 7 și 9 decembrie) a președintelui Braziliei, generalul Garrastazu Medici, în Statele Unite, pare să se fi desfășurat, susțin observatorii politici, într-o atmosferă „de la egal la egal". Vizita n-a avut vreun scop financiar (președintele n-a fost însoțit de ministrul finanțelor) și — scriu ziarele — el nu a abordat și nu intenționa să abordeze problema suprataxei de 10 la sută impusă de autoritățile nord-americane importurilor străine. Scopul călătoriei a fost acela de a schimba opinii asupra unor probleme internaționale și bilaterale. Între S.U.A. și Brazilia există în adevăr o problemă spinoasă, nerezolvată : aceea a apelor teritoriale. Extinzîndu-și limita apelor teritoriale la 200 mile și fixînd o taxă navelor străine care ar dori să pescuiască în zona dintre 100 și 200 mile, Brazilia a provocat nemulțumiri în cercurile de afaceri nord-americane. Ca represalii, Congresul S.U.A. a refuzat să ratifice acordul internațional asupra cafelei. După cîteva incidente între vasele de pescuit nord-americane și vedetele de patrulare braziliene în apele teritoriale ale acestei țări, în luna octombrie au început negocieri privind pescuitul în această zonă, negocieri încheiate foarte repede, înainte de a se fi ajuns la vreun rezultat. Comentatorii politici nu exclud posibilitatea ca principalul subiect de discuție între cei doi președinți să fi fost tocmai aceste divergențe.

PREMIU PENTRU HEATH

I. Costache, Tulcea. Premierul britanic a primit în cursul vieții sale mai multe premii, cu prilejul unor concursuri sportive la care a participat (chiar în vara acestui an Heath a cîștigat o competiție de yachting). De curînd însă Heath a primit un premiu... politic. Fundația Freiherr von Stein, creată de un constructor de nave milionar din Hamburg, i-a atribuit un premiu de 35 000 lire „pentru eforturile sale continue în favoarea unității vest-europene și pentru că a adus Marea Britanie în Piața comună". Premiul în sine nu interesează pe nimeni dar suma atribuită a provocat nu puține comentarii critice. „E oare înțelept pentru un om politic în exercițiul funcțiunii și mai ales pentru un premier — scrie «Le Monde» — să accepte din partea unor străini un premiu atît de important din punct de vedere financiar pentru o acțiune care a provocat atît de serioase divizări în opinia publică"?

Ion Tănase, București. Datele documentare despre Mexic apărute în nr. 50 sînt riguros exacte.

CANALELE MARȚIENE

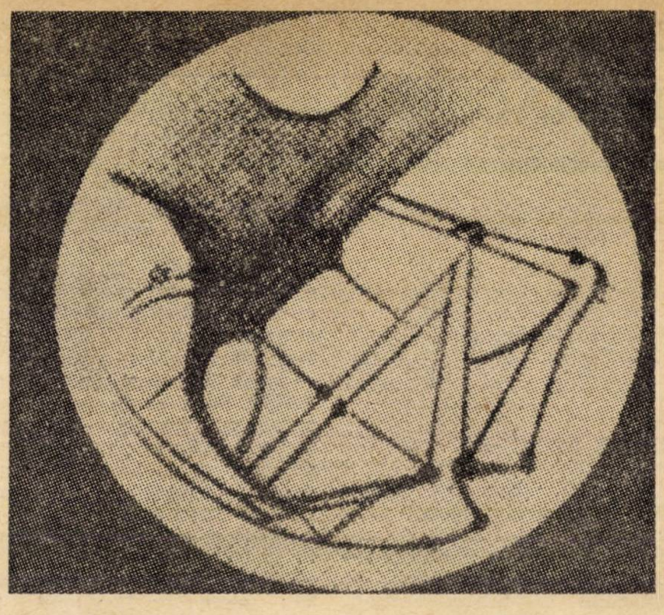

Constantin Preda, București. „Canalele" planetei Marte au fost descoperite pentru prima oară de călugărul italian Secchi. Ulterior, au fost studiate și descrise de astronomul italian Schiaparelli în 1882. După cum se vede din imaginea alăturată, faimoasele „canale" erau imaginate cu destulă ingeniozitate. De altfel, ca urmare a acestei descrieri, s-a presupus că planeta Marte ar fi locuită și că ar avea o agricultură foarte dezvoltată. Ulterior, astronomii au dovedit că nu era vorba decît de un fenomen optic : pe Marte nu există canale. Pentru alte amănunte solicitate, vă sugerăm consultarea articolului apărut în nr. 51.

I. Urseanu, Bacău. 1. La Conferința de la Lima a „Grupului celor 77", din care fac parte 95 de țări, au participat peste 1 000 de delegați, printre care și 54 de miniștri ai afacerilor externe, ai economiei și finanțelor din Asia, Africa și America Latină. Între documentele și rezoluțiile adoptate figurează un preambul în care se atrage atenția comunității internaționale și în special țărilor dezvoltate asupra nivelului de trai extrem de scăzut în țările în curs de dezvoltare și asupra decalajului mereu crescînd care le separă de restul statelor ; un program de acțiune care cuprinde probleme de politică generală, probleme privind produsele de bază, produsele semifinite, resursele financiare pentru dezvoltare, relațiile comerciale între țările cu sisteme economice și sociale diferite etc. ; o declarație comună (consultați nr. 44). 2. Statul Federației emiratelor arabe a fost primit în O.N.U. ca al 132-lea membru imediat după constituirea oficială. Reprezentantul Federației la Națiunile Unite este Adnan Pachachi.

Dumitru Gheorghe, Ploiești. Conflictul dintre Ecuador și S.U.A., izbucnit în urma confiscării navelor de pescuit nord-americane care pescuiau ilegal în apele teritoriale ale Ecuadorului, nu a fost încă rezolvat. Apele teritoriale ale Ecuadorului se întind pînă la 200 mile marine. Aproape douăzeci de vase ale Statelor Unite au fost reținute de autoritățile ecuadoriene. Aducerea problemei în fața O.S.A. nu a dat cîștig de cauză Statelor Unite. În speranța că, în cele din urmă, se va ajunge la un acord, subsecretarul de stat nord-american pentru afacerile latino-americane, Charles Meyer, a plecat la 10 decembrie la Quito, pentru a se întîlni cu ministrul de externe Rafael García Velasco. În America Latină, limita apelor teritoriale a 10 state este de 200 mile.

LUMEA săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România
REDACTOR-ȘEF LIVIU RODESCU
Redacția și administrația : București, Piața Scînteii 1 Telefon 17.60 10. Internațional 18 52 63 și 18 53 55 Telex 197
Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții
Abonamentele pentru străinătate : prin I.C.E. „Libri", Calea Victoriei nr. 126, căsuța poștală 134—135. Telex 225
C.P.C.S

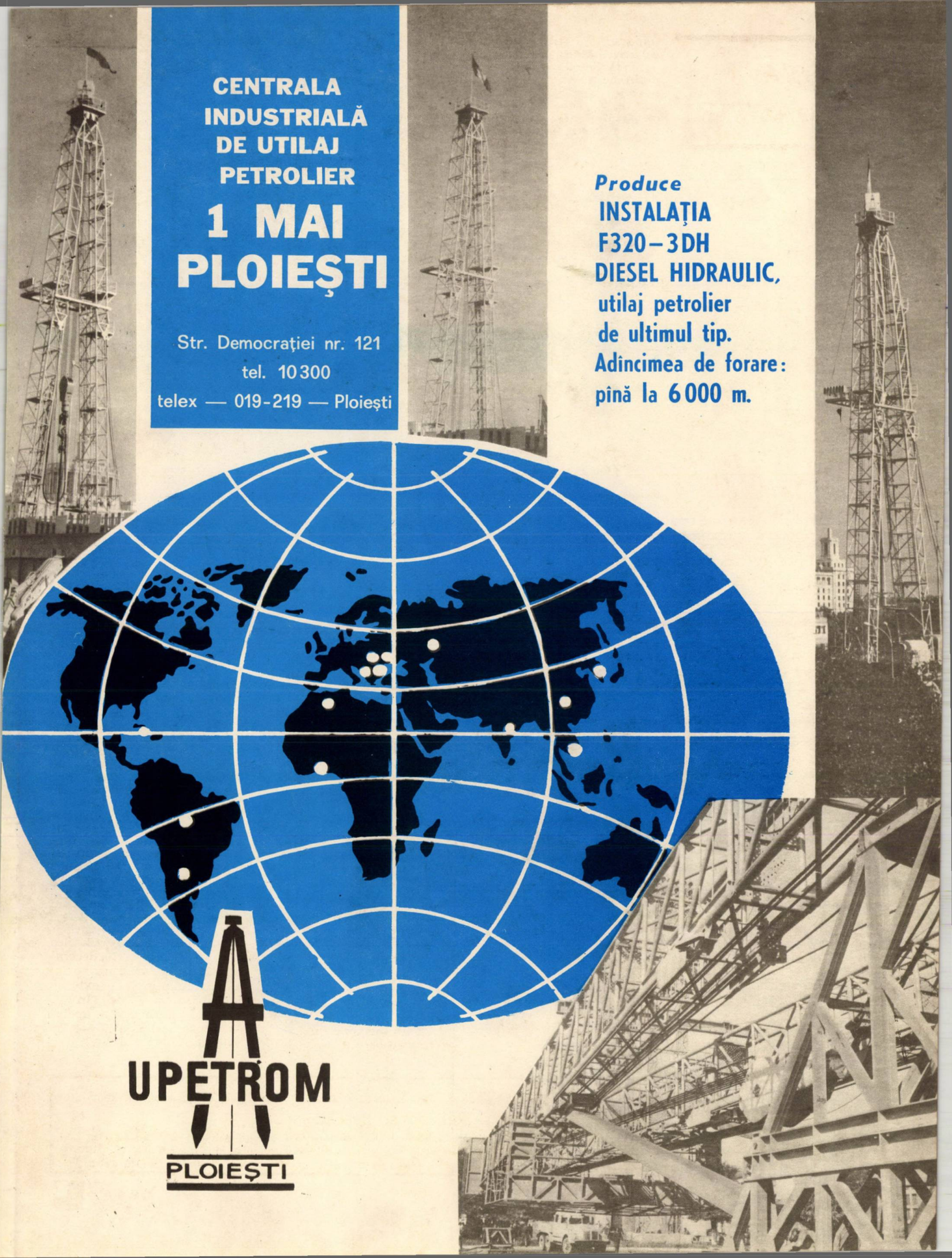
CENTRALA
INDUSTRIALĂ
DE UTILAJ
PETROLIER
1 MAI
PLOIEŞTI
Str. Democraţiei nr. 121
tel. 10300
telex — 019-219 — Ploieşti
Produce
INSTALAŢIA
F320–3DH
DIESEL HIDRAULIC,
utilaj petrolier
de ultimul tip.
Adîncimea de forare:
pînă la 6000 m.
UPETROM
PLOIEŞTI

Doriţi pantofi cu tăietură impecabilă, cizmuliţe elegante şi comode, sandale asortate culorilor verii?

Alegeţi-le dintre produsele fabricilor

CLUJANA, ARDELEANA şi SPORT
CENTRALA INDUSTRIALĂ
DE PIELĂRIE CLUJ

Piaţa 1 MAI nr. 4-5